ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Красивий хліб

Переможниця частину винагороди витратить на книжки з пекарської справи

СТОР. 4

Знайомтеся. Це — ми

Путівник, або Хто в Рукавичці живе?

СТОР. 12—13

Нас почули

До Кості Бурого — новою асфальтівкою

СТОР. 18

№ 197 (4947) ЧЕТВЕР, 21 ЖОВТНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

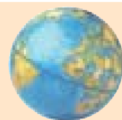

У НОМЕР:

Економічна нестабільність як привід для конфлікту

Парламентська хроніка Ранкове засідання 20 жовтня

Представники фракцій меншості знову заблокували трибуну Верховної Ради, президію та двері, через які керівництво парламенту потрапляє на свої робочі місця.

Не менш напруженою була ситуація і під стінами Верховної Ради. Там зібралися мітингувальники з усіх регіонів країни, які виступали проти закриття секонд-хендів. У руках вони тримали транспаранти «Заборона секонд-хенду — удар по споживачу», «Не лишайте без роботи 1,5 млн. громадян», «Ми приносимо прибуток державі» тощо.

О 10-й годині сесія так і не відкрилася. Відтак парламентські пристрасті перемістилися в кулуари та на прес-поінт, де народні депутати роздавали коментарі.

Свою позицію щодо подій у парламенті озвучив і Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Він, зокрема, зауважив, що в понеділок запропонував, а політичні фракції підтримали, щоб, незважаючи на конституційні зміни, залишити напрацьовані парламентом традиції. СТОР. 2

Тридцять родин відсвяткували новосілля

Безплатне житло у новому будинку в селищі Софіївка отримали молоді лікарі центральної районної лікарні, вчителі, працівники правоохоронних органів, МНС, прокуратури, держслужбовці, а також ті, хто стояв у загальній черзі, та громадяни пільгових категорій. Зокрема, діти-сироти, самотні матері, що виховують дітей-інвалідів, багатодітні сім'ї. СТОР. 5

У шахтарів — Новий рік!

Піднявши на-гора останню тонну вугілля із запланованих на нинішній рік 4 мільйонів 647 тисяч тонн, гірники ДП «Ровенькиантрацит» запалили традиційну новорічну ялинку. Понад план з початку року добуто 948 тисяч тонн «чорного золота». На державному підприємстві планують щомісяця добувати по 500 тисяч тонн вугілля й завершити 2010 рік з результатом не менш як 6 мільйонів тонн, **інформує наш луганський власкор Алла АНТІПОВА.**

Разом з «Голосом» — до ста і далі!

Михайло Іванович Глущенко, коли побачив підшивки «Голосу України» в Тернопільському обласному державному архіві, аж розчулився. «Мої, таки мої, — показував на власноруч зроблені помітки на полях газети. — Не сподівався, що їх так акуратно підшиють, зроблять тверді обкладинки, підпишуть». Усі прочитані номери Михайло Іванович складає до підшивок, а потім «кравчучкою» везе їх до архіву, щоб поділитися з іншими скарбом — нашою газетою. Вже багато років він веде щоденник, куди записує найважливіші події з життя держави, Тернопільського краю, міста і свої думки щодо цього. Вважає, для мозку канікул не треба влаштовувати, він має трудитися завжди. І має право так казати. 18 жовтня, а саме того дня я була в гостях у Глущенків, Михайлові Івановичу виповнилося 89 років. СТОР. 6

Фото Василя БУРМИ.

На перехресті тисячоліть

«20 років потому» — така була ідея ювілейного номера, коли ми тільки розпочали над ним роботу. Справді, протягом останніх двох десятків років наша історія мала такі покручені сюжети, що майстрові інтриг Дюма й не снилося. А ще, зазирнувши на вже пожовклі сторінки газети, хотілося побачити, чого ми очікували двадцять років тому. А що отримали — можна дізнатися і зі свіжих номерів. Як часто справджувалися наші сміливі, обережні, а іноді й наївні прогнози? Що залишилося за рядками, що забулося, а що стало абзацом у новітній історії України та світу? Відповіді на всі ці запитання можна знайти в нашому двадцятирічному літописі. Шукаючи їх, ми гортали сторінки назад і зрозуміли, що насправді на свій ювілей хочемо зробити для вас номер про те, як ми 20 років були разом. СТОР. 6

Наталія Філіпчук, оглядач, яка «заварила» цей номер (читайте з насолодою).

ПОДІЇ

Зернова перспектива

У Нижній Сироватці Сумського району відкрився елеватор. У результаті модернізації потужність зерносховища зросла у 7 разів — до 35 тисяч тонн. Там можна зберігати пшеницю, жито, кукурудзу, соняшник. Оновлене виробництво додатково забезпечить мешканцям села 70 робочих місць, **повідомляє наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.**

Без папірця ти — комашка. Навіть із культурною цінністю в руках

Гільдія антикварів України (ГАУ) стурбована фактичним обмеженням ввезення культурних цінностей на територію нашої держави, що суперечить як національним інтересам, так і світовій практиці. Про це вчора на прес-конференції в Києві заявила член правління ГАУ Ольга Сагайдак. Вона провела експеримент із ввезення картини через державний кордон і зазнала принизливих, на її думку, митних процедур. СТОР. 5

Справа про «чорну» пересадку органів: людей у білих халатах — за грати

Днями було затримано трьох лікарів київського Національного інституту хірургії і трансплантології ім. О. Шалімова. Їх підозрюють у незаконних операціях із людськими органами. «Справу трансплантологів» було відкрито ще в серпні. Тоді правоохоронці заявили про викриття в Києві злочинної групи, яка займалася «чорною трансплантологією». До її складу нібито входили лікарі клініки імені Шалімова. Мовляв, вони вербували через Інтернет донорів, як правило, молодих і здорових жінок, та пропонували за 10 тисяч доларів продати внутрішні органи. Спеціалізувалися на нирках. За даними, озвученими представниками МВС України, незаконні пересадки органів проводилися заможним реципієнтам, більшість із яких були громадянами Ізраїлю. Вартість такої операції оцінювалася від 100 до 200 тисяч доларів. СТОР. 4

КОРОТКО

■ 27 жовтня у Києві відбудеться засідання українсько-російського міжурядового комітету з економічних питань **(Укрінформ).**

■ В Індексі свободи слова-2010 від міжнародної організації "Репортери без кордонів" Україна опустилась на 42 позиції і посіла 131-ше місце, **повідомила представник "Репортерів без кордонів" в Україні Оксана РОМАНЮК.**

■ У Закарпатському художньому музеї імені Йосипа Бокшая відкрито виставку робіт фундатора закарпатської школи живопису, народного художника України Федора Манайла, присвячену його 100-літньому ювілею, **повідомляє наш власкор Василь НИТКА.**

Газета — перша чернетка історії

У НОМЕР

Гуманізму багато не буває

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся з президентом Міжнародної федерації товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця Тадатеру КОНОЕ **(на знімку).**

Володимир Литвин, зокрема, зазначив, що наша країна високо цінує діяльність Всесвітньої організації Червоного Хреста і подвижницьку діяльність Тадатеру Коное. Глава парламенту наголосив також, що українська сторона розраховує на поглиблення співпраці з Міжнародною федерацією товариств Червоного Хреста. «Особливо враховуючи те, що гуманізму і добра багато не буває. Більше того, — додав Володимир Литвин, — у наш жорсткий час вияви добра, реалізація гуманітарних, оздоровчих, доброчинних програм є дедалі затребуванішими, і у цьому плані Верховна Рада завжди буде вашим союзником». У свою чергу, Т. Коное зауважив, що товариства Червоного Хреста є найбільш ефективними товариствами, які допомагають державі у гуманітарній сфері. Водночас він зазначив, що всі гуманітарні проблеми, які виникають, потребують більшої уваги урядів. «З допомогою уряду товариства Червоного Хреста можуть надавати допомогу не лише всередині країни, а й за її межами», — сказав він. Т. Коное подякував уряду за допомогу у виплаті заробітних плат патронажним сестрам. «Без підтримки уряду вони не зможуть існувати», — додав він. Крім того, за словами президента Міжнародної федерації товариств Червоного Хреста, є низка й інших напрямів діяльності організації, котрі підтримує уряд, без підтримки якого вони не змогли б існувати. Т. Коное високо оцінив діяльність українського Червоного Хреста. За його словами, він є хорошим прикладом для інших країн пострадянського простору.

Олена РОМАШКІНА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Наше законодавство у сфері боротьби з корупцією наблизять до європейських стандартів

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин взяв участь у засіданні Національного антикорупційного комітету, яке відбулося під головуванням Президента України Віктора Януковича. **Про це повідомила прес-служба глави держави.**

Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і Прем'єр-міністр України Микола Азаров взяли участь у засіданні Національного антикорупційного комітету під головуванням Президента України Віктора Януковича.

На порядку денному — законопроекти, положення яких спрямовані на вдосконалення та введення в дію якісно нового механізму запобігання та протидії корупції. Йдеться про такі проекти законів: «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення засад запобігання та протидії корупції»; «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції»; «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України (щодо вдосконалення процедур здійснення конфіскації)».

Президент нагадав, що ці законопроекти отримали схвальну оцінку на попередньому засіданні Національного антикорупційного комітету (22 квітня ц. р.). Тоді ж було вирішено скерувати їх до Групи держав Ради Європи проти корупції (ГРЕКО) для експертизи на відповідність міжнародним стандартам у сфері запобігання та протидії корупції.

«Ми вже отримали експертні висновки ГРЕКО. Загалом ці висновки містять позитивну оцінку. Тобто наші ініціативи підтримані», — зазначив Віктор Янукович, додавши, що експерти Ради Європи оцінили законопроекти як істотний крок, який наблизить нашу державу до ефективних європейських стандартів у сфері боротьби з корупцією.

«Нам треба зупинити корупцію в Україні», — наголосив Президент.

У цьому контексті глава держави назвав ще одним важливим питанням сьогоднішнього засідання розгляд Національної стратегії щодо запобігання та протидії корупції на 2010—2014 роки, яка визначатиме основні напрями державної антикорупційної політики на зазначений період.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Економічна нестабільність як привід для конфлікту

Ранкове засідання 20 жовтня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А саме, дати можливість пропонувати свої питання до розгляду в середу представникам фракцій і груп, які не входять до більшості. Крім того, Володимир Литвин запропонував, щоб під час розгляду питань, які мають системний, загальнодержавний характер, як то Податковий кодекс, державний бюджет, представники меншості мали можливість альтернативного виступу, щоб донести до громадськості свою точку зору. А також не порушувати статус-кво у комітетах (нині із 26 комітетів 14 очолюють представники меншості). «Тобто пропонувалося цивілізоване співіснування для того, щоб було збережено демократичні напрацювання», — сказав Голова Верховної Ради.

За його словами, під час погоджувальної ради фракція БЮТ озвучила свої вимоги, зокрема, розглянути проект постанови стосовно стримування темпів зростання цін на харчові продукти першої необхідності. Глава парламенту нагадав, що це питання вже розглядали в сесійній залі, але воно не знайшло підтримки. З огляду на це Володимир Литвин запропонував ініціаторам постанови звернутися до керівників інших фракцій. Якщо була б їхня згода, то це питання можна було б розглянути повторно, але більшість фракцій відмовилася. «Водночас я поінформував ініціаторів цього питання, що готовий запропонувати Верховній Раді розглянути його ще раз. Якщо ця пропозиція не буде підтримана — працюватимемо далі», — зауважив В. Литвин. Проте БЮТ відмовився, вимагаючи лише позитивного рішення. Він повідомив також, що до порядку денного було внесено питання про визначення засад тарифно-цінової політики на житлово-комунальні послуги та природний газ для побутових потреб населення у 2010—2011 роках, на якому також наполягав БЮТ. «Питання чутливе? Чутливе. На ньому наполягали? Незважаючи на те, що немає рішення комітету, я наполіг, щоб воно стояло в розкладі засідань на сьогодні», — констатував Володимир Литвин. Схожа ситуація, за його словами, і з іншими вимогами БЮТ. «Усе те, що стосувалося пропозицій опозиції, абсолютно повністю реалізовано. Висновок для мене очевидний: шукаються приводи для нарощування політичного конфлікту в Україні. Щоб підвищити політичний градус у нашому суспільному житті й довести його до точки кипіння», — зазначив глава парламенту. Голова Верховної Ради вважає неприпустимою ситуацію, коли звертаються до всіх міжнародних інституцій із заявами, що в Україні триває наступ на демократію, й водночас зусиллями тих, хто ці заклики виголошує, руйнується парламентаризм, руйнується, по суті, демократія в країні. Отже, наголосив Володимир Литвин, проблема полягає в тому, що сьогодні є намагання втягнути країну в черговий раз у складні політичні розбірки.

За словами Андрія Кожем'якіна (БЮТ), його фракція вимагала першим питанням порядку денного розглянути постанову про встановлення мораторію на підвищення цін на харчові продукти. Однак цю пропозицію підтримали лише дві фракції — БЮТ і «НУ—НС», решта відмовилися. Депутат повідомив, що зранку тривало засідання погоджувальної ради, під час якого лідери фракцій намагалися владнати це питання. За словами А. Кожем'якіна, фракції більшості погодилися лише на те, щоб винести в сесійну залу питання про включення постанови до порядку денного. Мотивуючи це тим, що постанова вже розглядалася на попередньому сесійному тижні, але не була підтримана. Відтак ставити її на розгляд можна лише на наступній сесії або за умови, що всі фракції підтримають ініціативу БЮТ. А. Кожем'якін озвучив позицію погоджувальної ради блокувальникам, але ті відмовилися залишати свої «бойові пости».

У свою чергу лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов зауважив, що позиція фракції Партії регіонів полягала в такому: законопроекти, запропоновані колегами і які потрібні державі, вони підтримуватимуть. А документи, які мають популістський характер, залишаться без їхньої підтримки.

Прокоментував депутат і ситуацію із закриттям секонд-хендів. За його словами, думки членів фракції щодо цього питання розділилися. Проте вони виклали свою позицію у зверненні до уряду, де зазначено, що на цьому етапі недоцільно повністю забороняти секонд-хенди. «Думаю, ті люди, які працюють над законопроектом, врахують цю пропозицію», — сказав регіонал.

Олена ГОРБУНОВА.

Президент, Верховна Рада і депутати місцевих рад обиратимуться на п'ять років

Вечірнє засідання 19 жовтня

Верховна Рада включила до порядку денного, попередньо схвалила і направила на висновок до Конституційного Суду проект закону про внесення змін до Конституції України щодо проведення чергових виборів народних депутатів України, Президента України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів. Як відомо, законопроект на цю тему парламент розглядав уже вдруге — 8 жовтня народні депутати попередньо схвалили зміни до Конституції щодо строків повноважень Президента, парламенту і органів місцевого самоврядування, однак на ранковому засіданні 19 жовтня скасували своє попереднє рішення. Голова Тимчасової спеціальної комісії Адам Мартинюк повідомив, що цим проектом пропонується уніфікувати строки повноважень Президента України, народних депутатів України, Верховної Ради АР Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, що «забезпечить безперервність процесу державної влади і самоврядності та зменшить видатки Державного бюджету на проведення виборів». Пропонується встановити п'ятирічний строк повноважень як для Президента України, так і для народних депутатів України, Верховної Ради АРК, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, обраних на чергових виборах. Чергові вибори Президента України, згідно із проектом, пропонується провести в останню неділю березня 2015 року, а вибори народних депутатів України — в останню неділю жовтня 2012 року.

Представники більшості підтримали законопроект, наголошуючи на тому, що він чітко відповідає на всі запитання, які виникли після оприлюднення Конституційним Судом України рішення про скасування політичної реформи 2004 року і відновлення дії Конституції України в редакції від 28 червня 1996 року. Деякі депутати пропонували проводити всі вибори в один рік, щоб країна не жила перманентно у стані виборчого процесу. Опоненти законопроекту — депутати із фракцій БЮТ та «НУ—НС» — зауважували, що цей законопроект наразі взагалі не може розглядатися. А Анатолій Матвієнко («НУ—НС») висловив таку думку: «А що робитиметься з Верховною Радою і з Президентом, якщо будуть оголошені дострокові вибори? Верховна Рада не збирається 30 днів. І от 2010 року ми оголошуємо дострокові вибори. Президент подав у відставку або з інших мотивів дострокові вибори. Що робитимемо з Конституцією? Скільки будемо маніпулювати Основним Законом заради окремих політиканів, які хочуть влаштувати собі добре життя?» Сергій Соболєв (БЮТ) вважав, що нинішні можновладці бояться наступного року піти на парламентські вибори через невиконання передвиборних обіцянок. Руслан Князевич («НУ—НС») наголосив, що 22 листопада Центральна виборча комісія все одно оголосить про початок виборчого процесу, оскільки до цього часу парламент не встигне ухвалити в цілому конституційні зміни. Зрештою, 260 голосами законопроект було попередньо схвалено. Голоси розподілилися так: Партія регіонів — 177, БЮТ — 1, «НУ—НС» — 13, КПУ — 26, Блок Литвина — 20, позафракційні — 23.

Депутати прийняли за основу, а потім і в цілому законопроект про внесення змін до Закону «Про Державний бюджет України на 2010 рік» (щодо фінансового забезпечення діяльності Укрнацпроекту) — 246 «за». За словами голови Комітету з питань бюджету Миколи Деркача, цим документом пропонується визначити Державне агентство з управління національними проектами головним розпорядником бюджетних коштів та встановити йому бюджетне призначення в обсязі 24,7 мільйона гривень за двома бюджетними програмами. Перша — «Керівництво та управління національними проектами в обсязі»; друга — «Розробка техніко-економічних обґрунтувань національних проектів». М. Деркач зауважив, що зазначені кошти необхідні для забезпечення виконання повноважень, покладених на агентство, а також на підготовку стратегічно важливих національних проектів, визначених Президентом України як першочергові заходи для здійснення економічних реформ. Водночас під час обговорення деякі народні обранці обурювалися, що буде немотивовано створено ще структуру, яка «проїдатиме» державні кошти.

Депутати також підтримали у першому читанні урядовий законопроект про внесення змін до статті 155 Кримінально-процесуального кодексу України (щодо обґрунтованості застосування взяття під варту), яким пропонується запровадити міжнародні стандарти взяття під варту, проект змін до Кримінально-процесуального та Кримінального кодексів України (щодо обмеженої осудності).

Юліана ШЕВЧУК.

Прем'єр вважає, що «в країні все добре»

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Оскільки місцеві вибори в Україні привертають все більшу увагу, зокрема, про наміри прислати спостерігачів заявили ОБСЄ, Міжнародна громадська організація «За чесні вибори», Український конгресовий комітет Америки, комітет «За відкриту демократію», а також ряд європейських країн, то й прем'єр Микола Азаров також вирішив розпочати учорашнє засідання уряду з цієї теми. На його думку, виборча кампанія «проходить спокійно й у відповідності з законодавством», у чому він «особисто переконався під час робочої поїздки до Миколаївської і Херсонської областей». «Там не зареєстровано жодної скарги щодо обмеження чи перешкоджання будь-яким політичним силам брати участь у передвиборчій кампанії», — наголосив М. Азаров та додав: хоч уряд не втручається в хід виборів, проте він «готовий надати в межах своїх повноважень, в рамках Конституції та виборчого законодавства всю необхідну допомогу для проведення цих виборів на принципах прозорості та рівноправності для всіх учасників електоральних перегонів». Зокрема, реагуючи на заяви про те, що деяким партійним осередкам відмовлено в реєстрації, прем'єр зауважив, що загалом «це виключно юридичне питання», відповідь на яке в кожному випадку має дати суд, проте, «щоб виключити спекуляції з цього приводу», таки доручив міністру юстиції вивчити кожен такий випадок та проінформувати уряд. Та якщо вірити Юлії Тимошенко, то саме органи юстиції й видавали печатки «фіктивним» організаціям партії «Батьківщина». Кого ж та як тоді перевірятиме Мін'юст?

Утім, у прем'єра на ці заяви є своя відповідь. Він вважає, що просто «спокійний хід передвиборчої кампанії не до вподоби окремим опозиційним політикам», тож вони «штучно створюють напругу, розповсюджують неправдиву інформацію, провокують у громадян панічні настрої».

Щоправда, коли йдеться про панічні настрої, то тут мова уже не про вибори, а про зростання цін. У відповідь М. Азаров вкотре згадав «попередників» та повідомив, що насправді в Україні вже вдалося стабілізувати економіку і забезпечити її поступовий вихід з кризи, покращити ситуацію в бюджетній та фінансовій сферах та домогтися стабільності національної валюти. А загалом уряд вважає, що за останні сім місяців йому вдалося повернути довіру до влади, в тому числі й завдяки «системному підвищенню зарплат і пенсій, розміру соціальної допомоги». А що зростають ціни та прискорилася інфляція, то в цьому винні «нечесні ділки», які «підігріли ажіотаж». Ну і, зрозуміла річ, опозиція, в якої з'явився «привід зловтішатися», попри те, що насправді уряду вдалося стабілізувати цінову ситуацію. Проте у цьому зв'язку мені пригадалося, як нещодавно один з чиновників Кабміну «купував» на базарі картоплю — по 2,5 гривні за кілограм, хоча реально вона вже давно коштувала значно дорожче. Зрештою, на підкріплення своїх слів про «позитивні ознаки стабілізації та відновлення економіки», М. Азаров згадав і про те, що ці ознаки помітні не тільки уряду, адже й міжнародні рейтингові агентства останнім часом вже тричі підвищували рейтинг України. «Два тижні тому директор—розпорядник МВФ Домінік Стросс-Кан прямо заявив: «В Україні все добре. Це частково заслуга МВФ, але, в основному, цього домігся уряд», — похвалився прем'єр.

А щоб стало ще краще, вчора уряд вів мову про спрощення дозвільної системи у будівельній галузі та приведення кількості дозволів у відповідність до чинного законодавства. Також було розглянуто «Транспортну стратегію України на період до 2020 року» та ухвалено план заходів щодо запровадження в Україні принципів Акта з питань малого бізнесу для Європи.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Уряд має намір вкладати в суднобудування значні кошти

У Миколаєві 19 жовтня з робочим візитом побував Прем'єр-міністр Микола Азаров. Керівник уряду взяв участь в урочистій здачі нового багатоповерхового житлового будинку, ознайомився з виробничими потужностями суднобудівного заводу ТОВ «Вадан Ярдс Океан», де відбулася церемонія закладання судна для ТОВ СП «Нібулон», вручив десяти інвалідам Великої Вітчизняної війни, учасникам бойових дій ключі від автомобілів «Славута».

На думку гостя, область у цілому справляється з поставленими завданнями, однак є проблеми, котрі потрібно вирішувати. Зокрема, одна з них — транзитна транспортна розв'язка й будівництво мостового переходу через річку Південний Буг.

Доведено, що перевезення вантажів водними магістралями вп'ятеро дешевше, ніж залізницею, тому, наголосив М. Азаров, уряд має намір підтримувати вітчизняне суднобудування і вкладати в його розвиток значні ресурси: «У нас є програма виведення суднобудівної галузі із затяжної кризи, в якій вона перебуває останні двадцять років». Глава уряду відзначив: новий Податковий кодекс звільняє суднобудівну галузь на десять років від податку на прибуток, що позитивно позначиться на збільшенні фонду зарплати й технічній модернізації суднобудівних підприємств. На зустрічі з адміністративно-господарським активом, де обговорювалися питання розвитку Миколаївської області, прем'єр підкреслив: ситуація в Україні стабілізувалася. Гілки влади взаємодіють злагоджено, конструктивно, економіка працює і розвиватиметься далі. Вислухавши про наболіле й відповівши на запитання учасників зустрічі, Микола Азаров дав певні протокольні доручення. До слова, лідер уряду порекомендував міському голові Миколаєва Володимиру Чайці не брати прикладу зі свого київського колеги Леоніда Черновецького, який минулої зими більше сподівався на природне танення снігів, ніж на можливості снігоприбиральних машин, а вже зараз готувати снігоочисну техніку до негоди.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаїв.

Подібний заклад у районі відкривали давно

«Це справжній палац», — так голова ОДА Михайло Вишиванюк сказав про новий Будинок культури, який днями відкрився у селі Вікно Городенківського району. Це сучасне європейське приміщення з економічною системою опалення, де знаходитиметься й бібліотека та спортивна кімната. Будівництво його велося з 2004 року. Кошторисна вартість — понад 4 млн. грн. За словами посадовців, останній такий заклад у районі відкривали 20 років тому. Особливо вікняни дякували своїм меценатам, уродженцям села народному депутатові України Миколі Круцю і багатолітньому сільському голові, а нині голові районної ради Богдану Кобилянському, будівельникам. Від обласної влади вікнянський БК отримав у подарунок сучасну систему озвучення, від РДА — систему DVD з плеєром, від «Івано-Франківськцементу» — великоекранний телевізор. Сільській бібліотеці дістався комп'ютер.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Народний депутат України Валерій Бондик знайомиться з унікальним фоторепортерським проектом, відкритим у столичному музеї сучасного образотворчого мистецтва, приводом для якого став перший Європейський тиждень місцевої демократії.

МІСЦЕВІ ВИБОРИ-2010

Електоральні «рапсодії»

Суми разом із усією країною офіційно розпочали чергові передвиборні перегони до міської ради: білборди, портрети, листівки, партійні ятки.

Душі й честь — оптом і вроздріб...

Якщо на попередніх місцевих виборах до міської ради бажали пройти близько двадцяти партій, то нині їхня кількість сягнула майже сорока! До того ж нарівні з відомими політичними важковаговиками, які давно собаку з'їли на казках для електорату, серйозно заявляють про свої амбіції й молоді. Проте деякі з них у передвиборній штовханині нічим не поступаються своїм іменитим опонентам. Зрештою, всім їм — і важковаговикам, і їхнім опонентам притаманна одна спільна риса: бажання продатися якомога більшій кількості електорату.

Яток — мов грибів після дощу

Від строкатості партійних кольорів у Сумах не сховатися, не обійти їх і не об'їхати. Біло-сердечних, синіх, зелених, помаранчевих та інших «партійно-ідейних» яток понатикано, мов тих грибів після теплого осіннього дощу. І біля кожної тебе намагаються «ощасливити» збудованим ними «завтрашнім благополуччям». Одні «зачаровують» потенційних виборців ідеєю «української справи», «оновленням і якісними змінами», «свіжими вітрами перемін», інші — «новими політичними обличчями успішної місцевої влади», які «... реформують комунальні підприємства, відродять соціальні аптеки, надаватимуть безплатну правову допомогу...» тощо. Словом, усі партійні праведники співають в унісон і по велінню своїх керманичів укотре обіцяють пересічним сумчанам «щастя», «рівність» і «братерство». Найпотужніші обіцянки, аби в їхні політичні серенади повірило якомога більше електорату, з'єднуються в єдиному пісенному хорі на мітингах біля найсвятіших для городян пам'ятників. Там уже до справи беруться професійні зазивали, які давно набили руку на обіцянках райських садів.

Варто зазначити, що першими серед політичних сил у передвиборні мітингові баталії включилися «біло-сердечні». Хоча останнім часом вони досить суттєво підмочили свою репутацію в очах сумчан. Тож стараються з усіх сил. Так, наприклад, свій перший суботній агітаційний мітинг «біло-сердечні» розпочали з каяття, мовляв, міська партійна організація вилучила зі своїх лав партійців, які заплямували партію поборами, корупцією та іншими протизаконними справами. «А чому не передали їх правоохоронним органам?» — викрикнув запитання неподалік мене якийсь інтелігент. Однак голос народу залишився не почутим. «Не чує мене, бо не хоче чути, — дедалі дужче розпалюючись, апелював до оточуючих інтелігент. — Особисто я на цих виборах голосуватиму за тих, хто замість словоблудства йде в депутати з програмою, яку реально можна виконати».

Та з-поміж восьми кандидатів на посаду міського голови найбільше вирізняються троє. Перший — нинішній міський голова — Геннадій Мінаєв. Він розпочав приховану передвиборну кампанію раніше за інших, заполонивши місто білбордами з власними портретами та нинішньої виконкомівської команди, з черговими клятвами за наступну каденцію збудувати комунізм в одному окремо взятому місті. Зрештою, його будівничі «здібності» більшість сумчан відчули на власній шкірі. Напевно, тому він розпочав передвиборчу кампанію зі спокути. Під час дебатів трьох кандидатів на посаду сумського голови у прес-центрі голова зізнався, що виконати попередні обіцянки йому завадили «невірно вибудувані відносини з депутатським корпусом, які не дозволили здійснити ряд ключових рішень...». Зауважте, найважливіших для сумчан. А серед них — абсолютне нехтування розв'язанням житлово-комунальних проблем, повний занепад внутрішніх квартальних та прибудинкових доріг, які за часи Мінаєва перетворилися на випробувальні танкодроми, роздовбані по всьому місту тротуари, на яких щорічно калічаться тисячі городян, транспортний колапс тощо. Та найбільшим «досягненням» діючого міського голови городяни вважають «земельну симфонію». На переконання багатьох депутатів міськради, за п'ять років його правління «прихватизовано» міської землі не менше, ніж за три попередні п'ятирічки разом взяті.

«Душевній біль» іншого кандидата просто вражає. «Мені так наболіло за сумчан.., — віщає з рекламних плакатів генеральний директор однієї з найпотужніших в області будівельних компаній Віктор Федорченко, — тому «...я іду в мери». Давнього опонента чинного міського голови на змагання за крісло очільника благословили сумські регіонали.

Про те, як йому «болить», сумські виборці знають давно. Напевно, тому й не підтримали його на виборах до міськради ні у 1998, ні у 2002 роках. А заодно піднесли гарбуза й на виборах міського голови у 2006-му. А завірянням пана будівельника «про забезпечення всіх сумчан дахом над головою» мешканці міста сприймають як звичайнісіньке навішування локшини на вуха. Усе місто знає, що збудоване компанією «Федоренко» житло по кишені лише заможним городянам, оскільки реалізується значно дорожче за наявні ринкові ціни. Багатьом добре відомо й те, що компанія орендує у міської територіальної громади десятки тисяч квадратних метрів міської землі, за яку сплачує громаді копійки — менше як півгривні за один квадратний метр.

Третій кандидат — директор ТОВ «Системний інтегральний сервіс», екс-керівник фракції «Наша Україна» у Сумській міській раді Ігор Збукарєв. Щоправда, навесні він перекочував під більш надійне крило «Сильної України». Саме від цієї політичної сили він і висунутий кандидатом на міського голову. На вищезгаданих дебатах Ігор Збукарєв заявив, що в разі обрання виношує плани переселення городян з багатоповерхівок у власні будинки та мріє розробити механізм надання послуг міською владою за стандартами ISO. Коментарі у таких випадках зайві.

Зрештою, у цієї трійці, може, й був би шанс бути обраним, але за умови, якби кожен із них, як це прийнято в Європі, пообіцяв би виборцям у разі обрання позбутися власного бізнесу. Та, на жаль, українські бізнесмени йдуть у політику заради примноження особистих статків.

Рішення завжди за нами...

Отже, виборці міста нині зосереджують увагу на решті кандидатів. Тих, хто не літає за хмарами, а по-справжньому переймається за рідне місто та його мешканців і разом з громадою готовий докласти зусилля до його відродження та зробити заможним. Недарма народна мудрість стверджує: не все те золото, що блищить.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

СПІВЧУТТЯ

Народні депутати України — члени Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики та працівники секретаріату комітету висловлюють щирі співчуття голові комітету Ткаченку Олександру Миколайовичу з приводу тяжкої втрати — смерті його дружини

Лариси Митрофанівни.

Центральний Комітет Комуністичної партії України та фракція комуністів у Верховній Раді України висловлюють глибоке співчуття народному депутату України, голові Комітету з питань економічної політики Верховної Ради України Ткаченку Олександру Миколайовичу з приводу тяжкої втрати — смерті його дружини

Лариси Митрофанівни.

Щиро поділяємо біль і скорботу рідних та близьких. Вічна їй пам'ять.

Через виявлені порушення у дев'яти дитячих дошкільних установах та п'яти школах Чернівецької області тимчасово заборонили експлуатацію харчоблоків, *повідомляє наш власкор Сергій Сулима*

Господарський суд Києва проведе засідання щодо розірвання договору купівлі–продажу пакета акцій «Луганськтепловоза» в жовтні 2010 року, *повідомив глава Фонду державного майна України Олександр РЯБЧЕНКО*

У НОМЕР

ХЕРСОН

Гроші для дітей зібрали бігом

Безпрецедентна благодійна акція «Пробіг з вірою у серці» відбулася у Херсоні. Організатором виступила одна з молокопереробних компаній, що має завод в обласному центрі. Мета пробігу — збір коштів для кардіологічного відділення дитячої обласної лікарні.

Учасниками акції стали 2500 осіб. Завдяки марафону зібрали 70 тисяч гривень, на які придбають медобладнання. Забіг відкрили діти, котрі перенесли в недавньому минулому операцію на серце. Вони показали, що навіть після постановки діагнозу «порок серця» можна жити повноцінним життям, якщо вчасно проведено діагностику та зроблено операцію. Брали участь у марафоні й міський голова Володимир Сальдо з колегами. За словами обласного дитячого кардіоревматолога Таміли Козіної, щороку в Україні народжуються майже п'ять тисяч малят з уродженим пороком серця, більше 100 із них — у Херсонській області. Куплене на зібрані кошти обладнання дасть змогу херсонським медикам проводити телеконсультації із кращими кардіологами та кардіохірургами України.

Олена БРУСИЛОВА.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Лицарі візьмуть банк

З 22 по 24 жовтня в Кам'янці-Подільському збиратимуть кошти на впорядкування та відновлення комплексу оборонних споруд «Руська брама». Цю пам'ятку архітектури 16—18 століття зазвичай оминають екскурсоводи, які ведуть групи туристів маршрутами заповідного Старого міста.

«Взяти банк» для Руської брами вирішено на однойменному фестивалі, що відбуватиметься у вигляді середньовічного лицарського турніру. Відтак, є надія, об'єкт стане привабливим для гостей та й самих кам'янчан.

Віра ШПИЛЬОВА.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

За кошти Євросоюзу відкрили ФАП

У селі Побужани Буського району урочисто відкрили реконструйований фельдшерсько-акушерський пункт (ФАП) в рамках проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Фінансування реконструкції здійснив Євросоюз, Проект розвитку ООН, Буська РДА та громада села. Кошторисна вартість становить понад 160 тисяч гривень, **повідомляє пресслужба Львівської ОДА.** Заступник голови Львівської ОДА Ліляна Гримська, яка брала участь у відкритті, подарувала побужанам кардіограф. У ФАПі є оглядова кімната, стоматологічний кабінет, оглядова акушер-гінеколога, фізкабінет, маніпуляційна. У наступному році планується перевести ФАП у лікарську амбулаторію загальної практики сімейної медицини.

Переможниця частину винагороди витратить на нові книжки з пекарської справи

День працівника харчової промисловості столичні пекарі відзначили конкурсом на звання кращого у своїй справі. Конкурсанти зуміли зі звичайного тіста зробити справжні витвори мистецтва: тут і герої казки про дванадцять місяців, і сільська українська піч, у якій рум'яниться запашна паляниця. Не забули пекарі й про топ-тему останніх років — проведення європейського футбольного чемпіонату. Завдяки хлібобулочним творцям на полі з прісного тіста зійшлося два здобні гравці — колобок та його «заморський» родич футбольний м'яч. І над цим усім красується запечена емблема Євро-2012. Таким не соромно й самого Платіні пригостити.

Та все ж звання «Кращий пекар року» своєму авторові приніс 30-кілограмовий коровай, прикрашений понад семистами колосків, звісно ж, ручної роботи! Над створенням цього гіганта майже два тижні трудилися три професійні пекарі-кондитери. Керувала процесом кондитер Оксана Марченко (**на знімку**): «Одна з тем цьогорічного конкурсу — 80-річчя ВАТ «Київхліб». Ми про це дізналися і почали працювати. Спочатку виникла ідея, потім її затвердило керівництво, й уже тільки тоді почали коровай робити. Тут використано три види тіста: прісне, здобне й солоне. Працювали по максимуму. І зараз велике бажання — просто відпочити». До речі, окрім почесного звання, отримає пані Оксана й грошову винагороду. Скільки — секрет. Але обіцяє, що обов'язково частину з виграних коштів витратить на нові книжки із хлібопекарської справи.

Шкода тільки, що скуштувати все це нам не дозволили. А воно, мабуть, таке ж смачне, як і гарне.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Справа про «чорну» пересадку органів: людей у білих халатах — за ґрати

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Очевидно, справа отримала продовження. Нинішній арешт завідувача відділення трансплантації нирки й гомотрансплантації клініки Шалімова судинного хірурга Владислава Закордонця та двох його колег спричинив здивування серед співробітників медустанови й паніку серед пацієнтів.

Співробітники інституту кажуть, що не знали про «підпільну діяльність» заарештованих. Дехто сумнівається в правдивості обвинувачення. За словами юриста шалімовської клініки Оксани Гузь, про затримання лікарів вона дізналася із засобів масової інформації.

Хворі, чиї планові операції було призначено на найближчі дні, розгублені й налякані. Вони не знають, що тепер буде з ними. Адже пацієнтів готували до серйозного хірургічного втручання: заздалегідь видалили хворі органи, проводили підтримуючий життєдіяльність гемодіаліз... А тепер їхній хірург перебуває під вартою, і не відомо, коли повернеться до операційної.

В інтерв'ю ЗМІ адвокат Владислава Закордонця повідомив, що минулої п'ятниці суддя Голосіївського райсуду вирішила відправити хірурга в ізолятор на два місяці. А прокурор не навів для цього жодного аргументу. За словами захисту, на суді були присутні родичі й пацієнти лікаря. Останні просили відпустити хірурга виконувати свої професійні обов'язки під підписку про невиїзд, «поки міліція розбирається»...

Керівництво Міністерства охорони здоров'я ситуацію поки що не коментує, посилаючись на те, що інститут Шалімова перебуває у підпорядкуванні Академії медичних наук.

А от кілька громадських та професійних організацій учора в Києві на прес-конференції, присвяченій «урегулюванню критичної ситуації із трансплантацією в Україні», висловили свою думку про те, що відбувається. Організаторами акції виступили: Асоціація трансплантологів України, Всеукраїнська асоціація захисту прав пацієнтів «Здоров'я нації», МБФ «Лікар. інфонд».

На думку організаторів заходу, напружена ситуація вимагає негайного вирішення, оскільки зараз гальмується процес трансплантації органів тим, хто справді й спішно потребує цього. Зазначалося також, що діями окремих структур підірвано імідж трансплантологів. Пролунали пропозиції проаналізувати законодавства інших країн і внести зміни до українських законів, щоб гарантувати безпеку життя і діяльності як пацієнтам, так і лікарям.

Ольга ВІТЕР.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Перший потерпілий виписався з лікарні

Один із потерпілих у марганецькій трагедії — Дмитро Олійник — уже виписався з лікарні і продовжуватиме лікування амбулаторно за місцем проживання. Наразі в обласній клінічній лікарні імені Мечникова перебувають семеро постраждалих. Двоє із них — у травматології: Оксана Бойченко — у задовільному стані, Світлана Зіміна — у стані середньої важкості. П'ятеро пацієнтів, як повідомили в адміністрації медичного закладу, все ще в реанімації у важкому стані.

Водночас список жертв цієї трагедії поповнився: син однієї із загиблих — 73-річної Ольги Левченко — наклав на себе руки. Чоловіку було сорок, він страждав на епілепсію й останні десять років, після розлучення, жив із матір'ю, що була для нього найближчою людиною. Як припускає його брат, покійний усе вирішив для себе одразу після загибелі матері: попрощався із сусідами, помолився у церкві...

Тим часом в області тривають перевірки автоперевізників. Зокрема, як з'ясувалося, водій того злощасного автобуса, що спричинив аварію на залізничному переїзді, мав медичну довідку про профпридатність для водіння транспорту за 2004 рік. Крім того, він не був офіційно оформлений на роботі. Ця інформація пролунала на нараді з питань дотримання правил безпеки при перевезенні пасажирів транспортними засобами та недопущення виникнення надзвичайних ситуацій на дорозі, яку провів голова облдержадміністрації Олександр Вілкул.

За його словами, існують дві причини порушень на автошляхах — ігнорування правил дорожнього руху і невідповідність транспортної та житлової інфраструктур європейським нормам безпеки.

Щодо переїзду, де сталася трагедія, то тут планують побудувати тунель або об'їзну дорогу, на самому переїзді встановити систему відеоспостереження.

Поки що на цій ділянці обмежили швидкість руху до 60 км/год, приставили охорону. А маршрутки тимчасово зупиняють перед шлагбаумом і повертають назад.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Реконструйоване відділення плюс німецькі автомобілі

У Підволочиській центральній районній лікарні на Тернопільщині відкрито реконструйоване відділення анестезіології та інтенсивної терапії. Воно оснащене найсучаснішою апаратурою, отриманою за державною програмою. Провести ремонтні роботи адміністрації лікарні допомагала місцева влада, спонсори, зокрема директор товариства «Україна», Герой України, депутат обласної ради Олег Крижовачук.

Фото автора.

Протягом двох років тут планують здійснити реконструкцію інших відділень. На думку голови облдержадміністрації Михайла Цимбалюка, це важливо ще й тому, що Підволочиська лікарня знаходиться неподалік напруженої траси загальнодержавного значення, і саме місцевим медикам часто доводиться надавати допомогу потерпілим у ДТП.

Нині в області здійснюється реформування медичної галузі. Сучасне обладнання одержали й інші районні лікарні. При Тернопільському медичному університеті створено консультативний центр. Медичні працівники у районах можуть отримати у системі он-лайн консультації провідних науковців, головних спеціалістів.

Того дня Підволочиська лікарня отримала у подарунок автомобіль медичної допомоги від гуманітарного фонду міста Білефельда (Німеччина). Таку само машину одержала Скалатська номерна лікарня цього району, спецавтомобіль — районна міліція. Вручаючи ключі, керівник фонду Пітер Регель сказав, що хотів би привезти українцям повну машину здоров'я, але оскільки це не в його силах, то хай послужать їм автомобілі. Співпраця фонду з Тернопільщиною почалася сімнадцять років тому, коли на лікування до Німеччини приїхала дівчина з села Ілавче Теребовлянського району. Члени фонду опікувалися нею, а потім приїхали в її рідне село.

Відтоді від фонду надійшло гуманітарних вантажів більш як на 3 мільйони євро. Це медичне обладнання, 23 автомобілі, функціональні ліжка, постільна білизна та ще багато чого.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімку *(зліва направо)*: голова Підволочиської райдержадміністрації Валентин Хоптян, голова Тернопільської облдержадміністрації Михайло Цимбалюк, керівник гуманітарного фонду міста Білефельда (Німеччина) Пітер Регель, начальник обласного управління охорони здоров'я Михайло Буртняк.

Є речі, про які соромно говорити, й тому газети передають їх у письмовій формі

Тридцять родин відсвяткували новосілля

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Голова облдержадміністрації Олександр Вілкул, вручаючи новоселам ключі, зазначив, що влада повертає людям надію на отримання соціального житла. Трохи раніше було введено в експлуатацію 12-квартирний житловий будинок у Царичанці, де оселилися сім'ї медиків, і 79-квартирний будинок у Жовтих Водах. Фінансували будівництво з обласного бюджету. Проект надання безоплатного житла буде продовжено і в наступному році, запевнив керівник області й пообіцяв забезпечити жорсткий контроль за використанням бюджетних коштів та системою отримання житла. Як повідомили в управлінні преси та інформації ОДА, загалом цього року введуть у дію 169 таких квартир.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

Сім'я вчителів Горпенків — Тетяна, Едуард та їхній син Валерій — отримали ключі від нової квартири.

Без папірця ти — комашка...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— На аукціоні у Франції я придбала картину художника, який походить з України, одержала документ про те, що сплатила вартість роботи і всі податки. І з нею полетіла додому. Проходячи червоним коридором у Борисполі, я задекларувала картину, відмітила її як культурну цінність, зазначила вартість і віддала митникам. Коли вони ознайомилися з декларацією, то почали мені співчувати, мовляв, я потрапила у досить складну ситуацію, яка забере багато часу, нервів і грошей, — розповіла О. Сагайдак.

Урешті-решт картину залишили на території аеропорту, а жінку попросили підготувати додатковий пакет документів для того, щоб розмитнити покупку. За словами О. Сагайдак, її також попередили, що, оскільки задекларована вартість картини перевищує тисячу євро, то вона вважається товаром, відповідно, розмитнюватиметься через товарну митницю. А для цього вона має найняти брокера. Вартість його послуг — близько 350 гривень.

— Мені також виставили рахунок на сплату податку на додану вартість, який становить 20% від заявленої вартості. З оплаченою квитанцією та пакетом документів я приїхала в аеропорт уже наступного дня. Мою картину поклали в пакет, опломбували і привітали з тим, що я нарешті перетнула державний кордон, — сказала О. Сагайдак. — Але мені не повернули, бо її ще треба було розмитнити.

Тож пригоди мистецтвознавця тривали. Тепер від неї вимагали надати папірець про підтвердження вартості картини у вигляді висновку дипломованого спеціаліста (платіжний документ, який О. Сагайдак видали у Франції одразу після аукціону, не підійшов). А саму картину, поки тривали пошуки фахівця, «перебазували» на спеціальний склад творів мистецтв. Один день такого зберігання коштував О. Сагайдак 400 гривень.

— На всі ці «послуги» я витратила половину вартості картини, а це близько 700 євро, перебування в усіх інстанціях забрало у мене вісім годин робочого часу. Можу впевнено сказати, що іноземець, зіткнувшись з цією процедурою, швидше за все, не захоче більше сюди нічого привозити, — резюмувала жінка.

Почувши про цей випадок, у Державній митній службі одразу відзвітували про банальне порушення технологічної схеми митного оформлення. Мовляв, насправді процедура ввезення не потребує додаткової експертизи, окрім випадків, коли культурна цінність перебуває у розшуку.

— Якщо фізична або юридична особа при ввезенні культурних цінностей має при собі документ, який засвідчує те, що вони куплені й оплачені у тій країні, звідки прямує ця особа, то ми не маємо підстав не довіряти цьому документу, — розповів заступник голови Державної митної служби України Степан Дериволков.

Наталія ОВДІЄНКО.

Підлітки застрелили таксиста

Правоохоронці розкрили вбивство таксиста — трагедія сталася поблизу села Лопатин Киселівської сільської ради. Як повідомив начальник УМВС України в Чернігівській області Олександр Михайлик, потерпілий 16 жовтня їздив за викликом у Киселівку.

Повертаючись назад, він підібрав двох худорлявих підлітків, один з яких тримав у руках дублянку. Як з'ясувалося, у ній хлопці приховали попцилену рушницю. Вони попросили водія відвезти їх до Лопатина. Перед селом наказали з'їхати на узбіччя і вистрелили таксисту в голову.

— Підлітки витягли тіло водія, — повідомив Олександр Михайлик, — витерли кров, постелили на водійське сидіння клейонку і намагалися завести автомобіль, але безрезультатно. Налякані скоєним, хлопці подалися додому, в Киселівку. По дорозі викинули рушницю і закривавлені куртки.

Зловмисники навчаються в Сокиринському аграрному ліцеї. Один — сирота, в іншого є матір, позбавлена батьківських прав. Самі ї вони й провідали у вихідні. Підлітки вже були два роки тому умовно засуджені за крадіжку з магазину.

За фактом вбивства порушено кримінальну справу. Загиблий таксист мав дружину та доньку.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Боржник погрожував підірвати будинок

В одній з багатоповерхівок Одеси батареї зненацька стали крижаними. У чому причина — аварія на теплотрасі чи перебої в роботі котельні? З'ясувалося, тепло з квартир зникло через неадекватні дії одного з мешканців — він самовільно перекрив подачу до будинку гарячої води, і опалення перестало працювати.

Хуліганський вчинок чоловік пояснив відсутністю грошей на оплату комунальних послуг. Боржник забарикадувався у власній квартирі й погрожував підірвати будинок. Правоохоронцям довелося «знешкодити» «терориста».

Гаряча вода й опалення у квартирах з'явились, а чоловіка було доправлено у відділення міліції для з'ясування обставин.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Щоб зробити комбінат «Запоріжсталь» безпечним, треба понад мільярд доларів

Для зменшення кількості викидів «Запоріжсталі» у модернізацію виробництва необхідно вкласти більше мільярда доларів інвестицій, заявив голова Запорізької облдержадміністрації Борис Петров.

І додав: «Є всі формальні причини, щоб закрити «Запоріжсталь» через порушення екологічного законодавства (за статистикою комбінат — це третина всіх шкідливих викидів області. — **Авт.**). Однак куди подіти 19 тисяч працівників плюс членів сімей, яких вони утримують?»

Вихід, за словами голови ОДА, у інвестиціях, що, можливо, прийдуть з новими російськими власниками. Петров їх не назвав, хоча зустрічався з ними на саміті «Росія—Україна». Ще один варіант: закриття доменного виробництва. Це залишає на «Запоріжсталі» до шести тисяч працюючих. Тому, судячи зі слів керівника області, поки що буде продовжено тактику напівзаходів. І це незважаючи на те, що спеціально направлену Борисом Петровим екологічну комісію, яка мала припис прокуратури, допустили лише на одне підприємство — Запорізький алюмінієвий комбінат.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Поляки подарували пожежні машини

У селах Холонів і Перемиль Горохівського району Волині нарешті з'явилися пожежні автомобілі. Машини як подарунок прибули з Битовського повіту Республіки Польща. Його та Горохівський район об'єднують дружні зв'язки.

Партнери провели кілька спільних культурних акцій, побували один в одного в гостях. Під час одного з візитів поляки здивувалися, що в таких великих селах, як Холонів і Перемиль, немає пожежних автомобілів. Тож вирішили подарувати цим сільським громадам власні, хоч і не нові. Обидва автомобілі попри поважний вік — їм понад двадцять років — у хорошому технічному стані, мають невеликі пробіги. На спідометрі одного з них усього 12 тисяч кілометрів. Відтепер техніка буде на балансі сільських рад. Для забезпечення роботи місцевих вогнеборців доведеться щорічно витрачати з сільських бюджетів по 50—60 тисяч гривень. Це немалі кошти. Втім, через неналежне поводження з вогнем часто втрачаємо в десятки разів більше.

Зауважимо, в Перемилі і Холоневі свого часу були пожежні команди, необхідна техніка. Однак після реорганізації колгоспів їх ліквідували — загалом із 23 пожежних команд в Горохівському районі вціліло лише чотири. Тепер буде шість.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

ФОТОФАКТ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Біля Верховної Ради відбувся всеукраїнський мітинг-протест проти заборони секонд-хенду в країні.

Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

АКТУАЛЬНО

«Сильна Україна» презентувала проект інноваційного розвитку держави

Партія Сергія Тігіпка «Сильна Україна» представила концепцію інноваційного прориву України. За словами керівника Експертної комісії з інновацій «Сильної України» Олександра Кардакова, розвиток і широке використання новітніх технологій у промисловості та інших сферах життя виведе Україну в лідери світової економіки, створить нові високотехнологічні робочі місця і допоможе припинити відтік українського інтелекту за кордон. Про це він заявив на прес-конференції 20 жовтня.

«В умовах інноваційного процесу створюється додана вартість товару, певна цінність, за яку і платить споживач. Тому інноваційний розвиток сприяє збільшенню ВВП країни, а отже — добробуту кожного громадянина. Наше завдання — зробити інновації масовими, щоб Україна стала більш конкурентоспроможною і заможною державою. Стратегія інноваційного прориву «Сильної України», яку ми розробили в рамках нашої експертної комісії, дає відповіді на запитання, як цього досягти», — наголосив Олександр Кардаков.

На думку партійців, Україні потрібно розвивати дієву «інфраструктуру інновацій», тобто повний цикл створення, комерціалізації та використання новітніх розробок. Партія пропонує реформувати систему наукових інститутів, що забезпечують теоретичну основу інновацій. «Держава повинна переглянути принципи фінансування Академії наук та галузевих академій. Кошти мають отримувати не самі установи за фактом свого існування, а конкретні групи вчених, орієнтовані на певний результат», — зазначив партійний експерт.

Далі — розвиток технопарків і технокластерів, які трансформуватимуть наукові розробки у виробництво. «У створенні та розвитку технопарків активну позицію має займати місцева влада, яка повинна бути зацікавлена в інноваційному підвищенні ефективності підприємств свого регіону», — зауважив Кардаков. Також органи управління на місцях можуть та повинні створювати інформаційні центри або консультаційні ради, які будуть поширювати інформацію про інновації для потенційних споживачів і сприяти адаптації нововведення до потреб та особливостей певного регіону.

Ще один пункт партійної концепції — це підвищення кваліфікації кадрів, які, власне, й мають здійснити інноваційний прорив для України. «Суспільство перш за все повинно користуватися новітніми розробками. Вже сьогодні ми пропонуємо запроваджувати так звані соціальні інновації, які дозволять суттєво покращити рівень життя людей, зробити його більш комфортним», — підкреслив Володимир Кург, член Експертної комісії з інновацій «Сильної України». За його словами, мова йде про такі проекти, як соціальна карта громадянина, електронний медичний паспорт, єдиний центр прийому звернень громадян, дистанційне навчання, проекти безпеки в школах та містах.

«Усі ці проекти можуть бути реалізовані силами місцевих органів управління і не вимагають великих капіталовкладень», — зазначив Кардаков.

На перехресті тисячоліть

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Прізвища багатьох із нас ви знаєте й шукаєте щодня в газеті. Та ще більше в редакції працює бійців невидимого фронту, без яких газета не побачила б світ: це — літредактори, верстальники, художники, випускові, кур'єри, водії, і врешті, — прибиральники. Бо, хоч як крути, той номер, що ви тримаєте сьогодні в руках, так само, як і інші номери, — результат колективної праці.

За ці роки коридорами «Голосу» пройшли сотні журналістів. Саме тут більшість із них заговорили з читачем на повен голос. У редакції досі працює чимало людей, які прийшли в перші місяці й роки існування видання. Були такі, що прощалися і поверталися. А є і такі, хто з вами від першого дня.

1. Як вони потрапили в газету?
2. Чому затрималися тут аж на 20 років?
3. Що стало їх найбільшою професійною удачею?

З такими запитаннями ми й звернулися до «старожилів»: головного редактора Анатолія ГОРЛОВА, його заступників Леоніда БРОВЧЕНКА та Віталія СУДДІ, оглядачів Людмили КОХАНЕЦЬ та Віктора БРАНИЦЬКОГО, завідувача відділу реклами Олександра ВЛАСОВА та літературного редактора Любові СТАНАЧИЧ.

Що з цього вийшло, — читайте рубрику.

Від першого дня

Анатолій Горлов — головний редактор

1. У «Голосі України» опинився випадково. Йшов Хрещатиком і зустрів свого однокурсника Сергія Правденка. Розговорилися — і він розповів про свої плани створити всеукраїнську газету. Назви, щоправда, тоді ще не було, він тільки набирав команду. Мені запропонував стати заступником головного редактора. На той час я обіймав аналогічну посаду на радіо. Але погодився. Робилося все дуже швидко: за кілька місяців зібралися люди і почали випускати газету. Звісно, у всіх були різні характери, різне бачення, різне розуміння того, як і що треба робити. Але потрошку колектив шліфувався і вже на сьогодні він більш-менш усталений.

2. Що найцінніше для людини? На мій погляд, це — свобода. У «Голосі» ми отримали свободу творчості, свободу прийняття рішень, що теж надзвичайно важливо. Усе це спонукало залишитися. Насправді в мене було багато різних пропозицій: від роботи за кордоном до посад тут, у найвищих ешелонах влади. Я відмовлявся і тепер можу сказати, що не шкодую, що вчиняв саме так, а не інакше. Бо коли бачу тих людей, які спокусилися і таки пішли туди працювати, розумію, як вони змінилися. Можливо, вони досягли більшого з точки зору матеріального благополуччя і значущості, але це не вартує того.

3. Якщо брати роки, де і скільки я працював, а це і радіо, і телебачення, й іномовлення, то, очевидно, увесь «Голос України» — моя найбільша журналістська удача. Стільки зусиль, і фізичних, і розумових, та яких завгодно, ніщо не забирало, як творення цієї газети. Адже коли ви починаєте щось нове будувати — це завжди таке піднесення. Бувало, ми засиджувалися до 5-ї ранку, щоб усе вийшло досконало... З роками дедалі більше упевнюєся, що журналістика — це ремесло, і звичайна журналістська робота уже не задовольняє, приходить розуміння того, що треба мислити образами, а не лише словами. Не кожний може зробити цей крок і перейти від журналістики до якоїсь значущої літературної праці, хоча прикладів таких ми знаємо багато. Я поки що до цього, мабуть, не дозрів, але десь у глибині душі дуже хочеться.

Твердої тобі ходи

Без зовсім недоречної тут скромності треба признатися: газету Верховної Ради України придумав я.

Але якщо хтось вирішить подякувати за це, то передусім треба сказати спасибі моїм землякам — виборцям Самарського округу міста Дніпропетровська, які навесні 1990 року зробили мене народним депутатом Української РСР. Ще — депутатом неперевершеного І скликання Верховної Ради України. Тодішні колеги мої утворили, серед інших, і Комісію ВР з питань гласності та ЗМІ й мене на чолі її поставили.

От перед тим голосуванням про керівництво комісіями (тепер це —комітети) я й зайшов до Голови Верховної Ради В. А. Івашка.

Кажу йому:

— Депутати — журналісти й письменники — висувають мене на голову комісії. Є шанс ним стати. Але вважаю, що Верховній Раді потрібна своя газета, яку хотів би очолити. Наша партійна преса не може, за своєю природою, друкувати депутатів з опозиції, з Народної Ради. Ще й дошкуляє їм. Відтак єдине місце з'ясування стосунків, політичних заяв — трибуна ВР. Втрачається дорогоцінний сесійний час. То, може, мені не морочити людей з керуванням комісією, а одразу «пробивати» утворення газети ВР, яка стала б ще однією трибуною для всіх без винятку депутатів?

Володимир Антонович ідею про газету підтримав, а щодо тактики порадив мудро:

— Претендуйте на комісію. Очолите — створення газети зосередиться у ваших руках. Це — сильна позиція.

Таким чином, підтримку не просто Голови Верховної Ради, а й фактичного лідера тодішньої більшості було забезпечено. У меншості, Народної Ради, я теж не викликав свербіячки, оскільки був у їхніх очах не просто комуністом, а суверен-комуністом, тобто тим лівим, який за державний суверенітет України (людиною лівих поглядів і залишаюся).

Справа трохи затяглася, коли несподівано Івашко відбув до Москви заступником генсека ЦК КПРС. Не осуджуймо його, він був людиною партійної дисципліни, світла йому пам'ять. Що той баламут з плямою над лобом не заслуговував на підтримку такої особистості, — зовсім інша тема.

Леонід Кравчук, на відміну від Володимира Антоновича, не знав мене по журналістській роботі. Не відав тобто, що я за один. А тут ще одна загадка. На засіданні Президії ВР (був такий орган до 1996 року) ставлю питання про газету. Він питає:

— А кого ви бачите головним редактором?

Відповідь:

— З-поміж усіх журналістів найкраще знаю самого себе, тому себе й рекомендую.

Пауза.

Далі:

— Ви ж очолюєте комісію.

— Комісію очолить інший.

Отакої.

Мало того, що невідомий тобі чоловік хоче керувати виданням, та ще й легко погоджується на формально нижчу посаду в політичній ієрархії.

На тому засіданні до розмови про газету не поверталися. Пауза затяглася на місяць з добрим гаком. З досвіду прожитих років скажу, що Леонід Кравчук чинив у тій ситуації правильно. Такі речі зопалу не вирішуються.

Я вперто готував проекти постанов про газету. Приглядався, де розмістити редакцію. Щоб почати видання з 1 січня 1991 року, треба було вже оголошувати передплату, набирати кадри, кудись вселятися, закупити масу речей. Час тиснув. Звісно, я нервував.

Нарешті, жовтень 1990-го. Йду до Леоніда Макаровича. Ще, кажу, два-три тижні, й організувати випуск пристойної газети з 1 січня не вдасться нікому. Ми порозумілися. Леонід Макарович ще й попросив, аби я хоча б до середини 91-го не залишав головування в комісії. Щоб один з моїх заступників, Микола Михайлович Спис, не фахівець зі ЗМІ, але чоловік лояльний до перемін і тямущий, належним чином підготувався обійняти ту посаду.

Одне слово, закрутилося: проекти постанов, кошторисів, добір кадрів, приміщення, закупівля матеріалів...

З розмови на засіданні Президії у жовтні 1990-го:

— А як назвемо газету?

У мене було кілька варіантів. Сам від жодного з них не був у захваті. Почав перелічувати. Не зачіпає...

І раптом Дмитро Васильович Павличко:

— Назвемо «Голос України».

Краще не скажеш. Крапка.

Поява газети була сенсаційною. Зараз і уявити важко: на тлі колосальної більшості комуністичних видань з'являється газета, яка подає різні точки зору, в якій друкується і комуніст, і антикомуніст. Це було приголомшливо. Незвично. Як очікуване свіже повітря в зашорену кімнату. Масовий читач з'явився практично одразу.

У редакції вирували ідеї, задуми, творчі суперечки. Як, зрештою, й нині. Газета — продукт колективний. Один чоловік у ній — всього лише один чоловік... Певно, ледь не кожен з нас, «голосоукраїнців», почувався трохи будівничим. Думалося: Україна візьме за взірець і мету побудову держави на принципах західної соціал-демократії. Мир прахові наших ілюзій. Спритники виявилися меткішими за ідеалістів. Це слід було передбачити. Для одних введення інституту президентства — гарантія зміцнення держави, для інших — контора з роздачі добра «для своїх».

Й сама Верховна Рада першого скликання була багато в чому наївна й романтична. Переважна більшість тих депутатів не думали про те, як набити власні капшуки, загарбати якесь майно... Не думали про це й ми, журналісти.

То було служіння, а не служба.

А на які вчинки були здатні тодішні державні мужі?! Любо-дорого згадати. В'ячеслав Чорновіл, який за посадою голови Львівської облради міг автоматично, після президентських виборів, стати, як тоді звалося, представником Президента, тобто губернатором Львівської області, рішуче від цього відмовляється.

Каже:

— Я не можу бути представником Кравчука.

Позиція! Здається, це перший і останній приклад в Україні, коли чоловік відмовився від губернаторства з політичних міркувань. Бо це давно вже «кормлєніє»...

І сам Леонід Макарович теж неповторний крок зробив. Коли побачив, що рівень життя людей різко падає і він не може дати тому раду, залишає посаду Президента на рік раніше. І вмовляє Івана Плюща балотуватися. Потім таки висувається сам. І програє... Та факт дострокової відставки з моральних мотивів — за ним. Безпрецедентно!

Верховна Рада першого скликання теж добровільно, на рік раніше, оголошує вибори до парламенту. З тих самих мотивів.

Отакими були батьки-засновники нашої держави, які заснували й «Голос України».

Спасибі Володимирові Михайловичу Литвину, що зібрав нас, колишніх депутатів, у сесійній залі 16 липня цього року, на двадцятиріччя проголошення Декларації про державний суверенітет України.

Як приємно було бачити ці обличчя!

Як приємно мені бачити колег з «Голосу України»!

Виросло дитя, виросло. Твердої тобі ходи!

Ех, побачити б ще тверду ходу України, щоб народжуваність у ній перевищувала смертність...

Сергій ПРАВДЕНКО,
перший головний редактор «Голосу України» (1990—2002 рр.),
ректор «Укртелерадіопресінституту».

31 грудня 1990 року. Два головні редактори — Анатолій Горлов (ліворуч) і Сергій Правденко — з першим номером газети.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Разом з «Голосом» — до ста і далі!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У цій родині я не вперше, колись вручала приз від газети. «Бачили б ви, як радів Михайло Іванович книгам, хвалився дітям та онукам. Статтю в газеті, де на знімку ми вдвох, роздрукував і відіслав дочці в Іспанію та рідні на Черкащину», — розповідає господиня дому Надія Йосипівна. Вона не приховує, що щаслива у шлюбі. На вигляд років на десять молодша, ніж записано у паспорті. «То все заслуга чоловіка, — каже. — Він уважний, галантний, допомагає і вдома, і на дачі. Інакше як «Надієчка» не назве. Якось ми разом на ринку капусту вибирали, то він усе «Надієчко» та «Надієчко», аж продавчиня не втерпіла і дорікнула своєму чоловікові: «Ти мене хоч би раз так ласкаво назвав».

Михайло Іванович закінчив військово-морське училище у Севастополі. Та парадну форму вдягнути жодного разу не довелося — почалася війна. Служив на кораблі мотористом, тонув у морі. Воював у морській піхоті, з боями пройшов Білорусь, Польщу, Німеччину. Війну закінчив у Берліні, має медаль за його взяття, нагороджений орденом Великої Вітчизняної війни, медаллю «За мужність» та багатьма іншими відзнаками, в тому числі українським орденом «За мужність». Піджак важкий від нагород. Одягає його хіба що в День Перемоги та ще я впросила, щоб сфотографуватися. З війни не повернулися двоє братів Михайла Івановича, третій підірвався на міні вже у мирний час.

Недавно подружжя мандрувало на батьківщину Михайла Івановича у село Лукашівку Черкаської області. Відвезла туди своїм автомобілем сусідка, бо вирушати «Запорожцем» у далеку дорогу не наважилися. Відвідали рідню, вклонилися могилам. «Моїх ровесників уже нема, — ділиться Михайло Іванович. — Живі ще брат і сестра, а було нас восьмеро. Вразило, що колись велике гарне село обезлюдніло, поля заросли бур'янами. Наші політики все сваряться, замість того щоб об'єднатися та подумати про державу, простих людей».

У подружжя на двох — шестеро онуків і троє правнуків. Не ділять їх на «дідових» і «бабиних», а ті відповідають любов'ю. З першої зарплати онуки несуть бабусі солодощі, дідусеві — пиво. Та в день народження Михайла Івановича ми смакували їхню фірмову наливку. Піднімали келихи за здоров'я господаря. А наш відданий шанувальник привітав з ювілеєм газету, з якою не розлучається майже двадцять років. Що й казати, зустрічаючись з такими читачами, відчуваєш ще більшу відповідальність за кожне слово.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Про світле майбутнє дбають політики, про світле минуле — історики, про світле сьогодення — журналісти

Спочатку було фото...

«Історія дасть оцінку нинішнім подіям. Але перший і безумовний висновок уже можемо зробити: витримавши сьогоднішні нелегкі часи, ми повинні посилити роботу по наповненню суверенітету України реальним змістом».

21 серпня 1991 року

В історії бувають дні, які кожен, хто їх пережив, може пригадати з точністю до години. Початок війни, аварія на ЧАЕС, ДКНП... При цьому всі спогади різні, так само, як різним було і сприйняття подій. Приміром, за публікаціями в «Голосі України» можна відчути, що в ті серпневі дні 1991 року в редакції тривала суперечка: чи давати заяви ДКНП? Дали. Але поруч розмістили роз'яснення редакції: ми мусимо інформувати про все, але колектив підтримує позицію керівництва Верховної Ради, зокрема її Голови Леоніда Кравчука...

А ще колеги згадують, як надійшла інформація, що під Васильковом стоять танки. І наші журналісти поїхали їх шукати. Слава Богу, не знайшли...

Олександр Клименко, який, здається, народився з фотоапаратом у руках, і про путч згадує зі зробленими фотографіями.

— Я у Київ повернувся 19 серпня (був у відрядженні в Запоріжжі. Там проходила «Червона рута»), — пригадує Сашко. — Прийшов на роботу, ввімкнув радіо, а звідти: «Товарищи...» Подзвонив я своєму другу Валерію Орлову, і пішли до Будинку профспілок. На Майдані ще було порожньо. Де-не-де стояли купками люди, слухали радіо, перемовлялися. Потім були листівки...

У цей момент з'являється фото з листівками. А за ним — із дулею!

— Тоді фотографувати було небезпечно. Пам'ятаю, до мене підходить якийсь чоловік і питає: «А ви звідки?» — «Я з газети «Голос України». А ви?» — «Та тобі не треба знати»... Людей з фотоапаратами боялися. Ми асоціювалися з КДБ. На мого товариша Валерія узагалі напали, розпотрошили сумку. Власне, і сьогодні, коли знімаєш на мітингах, можна почути: «Це — СБУ». Такий генний страх сидить у людях.

Про ті серпневі дні я не даремно попрохала розповісти нашого фотокора. Річ у тім, що мене з газетою вперше поєднало... фото серпневих подій 1991 року. Щоправда, дізналася я про це, пропрацювавши в «Голосі» кілька років. Одного дня до мене підійшла завідувач відділу ілюстрацій і поклала на стіл знімок: «Це часом не ти?» На фото під стінами Верховної Ради сиділа дівчина в шортах, з паперовою панамою-корабликом на голові. Так, це була я. Тоді студентка, яка, як і тисячі наших співвітчизників, зустріла звістку про проголошення незалежності під стінами Верховної Ради. Ясна річ, я не могла не випросити той знімок. Принесла додому. Горді батьки одразу заявили, що історичне фото треба покласти до сімейного архіву і заховати якнайнадійніше, щоб не загубилося. І заховали. Шукаємо досі.

А чим закінчився серпневий путч, думаю, нема сенсу нагадувати. Просто на карті стало на десяток країн більше. Одна з них — наша. І після наступного серпня святкуватимуть двадцятиріччя ті, що народилися вже в незалежній Україні. Мине ще двадцять — і вони прийдуть до влади. Цікаво, що вони згадуватимуть про нас нинішніх?

Наталя ФІЛІПЧУК.

19 серпня 1991 р. Київ. Люди слухають промову Леоніда Кравчука щодо ДКНП.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Епоха Леоніда Кучми

«Депутати затвердили орієнтовний графік роботи сесії, а потім Президент України Л. Кравчук виступив з обґрунтуванням своєї кандидатури на пост нового Прем'єр-міністра України — генерального директора Південного машинобудівного заводу в Дніпропетровську, народного депутата України Леоніда Даниловича Кучми. Його... затвердили конституційною більшістю (316 голосів — «за») новим главою українського уряду... ... З програмної промови претендента: «чистий» прагматик, не заполітизований жодною ідеологією, який практично не виступав у сесійній залі під час таких звичних для декого з його колег дискусій».

14 жовтня 1992 року

Так розпочиналася епоха Леоніда Кучми в українській політиці. (Таку характеристику дав періодові його перебування на найвищих посадах в країні Голова Верховної Ради Володимир Литвин у 2004 році). Але у той час — розброду і хитань політичних сил, початку занепаду в економіці, жорсткого тиску Російської Федерації і західних країн на Україну — цього ніхто спрогнозувати не міг.

Одначе новоспечений прем'єр зумів переконати парламентаріїв надати урядові безпрецедентні повноваження. Леонід Кучма звинуватив «нафтову мафію», яка, мовляв, вивозить продукцію за кордон і там залишає валютну виручку, а потім в Україні немає можливості провести осінні сільгоспроботи. Тоді ж вперше пролунала фраза про корумпованість чиновників, у тому числі в адміністрації Президента. Після тої промови Верховна Рада передала урядові не лише частину повноважень Президента, а й своїх — надали на півроку право декретами змінювати економічне законодавство.

Однак ситуація катастрофічно погіршувалася. Не допоміг і вихід з рублевої зони, який здійснили — свідомо чи несвідомо — доволі незграбно: борг України Російській Федерації склав кілька мільярдів доларів. Буйно розцвів бартер у розрахунках між підприємствами, оскільки у них не було обігових коштів. Водночас, як не дивно, почала зростати інфляція, яка за підсумками наступного року становила 10250 відсотків, що перевищило навіть показники охопленої перманентними військовими діями Югославії.

«Скажіть, яке суспільство ми будуємо?» — спершу запитував Леонід Кучма з трибуни будинку під куполом в народних депутатів. Врешті заявив, що не може «Україна завагітніти реформами».

Отож на початку літа 1993 року застрайкував Донецький регіон. На столицю рушили колони шахтарів. Прем'єр-міністр вимагав подовження надзвичайних повноважень. У свою чергу тодішній глава держави Леонід Кравчук пропонував народним обранцям перейти на президентську форму правління і запровадити посаду віце-президента, який і очолюватиме уряд. Однак тодішня політична еліта так і не зуміла знайти порозуміння. Відтак, щоб розв'язати політичну кризу і погасити суспільне невдоволення, спершу вирішили провести референдум про довіру чи недовіру Президенту і Верховній Раді, а потім все-таки призначили дочасні парламентські і президентські вибори, розвівши їх у часі.

24 серпня 1991 р. — Леонід Кучма в сесійній залі Верховної Ради.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

А Леонід Кучма на початку вересня 1993 року подав у відставку і почав готуватися до виборів. Влітку наступного року у другому турі він випередив Леоніда Кравчука і обійняв найвищу посаду в державі.

Навчений власним досвідом, Леонід Кучма ревно ставився до політиків, які очолювали уряд. За короткий проміжок — з 1994 по 1997 роки — у відставку пішли три прем'єри: Віталій Масол, Євген Марчук і Павло Лазаренко. Двоє останніх могли скласти Леоніду Кучмі конкуренцію на наступних президентських виборах, призначених на останню неділю жовтня 1999 року. Так визначала Конституція, яку вдалося прийняти майже через п'ять років після проголошення незалежності у жорсткому протистоянні команди глави держави і парламенту другого скликання. Попри невдоволення економічним станом громадян, Леонід Кучма зумів об'єднати довкола себе регіональні еліти і переграв своїх суперників у 1999 році.

Однак другий термін перебування на найвищій посаді в державі виявився суперечливим. Попри рекордне зростання обсягів виробництва, валового внутрішнього продукту, рівня життя громадян, у 2000 році країну почало трясти. 16 вересня того року зник журналіст Георгій Гонгадзе. Пізніше опоненти звинуватили у цьому главу держави. Розпочалися масові протести «Україна без Кучми». І так тривало до президентських перегонів 2004 року, які завершилися «помаранчевою революцією».

З того часу Леонід Кучма очолює благодійний фонд і намагається бути поза політикою, зрідка коментуючи те, що відбувається в країні. Він підтримує талановиту молодь і хоче бачити Україну в Європейському Союзі. Щоправда, минуле постійно наздоганяє його і заважає повноцінно жити.

Володимир КОРОЛЮК.

НАШІ БАЙКИ

Не серйозно!

Перше моє відрядження в «Голосі України» було... до Сибіру, в Сургут. 2002 року газета вирішила опублікувати серію матеріалів про нашу діаспору. Пам'ятаю, головний редактор тоді іронічно дорікнув нам, журналістам відділу зарубіжної інформації: «Ну що, тепер усі на Канарах українців шукатимете?» Можливо, через цю фразу, а може, і з інших причин я вирішила написати про українців у Сибіру. Тим більше, що шукати їх там особливо не треба. У деяких містах половина населення — наші земляки.

Підготовка до відрядження пройшла без проблем. У Західному Сибіру я знайшла одразу кілька осередків українців, телефоном познайомилася з активістами «українського руху», які пообіцяли мене зустріти і допомогти винайняти кімнату (готелі у Сургуті тоді коштували приблизно стільки ж, стільки у Москві — тобто мені не по кишені).

Перший тривожний дзвіночок пролунав в аеропорту «Бориспіль». Коли прикордонник побачив мій квиток, то дуже офіційно запитав про мету моєї поїздки. «Відрядження», — гордо відповіла я. І тут із паспорта випало журналістське посвідчення. Прикордонник подивився на мене якось сумно і сказав так, ніби на фронт проводжав: «Куди ж тебе таку молоду відрядили...». Після цих слів він поставив печатку і взяв документи в наступного пасажира. А мені вперше стало страшно. І справді, куди я лечу? За тисячі кілометрів від дому. До незнайомих людей. У незнайому країну. І все, що мене пов'язуватиме з рідним Києвом, — це зворотний квиток через сім діб.

Після приземлення у Сургуті я раптом подумала: а що, як мене тут зараз ніхто не зустріне? Не пам'ятаю, як пройшла паспортний і митний контролі і увійшла до зали очікування. Усіх хтось зустрічав, тільки не мене... Люди швидко розійшлися. Літак із Києва був останнім, який того вечора приземлився в сургутському аеропорту, й усі його співробітники почали збиратися додому. Я відчула, що залишилася одна, і що робити, взагалі не уявляю. Саме в цю мить підійшов чоловік і запитав: «Ви, часом, не журналістка з Києва?». На моє «так» він відповів: «А ми вас шукаємо, але думали, ви на вигляд серйозніша і солідніша».

Так почалося моє знайомство з Сургутом. Уже потім я дізналася, що «Голос України» був першою газетою, яка з 1991 року відрядила сюди журналіста. Цілий тиждень напередодні мого прильоту місцева громада готувала програму, радилася з консулом України в Тюмені, місцеве телебачення запланувало зі мною інтерв'ю. Звичайно, вони не розраховували побачити двадцятиоднорічну дівчину.

Наостанок додам, що результатом моєї поїздки стали не лише статті. З багатьма українськими сибіряками товаришую досі.

Тетяна ПАСОВА.

Від ядерної зброї відмовилися добровільно

«Україна має стати мостом між Сходом і Заходом, а не санітарним кордоном», — заявив на прес-конференції, скликаній 7 грудня у Києві за підсумками Будапештського саміту, на якому Україна добровільно відмовилася від статусу ядерної держави, Президент України Леонід Кучма. Для України настав час збирати каміння. Колись згадуватимуть, що з Меморандумом про гарантії безпеки Україні для нашої держави закінчився етап пошуку свого місця на міжнародній арені».

9 грудня 1994 року

5 грудня 1994 року Україна добровільно відмовилася від ядерної зброї. Ми стали єдиною(!) країною в світі, яка з власної волі відмовилася від третього за потужністю(!) ядерного потенціалу. Це сталося в Будапешті на саміті Наради з безпеки і співробітництва у Європі (нині — ОБСЄ). Тоді Україна, Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підписали меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ). Лідери трьох держав підтвердили свої зобов'язання поважати незалежність, суверенітет та існуючі кордони України, відмовилися від використання будь-якої зброї проти Української держави, крім як в умовах самооборони, зобов'язалися утримуватися від економічного тиску на Україну і домагатися негайних дій з боку Ради Безпеки ООН у разі, коли Україна стане жертвою акту агресії. Отже, наша країна сподівалася отримати для себе (а також для Білорусі та Казахстану) додаткові гарантії безпеки та певну економічну компенсацію.

Для української делегації підписання меморандуму було найважливішим завданням, яке поставила Верховна Рада України, ухваливши 16 листопада рішення про приєднання нашої держави до ДНЯЗ.

Після обміну ратифікаційними грамотами Договору про СНО Президент України Л. Кучма виступив із заявою, в якій зазначив, що важко перебільшити значення цієї події для України, і висловив персональну вдячність Президенту США Б. Клінтону, Президенту Росії Б. Єльцину і Прем'єр-міністрові Великої Британії Джону Мейджору.

На початку 1990-х років на нашій території знаходилося 1650 ядерних боєголовок, а також міжконтинентальні балістичні ракети, здатні доставляти ядерний заряд на 15 тисяч кілометрів. На 1 червня 1996 року на території України не залишилося жодного ядерного боєзаряду або боєприпасів.

Однак вже через 15 років той самий Кучма, вже в статусі екс-президента, на міжнародній конференції в Єрусалимі зізнався: Київ так і не отримав реальних гарантій власної безпеки, а світова спільнота гідно не оцінила «мужній вчинок» нашої країни, яка добровільно відмовилася від статусу ядерної держави. Підписаний у Будапешті меморандум виявився порожнім папірцем.

Від першого дня

Леонід Бровченко, заступник головного редактора

1. У задусі однопартійної преси, яка існувала на час створення «Голосу України», він став ковтком свіжого повітря. Уявіть, з'явилася газета, яка не належала жодній партії. У неї був засновник — 450 народних депутатів. Тому, звичайно ж, хотілося працювати у новій, першій незалежній та всеукраїнській газеті. Де дозволялося б вільно викладати свої думки. Адже до того, як прийти у «Голос», я вже працював у виданні «Радянська Україна», органі центрального комітету компартії України. Там була однозначна команда, яку доводилося виконувати. Мені, можна сказати, пощастило, бо Сергій Макарович Правденко, перший редактор нашої газети, також свого часу працював у «Радянській Україні». Ми контактували, підтримували зв'язки. І він, коли тільки почав організовувати «Голос», запропонував мені перейти сюди. Я без вагань погодився. Перша моя посада — завідділом економіки. Пам'ятаю, до мене ще студентами приходили працювати молоді обдаровані журналісти. Зараз кожен із них досяг успіхів у житті. А, скажімо, Сергій Лавренюк до цього часу працює в нашій газеті.

2. Завдяки «Голосу України» я став журналістом у широкому розумінні цього слова — розкутим, вільним... Тут я утвердився у написанні статей, не оглядаючись на те, як їх оцінять той чи інший орган, та чи інша партія. Та, власне, я саме тут і почав по-справжньому писати.

3. Думаю, моє найбільше професійне досягнення в тому, що деякими своїми публікаціями я допоміг простим людям. Пригадую історію маленького хлопчика Колі Поліщука, якому у 2 роки відірвало руку. І київські хірурги боролися за його повноцінне життя. Своєю публікацією я збудив увагу футбольного клубу «Динамо» (Київ). На той час його президентом був Віктор Безверхий. І вони, прочитавши мій матеріал, вирішили допомогти дитячій лікарні: придбали для Охматдиту мікроскоп.

НАШІ БАЙКИ

Як Сергій Ковальчук увесь світ перехитрив

Це сталося в середині 90-х років. Один із впливових зарубіжних журналів, який пише на аграрні теми, вирішив підготувати розповіді про п'ять кращих господарств з п'ятьох континентів. Шукати найкраще європейське сільське хазяйство вирішили в Україні. Іноземні колеги звернулися з проханням до мене: чи не підкажу. Я й підказав своє рідне село Матюші Білоцерківського району Київської області. Попри кризу, колгосп давав добрі врожаї, мав розвинене тваринництво.

Тож поїхали: іноземні журналісти, я і фотокореспондент нашої газети Сергій Ковальчук. Спочатку керівник господарства повів нас на ферму. Там справді було про що писати. Окремі корови давали по 50 літрів молока на добу. Потім французам показали свиноферму. Французи як побачили, які в господарстві відбірні свині, здавалося, забули про все на світі. Бігають навколо них, обмірюють... А що ж треба посіви сфотографувати.

У поле ми вже поїхали втрьох: я, Ковальчук і керівник господарства. І тут чекала несподіванка. Кукурудза того посушливого літа виросла... трохи вище колін. А так не хотілося втратити лице перед цілим світом. Поки керівник роздумував, Сергій раптом як закричить не своїм голосом: «На коліна!». Чоловік від несподіванки і справді бухнувся посеред поля на коліна... А Сергій — клац!-клац!

Той журнал він досі зберігає у своєму архіві. Ще б пак! Опинитися в переліку п'ятьох кращих господарств світу — про це може мріяти кожен господар. Ну й нехай на колінах. Хто про це знає? Зате на фото — кукурудза на рівні голови.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Урок, який нічого не навчив

«Колегія управління внутрішніх справ Сумської області через місцеву пресу звернулася до трудових колективів, громадських об'єднань та окремих громадян з проханням надати органам внутрішніх справ допомогу для поліпшення матеріально-технічної бази міліції».

22 грудня 1993 року

За іронією долі вперше словосполучення «Поможіть. Я не мєстний» почало гуляти вагонами столичного метрополітену саме о тій порі — найбільш виснажливій для сімейних бюджетів і для нової історії країни. Спливло чимало років, а відлуння котиться дотепер.

Я й досі пам'ятаю наведену вище інформацію, як свідчення пережитого гіперінфляційного шоку і прямий доказ того, як професійна незграбність і владна пихатість можуть зробити і з міліціонера, і з журналіста старців. Усе, ніби в іншому вимірі, а ніби вчора колишній міністр фінансів Григорій П'ятаченко вихваляється фотознімками, на яких він поруч з Камдессю, а на прохання прокоментувати 10-тисячну інфляцію, запитує: «А ви знаєте, якою вона була у Велику Вітчизняну?!». І я розумію, що говорити з ним про втрату державою макроекономічної стабільності через зруйновану функціональність грошей — марно гаяти час.

28 березня 1991 р. Київ, Хрещатик. Черги за продуктами.

Я й досі не знаю, якою була інфляція під час війни, бо не воював проти своїх. Але той, хто ініціював кредитну емісію 1991—1992 років на десятки трильйонів карбованців, не інакше як з країною ворогував. І той, хто влаштовував і видавав пільгові кредити, заплющуючи очі на інфляційні ризики та неплатоспроможність позичальників, стояв також не на боці народу. Той, хто купонізовував готівковий обіг, залишаючи напризволяще безготівкові розрахунки, для мене й сьогодні мало чим відрізняється від того, хто збивав неабиякий капітал у гіперінфляцію.

Усе вже в іншому вимірі — карбованці канули в Лету, але для запровадження гривні ще знадобилося три довгих роки. Україна таки вправно завершила грошову реформу, але вдумайтеся: помінявши масштаб цін у 100 тисяч разів! Кредитну емісію заборонили, але запам'ятайте: з обігу вилучили більш як 320 трильйонів українських карбованців! Ми втрачали активи, капітал, авторитет, але не виносили з того уроків і тому мали перманентну економічну кризу впродовж усіх дев'яностих років. 1993-й, гіперінфляційний, закликав нас за жодних обставин і умов не жертвувати вартістю національної грошової одиниці і за першої ліпшої нагоди диверсифікувати джерела постачання енергоносіїв. Ми його не почули — і вже 1998-го криза знову поставила нас на межу цілковитого зубожіння. Тоді про події п'ятирічної давності вже не згадували навіть. Та й кого цікавило, як міліція поневірялася у пошуках грошей на технічні засоби, лікарі — на харчування для пацієнтів, а в парламенті його голова Іван Плющ допитувався, де ділися 20 трильйонів карбованців, про які звітував банкір Віктор Ющенко.

Сергій ВЛАД.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Про те, як ми знову опинилися на плінтусі

«Учителі низки шкіл у Черкаській, Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській областях заявили про готовність страйкувати з другої навчальної чверті, що почнеться 9 листопада» .

4 листопада 1998 року

1998-й я занотував у своїй пам'яті як рік неоголошеного технічного дефолту. Середньорічний курс гривні до долара США становив 4,14, але з більш як 180 комерційних банків по суті працювало не більше трьох десятків, переважно зі стовідсотковим іноземним капіталом. Восени купівельна спроможність гривні падала на 3 відсотки щомісяця. До 55 відсотків підприємств були збиткові, а в АПК — до 90! Борги із заробітної плати перед вчителями місцеві органи влади погашали продуктами і промисловими товарами! Ми прожили рік суцільних обмежень. Заощадження населення не трансформувалися в інвестиції, реальний сектор не кредитувався, валютні кредити заборонили. Усі були винні усім, а взаємозаліки допомагали, як мертвому припарка. А тим часом інфляція — 23 відсотка. Хіба це не нагадує і 1993-й і вже фініш 2008-го?

Після серпневого дефолту у Російській Федерації, спричиненого накопиченням боргів через падіння світових цін на нафту, його відлуння з певним часовим проміжком докотилося і до нас. Нашу промисловість та енергетику підтримував бюджет, як пріоритетні, але кожне третє підприємство порушувало законодавство в частині цільового витрачання коштів.

...Пригадується чарівної зовнішності очільниця одного з управлінь Мінфіну, яка просила «вплинути через газету» на один із потужних гірничозбагачувальних комбінатів, який відмовлявся платити за оренду. Стаття справила вибуховий ефект, а редакції було пред'явлено претензію з багатьма нулями від юридичної служби ГЗК. Я віднії її у головне фінансове відомство і вже після короткої розмови заступника міністра фінансів з керівником комбінату одержав обіцянку про її відкликання. Саме той випадок переконав мене, що, попри кризу, в країні відбуваються суттєві трансформаційні процеси. Закінчився процес здирницької паперової приватизації, що полягала в банальному залученні усього населення до привласнення державного майна найбільш впливовими представниками великого бізнесу. Як один із найголовніших інструментів економічних перетворень, приватизація справила чи не вирішальну роль у поляризації доходів людей. Середньодушові статки майже 90 відсотків українців не перевищували прожиткового мінімуму, тоді як у країні першу скрипку вже грали олігархи. По суті, вже 1998 року можна було говорити про подолання важливого реформаторського етапу — перенесення турбот, пов'язаних з відродженням економіки, на приватний капітал. Згадайте, вже з 2000 року почався етап економічного зростання, що покращувало очікування населення, але вони так і не справдилися. Власне, як на мене, 1998 року вже заклали добрий фундамент для створення в країні з перехідною економікою свого роду олігополії — системи, яка нерозривно поєднує владу і великий бізнес, байдуже яким чином — шляхом поглинання, злиття або об'єднання.

Влада, справді, того року йшла від несплачених зарплат — до незаданих уроків. Задавати уроки зубожілому, непоінформованому, на думку влади, дуже наївному населенню, означало б сприяти формуванню громадянської позиції. Владі завжди потрібні соціальні заморочки, а не заворушення.

Сергій МИКОЛАЄВ.

У пошуках винуватців

«У листопаді виплата заробітної плати бюджетникам краю буде під питанням через неприйняті зміни до державного бюджету. Про це заявив журналістам голова Донецької обласної держадміністрації Володимир Логвиненко».

25 жовтня 2008 року

Я узяв витяг з підшивки 2008 року, хоча збирався писати про 2009-й, цілком свідомо. Економічна криза 2008-го року мала дивовижно потужний зовнішній імпульс у вигляді падіння світових цін на метал і фактичного відлучення великого бізнесу від ринку запозичень. Великий бізнес, що був ніби локомотивом економічного розвитку, раптом зупинився як укопаний на календарному переїзді. Наслідки країна пожинає дотепер.

Прямо скажу, кілька років економічного зростання породили у владі найгірші переконання. Приміром, що можна процвітати за рахунок позичкового капіталу. Що помилилися, з'ясувалося, щойно закінчився період дешевих запозичень. Восени 2008-го ціни на нерухомість обвалилися на 25 відсотків і довелося заморозити мало не всі будівельні проекти по країні. Відгукнувся ще один хибний стереотип — буцімто ми маємо таку сильну економіку, що вона переживе будь-які тимчасові негаразди брати тримільярдний гривневий кредит для фінансування дефіциту держбюджету, зрештою продавати «Промінвестбанк».

2008—2009 роки можна назвати періодом пошуку винуватців і зведення порахунків на владному Олімпі. Винуватців шукали скрізь і всюди і не знаходили. Уряд Юлії Тимошенко прорахував усі показники держбюджету, спираючись на популістське зростання у 0,4%. Мотив був очевидний — задля перемоги на президентських виборах. Прорахував і прорахувався.

Я вже й не пам'ятаю, чи страйкували донецькі педагоги наприкінці жовтня 2008-го, однак це не так вже й важливо, оскільки і тоді інфляція зашкалювала за 20 відсотків, і 2009-го ледь не дотягувала до 20. Внаслідок обвального падіння виробництва і закриття частини підприємств і багатомільярдних боргів країні загрожував дефолт, простіше кажучи, публічне визнання неплатоспроможності. Але уряд і Нацбанк уникли такої ганебної участі. Мало того, можна було набагато швидше знайти вихід з фінансової кризи, оголосивши банкрутство доброму десятку комерційних банків, але і на це не наважились, а найімовірніше, не дозволив отой акціонерний локомотив — великий бізнес.

Поза тим, борги із заробітної плати продовжували стрімко зростати — за підсумками трьох кварталів більш як на 40 відсотків проти 2008 року, але про реформу в оплаті праці влада й не думала. Тепер думає, але вже є великі сумніви, що це на краще. Як тоді зростання номінальних доходів поглинала інфляція, так і тепер. Локомотив економічного розвитку вже набирає обертів — і тепер в пікетах не педагоги, а студенти, підприємці.

Леонід БОРОВИЙ.

Що було раніше — курка чи яйце? — Раніше було все!

Повінчаний з Північчю

Вам, напевне, доводилося чути пісню журналістів, доволі відому в радянські часи. Пригадуєте, якими рядками вона починається? «Журналист над картою затих, И его по-дружески поймешь: Сердцем он давно уже в пути — Новый день, куда ты приведешь?»

Журналістські стежки-дороги за майже сорок років моєї газетярської праці приводили мене в краї далекі й близькі, дарували розмаїття вражень, спонукали до цікавих спостережень та аналогій. Мені, як і кожному газетяреві, котрому не сидиться у кабінетній тиші, щастило на незабутні відрядження і знайомства з цікавими людьми. З приємністю згадую квітневий день на Монмартрі в Парижі й велетенські цехи автомобільного гіганта «Фольксваген» неподалік від Ганновера, загублений у горах Лос-Аламус, де американські вчені винайшли атомну бомбу, і феєрично-розважальний нічний Новий Орлеан, схід сонця над Каспієм у Баку і незабутню новорічну ніч у шотландському Единбурзі... У більшості з моїх закордонних відряджень я побував з посвідченням працівника «Голосу України».

Та сьогодні мені хочеться згадати про одне з них, а точніше — про поїздку до Росії у вересні 1995 року. То був один із фрагментів загальноредакційного проекту. Пригадую, зародився він якось несподівано. На одному із засідань редакційної колегії головний редактор газети Сергій Правденко запропонував: «Сьогодні різне пишуть і показують про єльцинську Росію. А давайте запропонуємо читачам «Голосу...» власний погляд на ті процеси, що відбуваються в наших сусідів». Сказано — зроблено. Так і з'явився в газеті цикл матеріалів під рубрикою «Росія як Росія».

Хтось поїхав у Бєлгород, хтось — у Ростовську область і, звісно, не обійшлося без матеріалів з Москви і Санкт-Петербурга. А мені захотілося туди, поближче до Полярного кола. Так і опинився я у містечку нафтовиків Усінську, що на півночі Республіки Комі.

Там я вперше побачив на пострадянському просторі, як дбає про свій колектив, про кожного робітника цивілізований капіталістичний власник. Адже нас у радянські часи буквально змалку привчали, що капіталіст думає лише про власну вигоду, і аж ніяк про того, чиїм розумом і працею він заробляє свої гроші. Принагідно зауважу, що нинішня російська дійсність, а тим паче — українська, нерідко підтверджує правильність такої думки.

А тоді за Полярним колом мене очікував приємний подив. Бо, крім високої зарплати, яка давала змогу нафтовикам годувати сім'ї і навіть возити їх за кордон на відпочинок, вони тимчасово жили в тундрі, за 120—150 кілометрів від дому — там працювали вахтовим методом — у незвичних для «совкового» уявлення умовах. Щось на зразок заводського профілакторію. Хіба що масажів там не робили. А тимчасове помешкання у тундрі супервайзера і майстра (вони на «точці» проводили безвиїзно два тижні) могло сміливо конкурувати з міськими квартирами: сучасний холодильник, автоматична пральна машина з сушарнею, дорога японська відеоапаратура, зручні меблі й теплий туалет, душова кабіна з гарячою водою... Усе це забезпечувало нафтовикам спільне британсько-російське підприємство «Коміартікойл».

Тоді знову згадав запитання, поставлене мені американським приятелем у штаті Огайо, після концерту добре відомого у музичному світі Клівлендського симфонічного оркестру. Я ще перебував під враженням від п'ятої симфонії Бетховена, яку виконував оркестр, а тут раптом чую: «Чому ви так не любите багатих людей?» «Ми» — це ті, хто ще недавно жив у Радянському Союзі. І хоча вже два роки Союзу не було, ми ще асоціювалися в думках американців з тією «комуністичною Атлантидою», яка, по суті, сама себе знищила. І не чекаючи відповіді, мій супутник продовжив: «Ось за гроші Джона Рокфеллера (він починав свій бізнес у Клівленді. — **Авт.**) створено оркестр, грою якого сьогодні захоплюється весь світ, збудовано картинну галерею, де зібрані світові шедеври живопису, особливо — французького імпресіонізму. Усе це передано у спадок місту, стало його візитівкою. А що може запропонувати громаді бідна людина, яка сама потребує допомоги і захисту?» А й, справді, що? До речі, саме Джону Рокфеллеру належать слова, які надзвичайно актуальні для наших співвітчизників: «Ваш добробут залежить від ваших власних рішень».

Фото з архіву автора.

На знімку: кореспондент «Голосу України» з місцевими школярами на березі річки Колва поблизу Усінська (вересень 1995 рік). У сталінські часи — кінець 30-х — початок 50-х років — тут був один з пересилочних ГУЛАГівських таборів.

Та повернімося у вже дихаючий зимою Усінськ наприкінці вересня 1995 року. Тим паче, що найбільше мене тоді здивували не польові умови, в яких працювали і жили російські нафтовики. Мені просто пощастило в іншому.

За день чи два до мого відльоту з Комі пізно ввечері я побачив за вікном мого тимчасового усінського помешкання шлейф північного сяйва. То була вражаюча несподіванка для мене. Бо ще зі шкільних років знав, що ці кольорові розсипи у північному небі найчастіше бувають узимку — вони попереджають про надходження тріскучих морозів. Та й саме це небесне диво не було схожим на те, яке я раніше бачив на фотографіях і в кіно. Воно гордовито пливло над притихлим нічним містом, нагадуючи фату нареченої. Ось тільки колір з білого більше переходив-переливався у попелястий. Без жодної веселкової барви.

І мені раптом спало на думку, що то мої земляки-українці, страдницький шлях яких закінчився тут, у краю вічної мерзлоти і ГУЛАГівських зон, явилися мені. Бо пригадує, як влучно сказав про трагедію нашого народу поет Богдан Стельмах: «Ті пішли під кулі, ті — в полярне сяйво. Отака історія — вивчити не зайво».

Так неждано-негадано мене той випадок подружив і повінчав з Північчю. А в «Голосі України» з'явився триптих моїх дорожніх нотаток «Під короною північного сяйва».

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
завідувач відділу кореспондентської мережі.

Перманентні вибори

«Я прихильник сильної президентської влади, яка справляла б реальний вплив на всі сфери життя, — наголосив Леонід Кучма. — І якби не сподівався на те, що в разі обрання Президентом матиму можливість керувати виконавчою владою, то вже сьогодні відмовився б від подальшої участі у виборчому марафоні».

4 червня 1994 року

1994 рік ознаменувався достроковими виборами до Верховної Ради і Президента. Різні політичні сили вийшли на вулиці Києва. Вони вимагали відставки уряду, саморозпуску парламенту і відміни референдуму. Щоб вгамувати політичні пристрасті, народні обранці першого скликання прийняли відставку Прем'єр-міністра Леоніда Кучми, а незабаром призначили дострокові вибори не тільки Верховної Ради (на 27 березня), а й Президента (на 26 червня). Тодішній глава держави Леонід Кравчук погодився з рішенням парламенту і згодом підписав Закон України «Про дострокові вибори Верховної Ради і Президента». Це було чи не єдиною формою зворотного зв'язку між суспільством та владою.

Отже, парламентські вибори пройшли достатньо організовано. За оцінками міжнародних спостерігачів їх визнано законними і чинними. Головою Верховної Ради обрано Олександра Мороза.

Щодо президентських перегонів, то до другого туру вийшли тодішній глава держави Леонід Кравчук і екс-прем'єр Леонід Кучма. Усі праві партії й рухи одностайно підтримували Леоніда Кравчука, залякуючи електорат усілякими бідами та негараздами. Екс-прем'єр був прихильником реформ і одночасно тісних зв'язків із Росією та СНД. Його політика була спрямована на вирішення економічних питань, а не ідеологічних, чим і відрізнялася від політики Леоніда Кравчука. Проте вирішальну роль у виборах відіграли не підтримка партій чи передвиборні програми, а імідж кандидатів, що складався протягом тривалого періоду. Втім, перемогу у другому турі, який відбувся 11 липня, здобув Леонід Кучма. За нього свої голоси віддали 52,14 відсотка виборців. Сім відсотків йому програв Леонід Кравчук.

19 липня новий глава держави склав присягу українському народові. Того самого дня Президент, Прем'єр-міністр і Голова Верховної Ради підписали спільну заяву, в якій оголосили про намір узгоджувати дії всіх гілок влади.

Були впевнені, що повертаємося до Європи

«Державний прапор України піднято учора на флагштоку перед Радою Європи. Голова офіційної делегації України Прем'єр-міністр Євген Марчук, виступаючи на урочистій церемонії, підкреслив, що цей акт розцінюється як визнання прогресивних змін в українському суспільстві, як підтримка зі сторони європейського співтовариства тих демократичних процесів, які відбуваються в Україні».

9 листопада 1995 року

Напередодні, 26 вересня 1995 року, Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила рішення рекомендувати Україну до вступу до цієї організації. Свідком цієї історичної події була наша журналістка Валентина Писанська.

«Голосування стосовно вступу України до Ради Європи було очікуваною подією, до якої довго готувалися. Тому якоїсь особливої атмосфери у сесійній залі не було», — згадує Валентина Вікторівна. Натомість багато суперечок в Україні спричинила одна з вимог Ради Європи. А саме — скасування смертної кари. За словами Валентини Писанської, тоді у пресі розгорнулися дуже суперечливі дискусії з цього приводу. Тому що на той час суспільство було не готове прийняти це рішення. Криміногенна ситуація була настільки складною, що проблематично було пояснити, чому вбивця не заслуговує такої кари.

Окрім скасування смертної кари, Україна пообіцяла провести цілу низку реформ. За їх успішністю й досі стежать доповідачі від Парламентської асамблеї РЄ, які здійснюють моніторинг. Імена цих доповідачів, напевне, ввійдуть до книжок з новітньої історії України. Довгий час «черговими по Україні» у ПАРЄ були депутати датського парламенту Ханне Северинсен та ліхтенштейнського Рената Вольвенд. Сьогодні Ханне Северинсен замінила її естонська колега Мейліс Репс.

Сам факт, що через п'ятнадцять років після вступу до РЄ Україна все ще перебуває під процесом моніторингу, свідчить: демократичні процеси у нашій державі розвиваються дуже повільно.

Нині ми претендуємо ввійти в історію Ради Європи як «ветерани моніторингу». Тому що, як правило, цей процес після вступу триває 3—5 років.

Тоді, 1995 року, вступ до Ради Європи здавався лише першим кроком до справжньої євроінтеграції — тобто вступу до Європейського Союзу. Але насправді виявився останнім. Донині ми не спромоглися стати членом жодної впливової європейської спільноти, хоча всі наші «керманичі» заявляли, що визначальним вектором зовнішньої політики залишається саме євроінтеграція.

Тетяна ПАСОВА.

Правда з окопів

Оглядач Людмила КОХАНЕЦЬ нині не у Києві. І з'ясувалося, що додзвонитися до неї дуже проблематично.

Мобільний, на жаль, не Людиним голосом байдуже відповів, що абонент поза зоною досяжності. Власне, воно й не дивно. Протягом своєї журналістської роботи вона досить часто опинялася в таких точках планети, яких не досягали інші її колеги.

Тож розпитати про Людмилу Степанівну ми вирішили людину, яка з-поміж усіх «голосоукраїнців» знає її найдовше. А саме — заступника головного редактора **Леоніда Бровченка**.

— Ми з Людмилою Степанівною працювали разом в газеті «Радянська Україна». І потім разом прийшли в «Голос України». В «радянці» вона була літредактором, і, щиро кажучи, всі прагнули, щоб їхні матеріали вичитувала саме Людмила Коханець. Бо завдяки своєму літературному таланту вона перетворювала журналістські статті на шедеври... Тож природно, що в «Голосі України» Люда вже розпочала працювати як журналіст.

Хочу сказати, що ця жінка — надзвичайно сміслива. Нема таких гарячих точок на планеті, де б вона не побувала: Придністров'я, Абхазія, Північна Ірландія, Чечня... Біля скроні Люди неодноразово свистіли кулі. Но вона була в окопах і писала правду з окопів. У її журналістському здобутку, приміром, є ексклюзивні інтерв'ю з Джохаром Дудаєвим, його дружиною тощо.

Людмила не боїться гостро ставити питання. Її матеріали на політичні теми часто збурювали дискусії в нашому суспільстві. Пригадую, як Леонід Кучма (тоді президент України) під час однієї з прес-конференцій відреагував на її статтю: «Якби я побачив того журналіста, то дав би йому в морду». Але він не знав, що — це жінка. Хоча... і чоловіків таких хоробрих небагато знайдеш.

Хоч би де я бував — і на сході, і на заході України — люди завжди запитують: як там Людмила Коханець?

Порушуючи різні теми, вона допомагає публікаціями простим людям. Завжди відгукується на прохання допомогти. Тож не дивно, що гінців до неї йде більше, «як до Леніна». Та й листів найбільше також надходить саме до Людмили. Причому люди навіть не вимагають, щоб про їхні проблеми було надруковано в газеті. Їм просто хочеться поспілкуватися і запитати в неї поради.

Фото з архіву «Голосу України».

На знімку (зліва направо): **Іван Гудзоватий, Людмила Коханець та Леонід Бровченко облітають постраждалі від повені райони.**

Від першого дня

Олександр Власов, завідувач відділу рекламної інформації

1. Рішення прийти в «Голос України», якщо чесно, прийняв спонтанно. Мене запросили допомогти організувати роботу в газеті, облаштувати, поставити все на свої місця. Я погодився. Отак і вийшло: прийшов, щоб допомогти, а залишився ось уже на 20 років! Хоча, відверто кажучи, по життю я людина розважлива. Якщо сказав «так» — це означає «так». І своє слово тримаю так довго, як тільки можу. Тому й допомагаю досі *(посміхається)*. До слова, спочатку мене запросили на посаду завідувача організаційного відділу. Потім, згодом, коли в цьому питанні я допоміг, повернувся до своєї улюбленої справи — реклами. Адже я цим займався все попереднє життя. Тоді, звичайно, воно називалося не рекламним бізнесом, а виробництвом. Але все-таки... Часом, до речі, згадую, як цікаво було починати працювати в «Голосі». Були такі плани, перспективи, глобальні мрії. Наразі майже все, що я задумував, ми вже зробили. Але кілька ідей у мене ще залишилося. Гадаю, в майбутньому я і їх здійсню. А вони, у свою чергу, допоможуть нашій газеті.

2. Було багато інших пропозицій роботи, але, повторюся, я звик робити все грунтовно. Для мене, людини «старої» школи виховання, все має бути інакше. Як Джон Кеннеді колись сказав: «Не запитуй, що твоя батьківщина може зробити для тебе, — запитай, що ти можеш зробити для своєї батьківщини». От і я так: запитую тільки, що сам зробив для «Голосу». Бо знаю, якщо ти щось даси фірмі — вона відповість тобі автоматично.

3. Що для газети зробив я? — Дуже добре працював. Моя найбільша професійна удача... навіть не знаю. Ну, був, приміром, день, коли я заробив для редакції 40 тисяч доларів. Це можна вважати успіхом, як гадаєте?

Чи стане Конституція справді Основним Законом?

«28 червня, 9 година 20 хвилин — ця мить назавжди залишиться в історії молодої Української держави: саме цієї миті 315 народних депутатів прийняли Основний Закон України. Ця доба, ця ніч, ця мить будуть довго, а може, завжди свідчити про вміння українського народу знаходити компроміс, хоч би як їх розділяло політичне протистояння». («Голос України», 29 червня 1996 року).

28 червня 1996 року

Фото Укрінформу.

28 червня 1996 р. Конституцію України прийнято.

Прокинувшись уранці 28 червня 1996 року, люди дізналися, що Верховна Рада ухвалила Конституцію України. Так закінчилося найдовше «нічне парламентське засідання», але саме ця обставина невдовзі стала використовуватися для критики Основного Закону. Мовляв, «добрі діла вночі не робляться». Однак факти спростовують подібні заяви, бо насправді робота над проектом Конституції тривала не «одну ніч», а декілька років.

Нагадаємо, що першу Конституційну комісію Верховна Рада створила ще за часів СРСР — 24 жовтня 1990 року. Спочатку її очолював глава парламенту Леонід Кравчук, а після обрання його Президентом співголовою комісії став новий Голова Верховної Ради Іван Плющ. 1 липня 1992 року парламент ухвалив постанову про винесення проекту Конституції на всенародне обговорення, однак через політичне протистояння напередодні президентських виборів конституційний процес загальмувався. Проте 8 червня 1995 року між Верховною Радою та Президентом було підписано Конституційний договір, котрий мав тимчасово врегулювати відносини між гілками влади.

А власне розгляд проекту Конституції розпочався під час сесійного засідання 17 квітня 1996 року. На той час до проекту, розробленого Конституційною комісією, було подано майже дві тисячі поправок. Але й це ще не все, оскільки паралельно було зареєстровано чотири альтернативних проекти Основного Закону. 19 квітня для узгодження позицій народних депутатів було створено Тимчасову спеціальну комісію ВР з опрацювання проектів Конституції і вже 28 травня голова ТСК Михайло Сирота представив з парламентської трибуни доопрацьований документ. А перед цим Голова Верховної Ради Олександр Мороз поставив на голосування таке питання: «Хто за те, щоб Конституцію прийняв парламент?». «За» проголосували практично всі народні депутати, а сама постановка цього питання була викликана тим, що з адміністрації Президента стали лунати пропозиції про винесення проекту Основного Закону на референдум.

Зауважимо, що хоча народні депутати 4 червня схвалили документ у першому читанні та 19 червня перейшли до його постатейного розгляду в другому читанні, 24 червня Президент Леонід Кучма, висловивши сумнів, що парламенту вдасться ухвалити Конституцію, пообіцяв вдатися до «сокири референдуму». Відповідний указ було підписано 26 червня, причому на розгляд народу Л. Кучма хотів запропонувати проект, який ігнорував кількамісячну роботу ТСК Верховної Ради. Саме ця обставина й стала причиною того, що на пропозицію О. Мороза було вирішено працювати без перерви. Не дивно, що близько 23-ї години 27 червня сесійна зала стала порожніти та висловлювалися сумніви, що парламент зможе довести справу до кінця. У відповідь О. Мороз процитував депутатам Саахова з «Кавказької полонянки», мовляв, «у нас з вами звідси лише два шляхи: або в прокуратуру, або в ЗАГС», і робота тривала. Її результат відомий — ухвалення Конституції України.

Вранці, щоб привітати парламентаріїв з цією подією, до сесійної зали завітав Л. Кучма. Вибачившись за «може, не зовсім коректне стимулювання» конституційного процесу, він зазначив: «остання подія показала: в критичний момент ми достойні носити ім'я представників українського народу». А от Голова Верховної Ради О. Мороз, зазначивши, що одна справа проголосити Конституцію, та набагато важче реалізувати всі задуми на практиці, нагадав, що парламенту на розвиток положень Основного Закону потрібно терміново ухвалити близько 50 законів.

Як показала наступна, вже майже 15-річна практика, більшість із тих «термінових» законів не ухвалено й досі. Разом з тим доводиться констатувати, що конституційні приписи дуже часто є не більш як декларацією. Хоча звинувачувати в цьому потрібно не Основний Закон, а тих, хто не тільки мав би сам дотримуватися його норм, а й контролювати чітке їх виконання з боку органів державної влади чи судів. На жаль, щоденні повідомлення про порушення прав людини та громадянина оптимізму не додають. Те саме можна сказати й про досить неоднозначну процедуру скасування змін до Конституції 2004 року та повернення до варіанта, ухваленого у 1996 році.

Виходить, що ми й майже через 15 років після ухвалення не навчилися жити за Конституцією. Чи не час Конституції справді стати Основним Законом? Для всіх!

Сергій ЛАВРЕНЮК.

НАШІ БАЙКИ

Як я був самописцем

Я тоді ще працював в обласній газеті й отримав редакційне завдання написати про партійний вплив на роботу сільрад. Що це таке, я й сам не до кінця розумів. Але треба було їхати у віддалений район на півдні Київської області. На автобусній зупинці мене зустрів голова сільської ради. Я йому одразу й повідомив, яке у нас з ним завдання. Він очі витріщив: а що воно таке? Я йому: «Ну у вас є серед депутатів комуністи?» — «Є». «Ось про це й будемо писати, бо це вже і є вплив». Він каже: «Добре. Але спочатку пообідаємо».

Повів мене в дитячий садок. У підсобці було накрито стіл. На столі з їжі — страви, якими того дня годували й дітей. Якась каша, хліб з маслом... Із питва — пляшка горілки. А сонце того дня шкварило!

Ось випили ми за знайомство. Закусили кашею. Пішли в кабінет до сільського голови, посідали один проти одного і давай робити інтерв'ю. Сиджу я з блокнотом і працюю в стилі самописця. Голова мені розповідає про вплив комуністів на роботу ради, а я все записую в блокнот. Він бубонить-бубонить. А спека неможлива... Мухи літають... Розморило мене від ста грам, і я просто під час інтерв'ю... заснув.

Голова тактовно чекав, поки я прокинусь. Тут, мабуть, муха мені на ніс сіла, я прокинувся і знову за інтерв'ю. Коли бачу — вже голова заснув. І настала моя черга тактовно чекати, поки він прокинеться. І так ми перекемарювали по черзі разів зо п'ять. По завершенні розмови голова посадив мене на автобус, і я поїхав на Київ.

Потім я довго зберігав той блокнот: ось нормальні букви і раптом... пряма лінія. З'ясувалося, що навіть коли я спав, моя рука продовжувала рухати ручку.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Земля, футбол і лікувальні джерела

Коло проблем і життєвих ситуацій, в які доводиться втручатися журналістам нашої газети, досить широке. Про це розповідає наш кореспондент у Волинській області Микола ЯКИМЕНКО.

«Голос» почули

Ще в шкільні роки, переглянувши кінофільм «Журналіст», перейнявся бажанням стати газетярем. Манила романтика мандрів, бажання допомагати людям вирішувати їхні життєві проблеми. Останнє, напевно, було важливішим. Робота в «Голосі України» дає в цьому плані великі можливості. Часто справа навіть не доходить до публікацій. Пригадую, одного ранку на корпункт завітала жінка. З усього видно, прийшла вона з якоюсь проблемою. З'ясувалося, що її сина, майстра спорту з рукопашного бою, не хочуть приймати в місцеву міліцейську школу. Причина досить банальна: батько хлопця був засудженим. За всіма іншими критеріями юнак цілком відповідав вимогам курсанта правоохоронного навчального закладу. З розмови дізнаюся, що моя співрозмовниця з піврічного віку виховувала сина сама. Тож татусь не міг негативно вплинути на хлопця. Відшукую в довіднику телефон кадрової служби обласного управління внутрішніх справ.

— Невже вам не потрібні фізично сильні й загартовані службою в армії хлопці? — запитую чиновника в погонах.

— Чому ж, саме в таких відчуваємо брак, — чую із слухавки.

— То чому відмовили прийняти документи саме в такого юнака?..

Після кількахвилинної розмови мій опонент погодився з пред'явленими аргументами. Цього ж дня увечері в кабінеті лунає дзвінок. Ранішня заявниця радісно повідомляє, що проблему розв'язано і сина приймають у міліцію.

— Я вам обов'язково віддячу за допомогу, — схвильовано каже жінка.

— Нічого не треба, хай йому добре служиться, можливо, колись, як стане міліціонером, заступиться й за мене, — віджартовуюся.

Та все ж жінка мені віддячила. Бо розповіла своїм рідним, знайомим і сусідам про чуйного кореспондента, який за кілька хвилин розв'язав її питання, а ті своїм. Після цього до мого кабінету подекуди стояла навіть черга прохачів і скаржників. Часто приносили з собою цілі томи справ, кілограми заяв і відповідей на них.

Однак допомогти вдавалося далеко не всім. Так, мешканці знаменитого своїми потужними джерелами села Оконськ, що в Маневицькому районі, звернулися з колективною заявою. В ній вони скаржилися, що після розпаювання земель село не має територій для розвитку. Довелося виїжджати на місце, залучати до розгляду справи обласне управління земельних ресурсів. Проте питання так і залишилося не розв'язаним, оскільки законодавством передбачена видача земельних паїв лише працівникам колгоспів чи радгоспів, а мешканці Оконська працювали переважно на льонозаводі, в рибцеху, лісництві. Тож і не дісталося їм нічого із земельного лану прісно спочилого нині радгоспу «Маневицький».

Прикро вразила й невдала спроба допомогти колишнім мешканцям Семипалатинська, а нині Волині, які постраждали від сусідства з ядерним полігоном. Уряд Казахстану передбачив пільги для цієї категорії громадян, але за умови, що влада країн, де вони зараз проживають, укладе з Казахстаном відповідні угоди. Читаю звернення колишніх семипалатинців до Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, роблю разом з ними певні коригування. Опісля телефоную головному редактору «Голосу України» Анатолію Горлову.

— Не турбуйся, Миколо, обов'язково надрукуємо звернення, — підбадьорює той.

І справді через кілька днів відкритий лист постраждалих від ядерних випробувань з'являється в газеті. На жаль, ні чинний тоді уряд, ні теперішній не зреагували на їхній крик душі. Не допомогло навіть те, що опромінені страшними ядерними вибухами люди зуміли передати це прохання безпосередньо самій Юлії Володимирівні, коли та перебувала в Луцьку під час президентської передвиборчої кампанії.

На щастя, серед сьогоднішніх керівників ще не перевелися чуйні люди. До таких відношу начальника обласного управління лісового та мисливського господарства Богдана Колісника. Не раз він допомагав пенсіонерам та інвалідам дровами, будматеріалами, транспортом. Доводилось вирішувати з ним і, так би мовити, нетипові проблеми. Кілька років тому до мене звернулася героїня одного з моїх матеріалів. Пристрасна вболівальниця Ніна Денисюк, яка не пропускає жодного матчу луцької «Волині», просила допомогти відновити в її рідному селищі Цумань футбольну команду. Мовляв, у перші роки незалежності клуб «Явір» був навіть чемпіоном області, а тепер його зовсім немає. Першими по підтримку зателефонували до Богдана Івановича, який колись всіляко підтримував «Явір» і навіть сам грав у футбол. Наше прохання не залишилося поза увагою головного лісівника області й уже три роки клуб із селища Цумань виступає у вищій лізі Волині.

Не зачерствів ще душею і начальник Волинського облводгоспу Юрій Бахмачук. Варто було мені розповісти йому про знамениті джерела, які витікають десятками живих струмочків з-під Сінай-гори в селі Білосток Луцького району, як Юрій Йосипович негайно виїхав туди подивитися на це диво природи, а згодом вислав туди для ознайомлення своїх спеціалістів. Джерела облагородили, розчистили і тепер там можна облаштовувати, як було ще до війни, прекрасні лікувальні купальні.

Наступної весни, є така задумка, разом з цими ж двома керівниками впорядкувати і старовинну криницю в селі Городок Луцького району. Цікава вона тим, що саме біля неї відбувалися події, описані в романтичній драмі Михайла Старицького «Циганка Аза». Попередня домовленість про це вже є.

До завершальної і найважчої стадії наближається робота з відновлення озера Нечимного в Ковельському районі, перебування на якому надихнуло Лесю Українку до написання драми-феєрії «Лісова пісня». Ініціатором цієї екологічної акції виступив «Голос України» та Держкомводгосп України. На жаль, на подолання різних бюрократичних перешкод, різні погодження було згаяно п'ять дорогоцінних років. Проект робіт з урятування Нечимного готовий, справа лише «за малим» — фінансуванням. Та все ж віриться, що попри скруту в державі віднайдеться 6—7 мільйонів гривень, аби врятувати цю природну та історичну перлину, яка незабаром може назавжди зникнути. Оптимізму додає ще й та обставина, що наступного літа виповниться сто років від часу написання цього славетного твору.

Тож, як кажуть, і ми не дарма борщ їмо. Хоча за підтримки влади, як центральної, так і місцевої, могли б зробити для наших людей набагато більше.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Політики всіх нас зробили не тільки фахівцями з валютних операцій, а й експертами з газу

Віктор Ющенко: сходження на Голгофу

«Президент запропонував Верховній Раді дати згоду на призначення Прем'єр-міністром Віктора Ющенка... Можна узагальнити: Віктор Ющенко, по суті, обрав для себе і свого майбутнього голгофу. Але невідомо, чи зможе він після того, як його розіпнуть на хресті за все, що відбуватиметься в економіці, воскреснути як публічний політик».

21 грудня 1999 року

«У кожного свій хрест» — так називалася ця публікація у нашій газеті. Вона побачила світ у той день, коли Верховна Рада дала згоду на призначення голови Національного банку Віктора Ющенка Прем'єр-міністром. Хоча такого розвитку сюжету ніхто в країні не очікував.

Передусім на це крісло претендував тодішній очільник уряду. Але... Сталося несподіване: Валерію Пустовойтенку не вистачило кількох голосів для того, щоб повернутися в головний урядовий кабінет на вулиці Грушевського.

Почалася підкилимна боротьба за посаду першого міністра країни. Політичні важковаговики всіляко зондували грунт, сподіваючись на прихильність глави держави. Тим часом почала з'являтися інформація про те, що Україні загрожує дефолт. І Леонід Кучма зробив несподіваний хід: він запропонував посісти крісло прем'єра головному банкіру країни. Так, у певних колах його знали, цінували, поважали. Деякі політики у 1998 році публічно заявляли про те, що висунуть його кандидатуру на президентських виборах наступного року. Однак Віктор Ющенко намагався триматися осторонь великої політики. Доки йому не запропонували сісти у прем'єрське крісло.

Як і прогнозував «Голос України», воно виявилося електричним стільцем. Адже з перших днів перебування у будинку на вулиці Грушевського Віктор Ющенко поставив за мету оздоровити державні фінанси. Уряд прийняв ряд постанов, які боляче зачепили інтереси крупних олігархічних груп, у тому числі російських. Передусім Кабінет Міністрів заборонив бартер при розрахунках із державним бюджетом, а потім скасував 258 постанов попередніх урядів, якими надавалися певні податкові преференції наближеним олігархічним компаніям. І взявся за розрахунки на енергоринку. Водночас — уперше в Україні — заклав бездефіцитний бюджет.

Згодом вдалося розрахуватися з пенсіонерами, заборгованість яким в окремих областях сягнула до півроку, а в деяких — заборгованість погашали продуктовими наборами. Словом, уряд Віктора Ющенка дуже швидко, попри сформовану після парламентської «оксамитової революції» у 2000 році пропрезидентську більшість, нажив собі впливових ворогів.

22 грудня 1999 року. Віктор Ющенко у Верховній Раді в день затвердження Прем'єр-міністром України.

Відставка прем'єра наближалася з космічною швидкістю. На початку осені 2000 року, коли Віктор Ющенко заявив, що борги пенсіонерам погашені повністю, з'явилися чутки про те, що Леонід Кучма планує відправити Віктора Ющенка в листопаді у відставку. Сьогодні можна лише гадати, наскільки вони відповідали дійсності, хоча деякі нинішні висловлювання тодішнього глави держави підтверджують це. Однак, як часто трапляється в українській політиці, все раптово помінялося. 16 вересня щез Георгій Гонгадзе, потім знайшли «таращанське тіло», і врешті колишній Голова Верховної Ради Олександр Мороз оприлюднив «плівки Мельниченка». Тож розпочалися акції протесту, і Леоніду Кучмі вже було не до інтриг з урядом.

Проте 26 квітня 2001 року Верховна Рада, попри багатотисячні акції протесту, висловила недовіру Прем'єр-міністру. Віктор Ющенко після рішення народних обранців на мітингу заявив: "Я йду, щоб повернутися!" І він повернувся. Наступного року блок Віктора Ющенка «Наша Україна» набрав найбільше голосів. Окрім того, до Верховної Ради під його прапорами пройшло чимало мажоритарників. Проте їх не вистачало, щоб сформувати парламентську більшість і обрати свого Голову Верховної Ради.

Не дивно, що президентська гонка 2004 року розгорнулася між двома Вікторами — Ющенком і Януковичем. Віктор Ющенко зійшов на свою Голгофу — він став не тільки главою держави, а й публічним політиком.

Платою за це сходження стала конституційна реформа 2004 року і призначення Прем'єр-міністром Юлії Тимошенко. А у підсумку — протистояння у 2005 році прем'єра і «любих друзів», парламентські вибори — чергові у 2006 році і позачергові наступного, повернення леді Ю. у крісло прем'єра. І новий виток протистояння, що закінчився для обох президентськими виборами цього року, на яких «помаранчевий» Віктор і «біло-сердечна» Юля поступилися Віктору Януковичу.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Реформа на селі наламала дров

«Уже тепер зрозуміло: мільйони... аграріїв, які приватним гектарам нічого, крім власних рук, дати не в змозі, навряд чи стануть ефективними власниками...»

11 грудня 1999 року

Колективні сільськогосподарські підприємства реформували, якщо точніше — розформовували у 1999 році. Тоді за підписом президента Л. Кучми вийшов відповідний указ. Його метою, зокрема, було — зробити кожного селянина господарем своєї землі. Поля колишніх колгоспів належало розпаювати й наділяти аграріям. Але тепер мало хто вбачає вигоду для країни від тодішніх поспішних і непродуманих кроків.

Розмахування земельних масивів агроформуванням не пішло на користь. Колишні колгоспи вели великотоварне виробництво, під нього випускалася й сільгосптехніка. Потужним тракторам і комбайнам на ділянці у два-чотири гектари робити нічого. Чимало господарств стикаються нині з такою ситуацією: посеред поля кілька наділів тих власників, які не забажали разом із загалом здати свій пай в оренду керівнику сільгосппідприємства, або хтось вирішив обробляти його самотужки. Комбайни, наче під час слалому, змушені оминати такі ділянки. Тільки на дороги, щоб були під'їзди до ділянок, вже «укатали» два мільйони гектарів — принаймні так стверджують у Мінагрополітики. Або такий сюжет: стоїть ферма, у якої з'явився один господар, а земля належить комусь іншому. Що то за ферма без землі? Як ділили тваринницькі комплекси, розбирали корівники по цеглинах — окрема тема.

А в оновлених вже приватних господарствах аж ніяк не кожному трудівеві знайшлося місце — на село прийшло безробіття.

Ще одним наслідком реформи можна вважати те, що під Києвом, іншими мегаполісами агровиробництво відмирає, на колишніх ланах зростають котеджі. Навіщо садити картоплю, коли, не роблячи нічого на землі, так би мовити на дурняк, можна отримати чималий зиск. Поблизу столиці сотка «тягне» на 7—8 тисяч доларів. **Хтось з року в рік вирощував на цих гектарах хліб, а виграли ті, хто вигідно продав землю.**

Тепер дедалі більше говорять про необхідність для держави викуповувати у селян паї, аби мати можливість вести товарне виробництво на великих площах. Отже, за непродуманість під час глобальних перетворень розщедритися знову доведеться платникам податків. Грошей для цього піде чимало, і, звісно, хтось матиме тут добрячий зиск. Можливо, ще більший, ніж тоді, коли проводилося розпаювання.

Повертаючись у минуле, треба сказати: варто було під час реформування хоча б не загубити плюси — у колгоспного ладу вони були, за усієї його неповороткості й неринковості. Але часу не повернути...

Галина КВІТКА.

Прощальний поцілунок іракського народу

«Леонід Кучма наголосив, що наша країна не братиме участі у воєнній операції, однак повинна допомогти захистити цивільне населення країн Перської затоки і регіону бойових дій від застосування радіологічної, хімічної та бактеріологічної зброї».

21 березня 2003 року

20 березня 2003 року літаки авіації США скинули перші бомби на Багдад, де були розташовані будівлі уряду та палаци Саддама Хусейна. Але президент встиг утекти з міста. Було призначено тимчасову адміністрацію. Остаточно уряд Хусейна було повалено 17 квітня 2003 року, коли капітулювали залишки дивізії «Медина». Ну, а до першого травня американці та їхні союзники по коаліції встановили контроль над всією країною, поступово «виявляючи» місцезнаходження всіх колишніх лідерів Іраку. Зрештою, було знайдено й самого Саддама.

Напередодні війни в лютому держсекретар США Колін Пауелл виступив на спеціальному засіданні Ради Безпеки ООН, надавши численні докази того, що Ірак приховує від міжнародних інспекторів зброю масового ураження. Але вже в 2004 році той самий Пауелл відверто зізнався, що оприлюднені ним дані були не тільки багато в чому неточними, а й сфальсифікованими...

Суд над Хусейном розпочався в жовтні 2005 року. Розглядалася його відповідальність за масове вбивство шиїтів у селі Аль-Дуджейль в 1982 році. Пізніше проходив окремий суд у справі про кампанію аль-Анфаль проти курдів. У листопаді 2006 року Саддама засудили до страти, і 30 грудня він був повішений...

Суд, Ірак, Саддам. Ці три слова викликають у моїй пам'яті картинки дитинства, проведеного в Басрі наприкінці 1970-х. Пам'ятаю, як посеред ночі хтось став дзвонити, а потім і бити в наші ворота. Переляканi батьки побігли відкривати. На вулиці стояли військовики й вимагали когось покликати. Нічні переполохи повторювалися, після чого батько, який керував радянською мехколоною на місцевому будівництві, з'ясував, що для нашої родини орендовано півбудинку в місцевого судді, й нічні вторгнення пов'язані саме з роботою господаря будинку. Автоматники просто ломилися не в ті ворота. Пізніше ми познайомилися і потоваришували з родиною судді Абусара, у будинку якого висіли величезні, мало не на повний зріст, портрети Саддама. Сам суддя вибачився перед нами. Батьки тоді багатозначно мовчали, а я, зрозуміло, й гадки не мала ні про диктаторів, ні про репресії, ні про акти правосуддя, які чомусь вершаться вночі. А потім почалася ірано-іракська війна. Було дуже страшно. Особливо під час нальотів і бомбардувань. Навколо Басри горіла нафта. А ось сусіди наші сприйняли війну як справжнє свято. «Нічого не бійтеся! Ми всіх переможемо!» — вторили вони танцюючому й співаючому місцевому телебаченню... Втім, тоді, у 1980-му, ніхто не знав, скільки ще воєн доведеться пережити простим іракцям. І ми так і не знаємо, що сталося з Абусаром, його дружиною і їхніми шістьма дітьми. Коли батьки через два роки поверталися до Союзу, дружина судді, яка стала щирою маминою подружкою, гірко плакала. Але, пославшись на відповідальну роботу чоловіка, навідріз відмовилася від можливості листування або телефонних дзвінків друзів із СРСР...

І ось останній день літа 2010 року став днем офіційного завершення семирічної американської воєнної кампанії на батьківщині Саддама Хусейна: президент США Барак Обама у зверненні до нації оголосив про припинення бойових дій в Іраку. І хоча до кінця 2011 року в цій країні ще залишатиметься 50-тисячний контингент американських військовиків, однак він буде займатися лише підготовкою іракських сил безпеки.

Не можу оминути участь України в кампанії США й Британії проти Іраку. Нашими зусиллями, зокрема, було забезпечено мирне проведення виборів до Національної Асамблеї Іраку в провінції Васід в 2005 році, підготовлено тисячі співробітників силових структур для постсаддамівського Іраку.

Втім, своєю участю в іракській кампанії Київ, насамперед, прагнув підвищити рейтинг президента Леоніда Кучми на міжнародній арені й довести солідарність держави як стратегічного партнера.

На сьогоднішній день нашим найсерйознішим дивідендом стало підписання в 2009 році найбільшої в історії України угоди з продажу військової техніки на загальну суму 2,4 млрд. дол. США. Контракти уклала державна компанія «Укрспецекспорт». Експерти зазначають, що контракт із Іраком українській стороні вдалося одержати за підтримки США, які залишили без уваги пропозиції російських виробників. Крім танків і бронетехніки, Україна постачатиме до Іраку літаки, високоточні засоби ураження, а також надасть послуги з ремонту й модернізації військової техніки. За оцінками фахівців, іракський контракт забезпечив роботою більш як 80 українських підприємств.

Це досягнення, безумовно, затьмарено й загибеллю 18 українських військовослужбовців, і самим фактом нашої причетності до оцієї неоднозначної війни. Крім того, з тріском провалилися наполеонівські плани стосовно участі України в енергетичних проектах на території Іраку й участі в його повоєнному відновленні. Причина — проста: ми не змогли витримати конкуренції.

Яна СТАДІЛЬНА.

P. S. Станом на жовтень 2010 року втрати військ в Іракській війні оцінюються в 4607 осіб. Скільки загинуло мирного іракського населення, невідомо: від 100 тисяч до мільйона людей.

НАШІ БАЙКИ

«Спать следует председателем восточнее солнца»*

Ця історія трапилася у часи комп'ютерної революції у газеті. Коли літературні редактори **«вдалися до відчайдушного кроку»** і примусили керівництво редакції вставити в їхні комп'ютери електронну перекладацьку систему: українська — російська мова. До речі, знаєте, як машина переклала той **«відчайдушний»** зворот — **«обратились к бесшабашному шагу»**. Далі пішло-поїхало, літредактори ледве встигали виловлювати підступні помилки штучного інтелекту. Приклади? Будь-ласка:

Оригінал:
****тролейбуси марки «Шкода»***
Переклад:
троллейбусы марки «Вред»
****прес-конференція, присвячена хлібній кризі***
пресс-конференция, посвященная хлебному льду
****кілька в томаті***
несколько в томате
****сшили 80 тисяч пар трусов***
пошили 80 тисяч пар боягузів
**** не можна по-страусячому ховати голову в пісок***
нельзя по-страусиному прятать председателя в песок
**** маркіз де Сад***
маркиз где Сад
**** Степан Хмара***
Степан Туча
**** Сергій Закарлюка***
Сергей Загогулина

Так от виловлювали ці «блохи» ще до виходу газети — і, звичайно, сміялися. Над комп'ютером. А даремно. Одного разу головний редактор власноруч вручає мені матеріал зі словами: «Це — кандидат у народні депутати. Заверстайте його гарненько, зробіть усе, як годиться».

Заверстали статтю — лялечка, фото — хоч зараз на дошку пошани, кегель — дев'ятий, будь-який пенсіонер без окулярів навіть прочитає, внизу підпис кандидата — **«Віталій Ховрах»**. Газета пішла у світ! На ранок — гвалт! У російському варіанті стоїть підпис — **«Виталий Суслик»**. З'ясувалося, наш досвідчений, але забіганий літредактор після машини прогавив помилку. Що робити? На щастя, головний редактор десь затримувався у Верховній Раді. Тож на моєму телефоні уже можна було сміливо смажити яєчню — такий був червоний від дзвінків. Раз по раз телефонували помічники кандидата, потім і сам Ховрах-«Суслик».

— Прославили на всю країну! У завтрашньому ж номері — вибачайтеся!

Пояснюю ситуацію, сто разів перепрошую і кажу:

— А, може, вибачення не треба?

На тому кінці дроту від такого нахабства, очевидно, отетеріли:

— Як це не треба? Тоді — до суду!

— Та почекайте ви з судом, — пояснюю. — Уявіть собі, завтра в російському варіанті газети ви побачите: «**... По вине редакции в статью за подписью кандидата в народные депутата Виталия Ховраха вкралась ошибка. Фамилию Суслик следует читать — Ховрах»,** — і далі вибачення.Це ж хто сьогодні помилку не уздрів — завтра, напевне ж, качатиметься зі сміху. А через місяць пан Ховрах напише ще одну статтю, і ми із задоволенням без черги надрукуємо.

Мабуть, подіяло, на тому й порозумілися. Але ні через місяць, ні через два пан Ховрах-«Суслик» до редакції не звертався. І слава Богу. Адже, за законом підлості, пригода могла б повторитися. Знаю, одна київська редакція двічі вибачалася перед одним чоловіком. Спочатку перекрутила прізвище, затим перекрутила у вибаченні і лише за третьою спробою подала нормальне прізвище, але вже інша історія.

*** заголовок читай: «Спати слід головою на схід сонця».**

Віталій СУДДЯ.

Буш: «Ворог підступно напав на наші літаки, коли ті мирно бомбили міста»

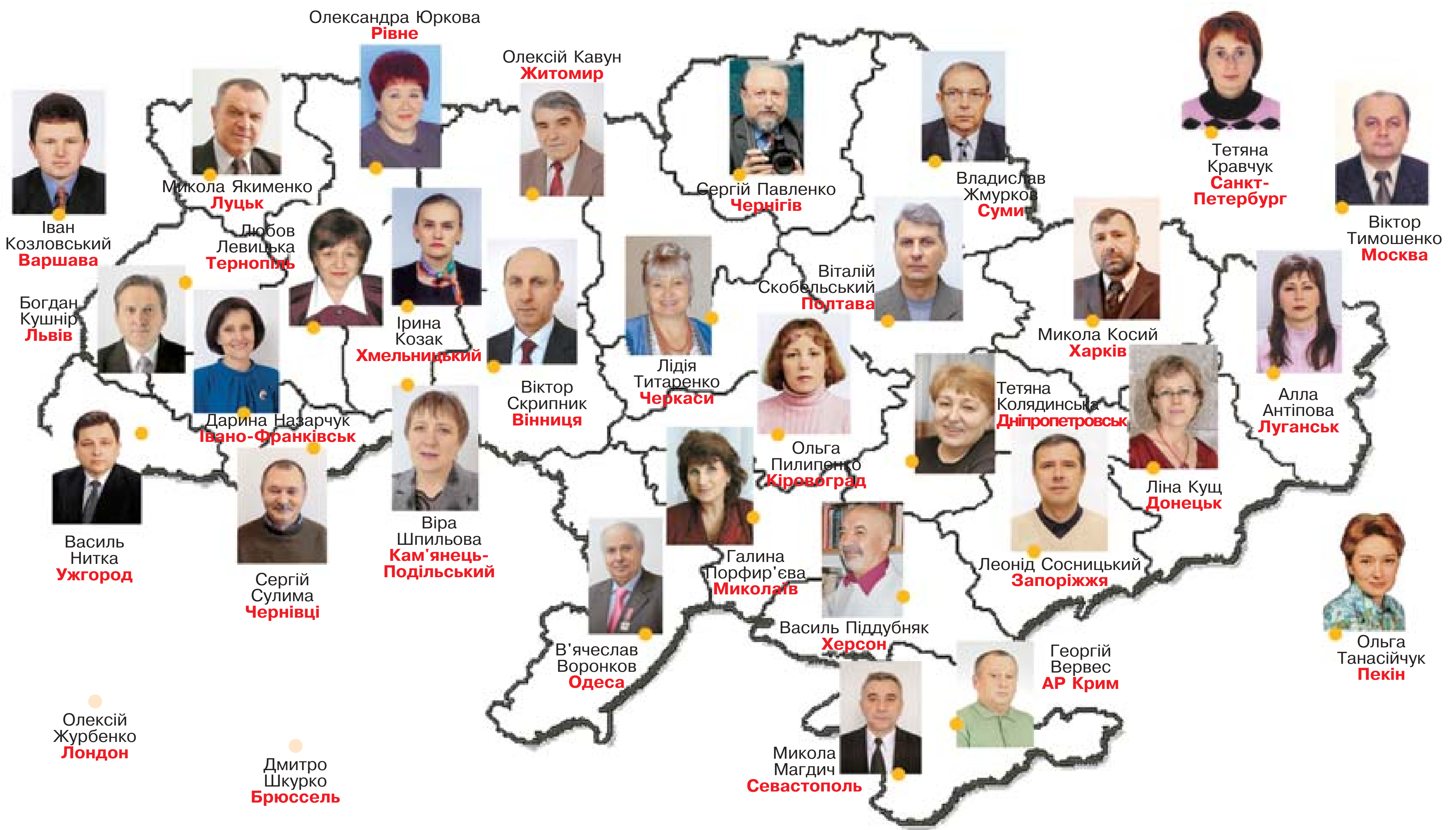

Путівник по «Голосу» та його околицях,

Редакторат: ті, кого ми слухаємо (здебільшого)

Бухгалтерія: ті, кого ми любимо (не за гроші)

Відділ з парламентських питань: ті, кого всі знають (ТАМ!)

Відділ тематичної класифікації та розповсюдження інформації: ті, хто живе в Інтернеті (але не завжди повертається в газету)

Відділ соціальних питань та листів: ті, від кого чекають добрих звісток (коли розігрується лотерея)

Відділ літературного редагування: ті, хто знає ціну слова (номінальну)

Ніколи не треба добре говорити про себе. Треба це друкувати

Відділ з питань праці: ті, котрі вирішують усе (...!?)

Відділ новин: ті, кого ноги годують (жаль, тут ніг не видно)

Відділ кореспондентської мережі: ті, хто завжди на дроті (дивіться карту України на сусідній сторінці)

або Хто в цій Рукавичці живе?

Оглядачі: ті, на кого всі оглядаються (і вішають усіх собак)

Відділ рекламної інформації: ті, хто заробляє нам на життя (а воно таке коротке)

Юридичний відділ: ті, хто захищає нашу честь і гідність (у межах закону)

Відділ верстки газети: ті, хто вміє готувати і подавати (а самі обідають по черзі)

Відділ інформаційного та іншого забезпечення: ті, хто нас забезпечує, ремонтує, возить, охороняє (і терпить)

Відділ ілюстрацій: ті, котрі працюють мовчки (це не про Настю!)

У наш час усе існує заради того, щоб закінчитися фотографією

Від першого дня

Віталій Суддя, заступник головного редактора

1. До того, як прийти у «Голос України», я вже працював у надзвичайно демократичній молодіжній газеті «Молода гвардія». Це було супервидання на той час. Але під кінець 1980-х років почалися певні пертурбації, змінився головний редактор, а з ним і політика газети. І за тих умов, які перед нами ставили, працювати було вже нецікаво. Колеги, у пошуках місця для самореалізації, почали «емігрувати» в інші видання. Над цим замислився і я. Тим паче, що вже наче й виріс із таких собі комсомольських штанців.

І раптом надійшла пропозиція від Сергія Макаровича Правденка. Для мене це стало справжньою несподіванкою. Я з ним тоді, до речі, особисто знайомий не був. Знав тільки, що є такий народний депутат. А з сесії Верховної Ради довідався, що створюється нова газета, яка виходитиме з 1991 року. І все.

І от Сергій Макарович запрошує на зустріч. Вона відбувалась у нього вдома. Така тепла, домашня, із чаєм. Мені було дуже незвично, бо чекав зовсім іншого. Але це було, очевидно, знайомство зі мною як з людиною. Запрошував на посаду відповідального секретаря. Боязко не було, бо в «Молодій гвардії» пройшов дуже гарну школу. Тому відразу після розмови з паном Правденком почав думати, яким зробити макет газети. Це тепер модно замовляти їх у спеціальних фірмах, а тоді такого не практикували. Тобто «Голос» — це ті ідеї, які були у мене та в моїх колег у голові.

До речі, стався такий парадокс: газети ще ніхто не бачив в очі, але на 1 січня 1991 року в нас уже було 132 тисячі передплатників! Настільки люди втомилися від брехні та заангажованості партійної преси. Це був шалений аванс.

Очевидно, ми знайшли свою аудиторію, своїх читачів. Бо нас почали ще охочіше передплачувати. У 1992 році ми мали 200 тисяч передплатників, а в наступному — аж 810 тисяч! Ми порушували теми, які інші видання собі не дозволяли: Чорнобиль, голодомор, загублене літературне покоління, проблеми в армії тощо.

Цікава історія вийшла з першою «шапкою» «Голосу». Там у слові «України» літера «У» була схожа на тризуб. Та на той час у Верховній Раді більшість становила «група 239», яка представляла інтереси Компартії. І вони угледіли у нашій креативній «У» елементи символіки, яку не могли за своїм світоглядом сприймати. І через деякий час нам довелося змінити її.

«Голос» було розроблено за останніми тодішніми тенденціями. Ми обрали формат А3 - як найбільш європейський. Оригінальною була перша сторінка: великий подієвий фотоблок та анонси матеріалів. Нині це є в багатьох виданнях, але тоді ми були першими.

2. Якщо робота в «Молодій гвардії» — це був період журналістського максималізму, то «Голос» — це період зрілості. Тут уже емоції відступили. Тобто якщо раніше думав, що вже наприкінці 80-х був зрілим журналістом, то тепер розумію: ця зрілість настала тільки в «Голосі». Він допоміг професійно подорослішати і навчив по-іншому дивитися на всі ті процеси, які відбуваються в суспільстві, парламенті тощо.

3. Те, що газета, яку ми започаткували, виходить 20 років, — це вже професійний здобуток. Те, що її читають, що вона потрібна людям, дуже тішить. Між тим, є у мене і своя особиста журналістська перемога. Ще зі студентських лав захоплююся сатирою і гумором. І в «Голосі» веду свою сатирично-гумористичну сторінку. Подібні рубрики були в багатьох виданнях. Але з часом вони зникали. А в нас «Курінь» виходить і досі.

І все ж НБК будують

А чи не забуде світове співтовариство про Україну і ЧАЕС після його спорудження?

«Арківці» наводять висловлювання деяких зарубіжних спеціалістів, які радять нашим: «Та будуйте ви скоріше тимчасову споруду будь-якої конструкції, а потім років через 100 назбираєте потрібних коштів і побудуєте те, що вам треба». Ні ж бо, панове! Саме цього нам і не треба. Нам треба, доцільніше, розумніше одразу будувати потрібну споруду, а не відкладати це на далеке й одиноке «потім».

12 січня 2002 року

Нинішнього року розпочато роботи зі спорудження НБК — нового безпечного конфайнмента конструкції «Арка». Це мають бути небачені досі у світі диво-спорудa і спосіб її будівництва.

Адже важко уявити в натурі цю арку, яка нагадуватиме величезний ангар небачених розмірів. Ширина його 257, довжина 150, а висота 109 метрів. Цікавим є те, що ця гігантська споруда зводитиметься не на місці її постійного розташування. Її фрагменти складатимуть на певній відстані від радіоційно небезпечного третього блока, а потім по рейках їх переміщатимуть на постійне місце розташування над нинішнім укриттям — саркофагом і зруйнованим четвертим енергоблоком, що під ним. Уся споруда має стояти на фундаменті висотою близько 18 метрів і бетонній платформі розміром 270 на 200 метрів.

Наприкінці серпня — на початку жовтня у ЗМІ зарясніли радісні повідомлення з ЧАЕС: для спорудження майбутнього фундаменту НБК вирито два котловани глибиною до 4,5 метра, забито перші десять із 396 паль висотою, як 9-поверховий будинок. А, отже, за три роки нове укриття має стати до ладу діючих і виконувати свої функції щонайменше 100 років.

Такі обнадійливі повідомлення можуть заспокоювати, але... нова захисна споруда на ЧАЕС не врятує від можливого вибуху, якщо він трапиться. Вона сповна виконуватиме лише своє перше призначення — захищати покрівлю нинішнього саркофага від потрапляння на неї води і проникнення її всередину четвертого енергоблока, де «не дрімають» небезпечні рештки відпрацьованого ядерного палива. Адже саме вода може спричинити непередбачувані процеси. А друге призначення НБК — утримувати в собі радіоактивний пил, який є і продовжує накопичуватися під нинішнім саркофагом унаслідок розтріскування лавоподібних залишків колишнього палива та інших матеріалів. Третє призначення — створити технологічні умови для безпечного очищення зруйнованого приміщення четвертого блока від високоактивних радіоактивних елементів, уламків зруйнованого реактора й будівельних матеріалів, розібрати повністю цю споруду.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

15 грудня 2000 р. Зупинка ЧАЕС.

Як це робитиметься, як дотримуватиметься радіаційна безпека працівників, ще точно невідомо.

Концептуальним проектом передбачено, що укриття-2 включатиме в себе, окрім основної споруди — арочної конструкції, можна сказати, ціле й складне виробниче підприємство, до складу якого ввійде низка забезпечуючих й допоміжних систем, потужні мостові крани, ділянки дезактивації, фрагментації й упаковки радіоактивних відходів, саншлюзи, майстерні та інші технологічні приміщення.

Віритимемо, що будівництво нової захисної споруди буде завершено у визначений термін — у 2013 році. Що ЄБРР забезпечить відповідне фінансування робіт, кошторисна вартість яких зросла з 550 до 870 млн. доларів. Перебуваючи нещодавно в Києві, директор департаменту ядерної безпеки цього банку Вінс Новак запевнив: питання виділення коштів для ЧАЕС, прискорення процесу реалізації проекту будівництва НБК найближчим часом буде обговорено на зустрічі представників країн «великої сімки» і вирішено.

Тому й хочеться ще раз запитати: «Чи вірним шляхом пішли, обравши для будівництва захисну споруду типу «Арка»?

Яків ГАЛЬЧЕНКО,
оглядач «Голосу України» з чорнобильських питань.

Підкорили найвищі точки світу. На черзі — Антарктида

Наші постійні читачі, мабуть, не забули репортажів з різних континентів про сходження українських альпіністів на найвищі їх точки. Саме таку патріотичну акцію «Прапор України — на вершинах світу» за інформаційної підтримки «Голосу України» провели альпіністи Ігор Парчевський та Юрій Кравчук з Рівненщини, Олександр Щерба з Кіровограда впродовж кількох минулих років.

«Голос» почули

Щоправда, в експедиції на Аляску до них долучились ще й альпіністи з інших міст — кияни Ігор Скляр і Володимир Дімітрюк, лучани Олександр Оришко і Тетяна Андріященко.

У рамках цієї акції державний прапор України, а також прапор та символіка парламентської газети українських альпіністами були встановлені на підкорених ними вершинах: Кавказьких гір — Ельбрусі, Альп — Монблані, Африки — Кіліманджаро, Південної Америки — Аконкагуа, Австралії — пік Косцюшка, а також на найвищій точці за

Фото з архіву «Голосу України».

Полярним колом — Мак-Кінлі (Аляска, США). «Мріємо підкорити ще й найвищу точку Антарктиди», — поділився планами автор проекту, організатор і керівник усіх експедицій Ігор Парчевський, який марить горами. Та й усі учасники акції — люди, щиро захоплені альпінізмом. Кошти для здійснення чергового сходження вони заробляють, виконуючи висотні роботи, на що мають відповідну ліцензію.

До речі, головна мета акції — розповісти світу більше про Україну, про її людей, звичаї та традиції, що успішно й робили українські альпіністи.

— Спілкуючись із місцевими мешканцями, учасниками інших експедицій на коротельних привалах, ми бачили, що їх так само цікавить усе про Україну, як і нас про їхні країни, — розповідає постійний учасник експедицій Юрій Кравчук. — Коли ми підкорювали пік Косцюшка в Австралії, допомогли туристу з Великобританії, який міг пересуватися лише на інвалідному візку. Уже за кількасот метрів від вершини провідники, які його супроводжували, втомились штовхати візок, тож ми, як більш треновані, взяли це на себе...

Одне слово, під час акції «Прапор України — на вершинах світу» ми пізнавали світ, а світ пізнавав Україну і «Голос України» також.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімку: альпіністи Ігор Парчевський та Юрій Кравчук з прапором парламентської газети на найвищій вершині за Полярним колом — Мак-Кінлі (Аляска, США, 2008 рік).

З Даниловичем і без нього

«Президент вважає, що народу України вистачить мудрості розібратися із ситуацією, що виникла після касетного скандалу».

28 грудня 2000 року

Узимку 2000 року на центральній площі Києва були розбиті перші намети, почалася акція «Україна без Кучми» (УБК). Деякі політологи називають її предтечею помаранчевої революції і вважають, що саме ця акція згатила політиків і народ досвідом боротьби з владою, хоча й не позбавила країну Леоніда Даниловича.

«Коли порівнюю атмосферу, що панувала під час «України без Кучми», з духом помаранчевої революції, мені здається, що в 2000 році все було набагато щиріше, веселіше... і страшніше. Якщо помаранчева революція була схожа на свято, на народну гулянку, то УБК була актом розпачу...» — пише у своїх спогадах Дмитро Бачевський — учасник акції «Україна без Кучми».

Кампанія протестів почалася після зникнення журналіста Георгія Гонгадзе 16 вересня 2000 року і заяви лідера Соціалістичної партії Олександра Мороза про причетність Президента України Леоніда Кучми до цього інциденту. Ініціаторами УБК була група безпартійних громадських діячів. Вимогами були відставка Президента Кучми, міністра внутрішніх справ Кравченка, голови СБУ Деркача та Генпрокурора Потебенька. Учасники протестів не підтримали жодного із претендентів на пост Президента, але виступили за зміну системи соціальних, економічних і політичних відносин у країні. Зокрема, за ліквідацію системи «президентського авторитаризму» і перехід до парламентської республіки.

Згодом, у ході політреформи, була зроблена спроба такого «переходу», однак Основний Закон у редакції 1996 року знову набрав чинності 30 вересня цього року...

Демонстрації УБК тривали до квітня 2001 року. Під їхнім тиском Президент відправив у відставку міністра внутрішніх справ і голову Служби безпеки.

Щодо самого Леоніда Кучми, то рік по тому, як він після виборів-2004 склав свої повноваження, на огорожах Києва з'явилися написи: «Даниловичу, пробач!» А 19 січня 2005-го виконуючий обов'язків прем'єра України Микола Азаров підписав урядову постанову під грифом «для службового користування», за якою Кучма одержав довічне утримання в розмірі заробітної плати чинного Президента. Йому надали в особисте користування державну дачу в Кончі-Заспі з обслуговуючим персоналом і два автомобілі, зберегли держохорону, а також помічника й радника. У тексті постанови було обумовлено, що утримання Леоніда Кучми, рухомого і нерухомого майна, що перебуває в його користуванні, а також обслуговуючого персоналу оплачуватиметься з державного бюджету.

Однак уже 28 лютого 2005 року уряд Юлії Тимошенко на позачерговому закритому засіданні скасував постанову Миколи Азарова. Але 18 квітня 2007-го Кабінет Міністрів Віктора Януковича видав розпорядження, яке у свою чергу скасовувало документ від 28 лютого і поновлювало дію постанови від 19 січня 2005 року. Отож Леонідові Кучмі було повернуто всі пільги.

Яна ОСАДЧА.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

9 березня 2001 р. Сутички опозиції з міліцією біля пам'ятника Тарасові Шевченку в Києві.

Учора був фінал виборів. Зіграли внічию. Зараз пенальті б'ють

Іван Павло II: «Вітаю тебе, моя улюблена Україно!»

«Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко вже назвав цю подію однією з найвидатніших за десятирічну історію незалежності нашої держави».

22 червня 2001 року

Понтифіка зустрічали в Україні мирно й з великою помпою. На його богослужіннях тільки у Львові побувало близько 1 млн. осіб. До того ж у країну приїхало більш як 10 тисяч прочан, у тому числі зі США, Аргентини, Італії й навіть... Конго. Не радий був Івану Павлові II тільки Московський патріархат і, зокрема, Алексій II, який жорстко виступав проти приїзду Папи Римського до України. А новий російський посол Віктор Черномирдін, щойно ступивши на українську землю, приголомшив весь дипкорпус лютою критикою на адресу Києва, який посмів запросити Папу Римського в гості.

Візит Папи Римського Івана Павла II до Києва.

Московська патріархія прямо звинуватила Ватикан у зазіханні на канонічну територію Російської православної церкви. Але, незважаючи на суперечки й навіть погрози, візит Папи відбувся й пройшов без інцидентів. І це була подія!

Українські історики провели дослідницьку роботу й виявили у Папи... українське коріння, а натхненний цією звісткою народний умілець із Луцька вишив хрестиком портрет Івана Павла II...

Президент України Леонід Кучма особисто зустрічав Івана Павла II в аеропорту, а на зустрічі з понтифіком у першому ряду сиділа вся президентська родина у повному складі. «Причому спідницю донька Леоніда Даниловича повинна була відповідно до протоколу одягти довшу, а не виставляти коліна», — критикувала пізніше одна з найвідоміших в Україні протоколісток, до порад якої, на жаль, далеко не завжди прислухалося керівництво країни.

А які заходи безпеки були вжиті! На вулицях, де проїжджав понтифік, мешканцям квартир заборонили відкривати кватирки і дивитися у вікна. Всі припарковані по ходу кортежу автомобілі евакуатори відтягували у невідомому напрямку... Оточення Івана Павла II висловило нерозуміння у зв'язку з подібними заходами. У Ватикані навіть зазначили, що, мовляв, Папа приїжджає до України саме для того, щоб зустрітися з віруючими.

Справді, до останніх своїх днів Іван Павло II — перший понтифік слов'янського походження — намагався підтримати паству у пострадянських республіках СРСР. Папа не раз порівнював християнство з людськими легенями. Одна половина легенів — це латинська римо-католицька церква, а інша половина — це церкви візантійських традицій і східні церкви. І Папа незмінно наголошував, що всі християнські церкви, як дві половини легенів, повинні становити одне ціле.

Усі свої публічні проповіді й виступи Папа проголошував українською мовою, що представники Ватикану характеризували як вияв особливої поваги понтифіка до України. «Вітаю тебе, моя улюблена Україно», — таким були перші слова, які вимовив понтифік, починаючи свій візит до Києва. На тій самій зустрічі із представниками істеблішменту, він застерігав їх від зловживання владою, а пізніше сказав, що, попри спокуси корупції й беззаконня, Україна має глибоке духовне коріння і є своєрідним мостом між Європою та Сходом.

Несправдженою мрією Івана Павла II залишилася лише поїздка до Росії... На смерть Папи у 2005 році відгукнулися політичні та духовні лідери всього світу, а його похорони були наймасовішою низкою церемоніальних подій в історії людства.

Перед смертю й Алексій II зробив своєрідний жест убік Ватикану. В 2007 році він подарував Собору Паризької Богоматері ікону Божої Матері й провів там молебень... Таким чином російське православ'я зняло найсуворішу заборону на те, щоб православні молилися у католицьких храмах.

Ну а в 2012 році Україну може відвідати нинішній Папа Римський Бенедикт XVI. Візит планується приурочити до 600-ї річниці перенесення єпископської столиці з Галича у Львів. Як поставиться до нього Московський патріархат? Нинішній Патріарх Московський і всієї Русі Кирило на відміну від свого попередника — частий гість в Україні. Тільки цього року він уже тричі побував у нас у гостях... Ну а ідея попередньої влади, підтримана Вселенським Патріархом Варфоломієм I у ході його приїзду до Києва у 2008 році, про єдину помісну церкву, незважаючи на об'єднавчі тенденції, поки що не знаходить свого втілення у житті.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чорна субота Скнилова: політ із гнізда розрухи

«У суботу 27 липня подивитися на авіаційне шоу на військовому аеродромі, розташованому в мікрорайоні Львова Скнилів, зібралися майже десять тисяч глядачів. Видовище було приурочене до 60-річчя 14-го авіаційного корпусу Військово-Повітряних сил ЗС України. Сучасні винищувачі Су-27 і МіГ-29 демонстрували фігури вищого пілотажу.

О 12.45 літак Су-27 упав на людей, які спостерігали за його показовими виступами. Загинуло 83 особи. Пілоти бойової машини катапультувалися і залишилися живі...».

30 липня 2002 року

Того спекотного літа ця трагедія стала топ-новиною всіх ЗМІ. Жахливі кадри катастрофи: аварія літака, вогонь, дим, кров, носилки й перелякані обличчя дітей не сходили з телеекранів і газетних фотоблоків. Відійшло відчуття спокою і того, що армія захистить. Скнилів поставив страшний діагноз Збройним силам, продемонструвавши необоротні процеси, які розкладають зсередини армію. Низький рівень бойової підготовки, відсутність нормального фінансування, що не дозволяє льотчикам бойових машин сідати за штурвал для підтримання професійної форми, недбалість... Люди зрозуміли — за такого ставлення до армії з боку держави вона стає небезпечною для мирних громадян. І це, мабуть, головний урок тієї трагічної історії. На жаль, через вісім років ситуація у ЗС України лише погіршується.

А тоді було висунуто кілька версій причин того, що сталося: відмова двигунів літака, помилка в організації польотів та організації розміщення глядачів на аеродромі, надлишок пального і людський чинник. Під час винесення остаточного вироку зупинилися на останній версії.

Підписано указ про звільнення з посади головнокомандувача Військово-Повітряних сил України генерал-полковника Віктора Стрельникова. Генеральна прокуратура заарештовує його та ще трьох високопоставлених військових. І заявляє: причини трагедії — серйозні прорахунки в організації підготовки та здійснення польотів у ВПС і, зокрема, при організації авіа-шоу у Львові. Міністр оборони України Володимир Шкідченко подає прохання про відставку, але відставка не прийнята. Президент Леонід Кучма забороняє до закінчення розслідування повітряні паради в Україні.

6 вересня 2002 року опубліковано результати розслідування комісії Міністерства оборони. Як основні причини трагедії названі «відхилення екіпажу від пілотного завдання та помилка в пілотуванні Су-27». Матеріали комісії передають до суду, який завершився 24 липня 2005 року. Ніхто з обвинувачених своєї вини в трагедії не визнає.

11 червня 2008 року Український військовий апеляційний суд у Києві виносить виправдувальний вирок чотирьом колишнім генералам ВПС України. Судові слухання закінчуються 9 червня. Обвинувачуваних визнано невинними. Суд скасовує їм підписку про невиїзд і знімає арешт з майна.

Постраждалі люди об'єднуються в громадську організацію «Скнилівська трагедія» і вимагають у держави офіційних вибачень і виплати грошових компенсацій. Не дочекавшись очікуваної реакції влади, 2008 року вони звертаються до Європейського суду з прав людини. Жертви «чорної суботи Скнилова» вважають, що їхнє право на справедливий незалежний розгляд справи порушено, тому що її розглядав військовий суд.

А недавно стало відомо, що ухвалено рішення демонтувати пам'ятник жертвам у Скнилові. Його перенесуть з місця падіння літака ближче до каплички, а на ділянці, що звільнилася, побудують термінал аеропорту до Євро-2012.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото УНІАН.

На знімку: Львів, катастрофа літака Су-27 (Скнилівська трагедія).

НАШІ БАЙКИ

Глобальне село

Журналістські відрядження завжди дарують сюрпризи. Рік тому я вперше потрапила в село Легедзине на Черкащині (200 км від Києва), де українські археологи за кошти закордонних меценатів «копають» трипільську культуру. Поки учені мужі розповідали про перших європейських землеробів, мою увагу привернув сучасний персонаж.

Гламурне чотирилапе створіння у товаристві місцевих сірків та бобиків мало вигляд приблизно такий, як оперна прима у хорі шанувальників російського шансону. Хвостатого чужинця видавав блакитний нашийник зі стразами, — блищав, як каміння від Сваровськи! Ім'я у песика теж було екзотичне: Тату.

— Чи не хочете борщу? — з підкресленим українським акцентом запитувала журналістів смаглява жінка, яка разом із подругами накривала «галявину» для столичних візитерів. Як з'ясувалося, це була хазяйка Тату.

Американська режисерка Номі приїхала сюди з Нью-Йорка — знімати кіно і затрималася в Легедзиному на кілька років. Навчилася жити у звичайній сільській хаті, говорити суржиком і консервувати огірки — так само, як це роблять усі місцеві жіночки. Разом з ними

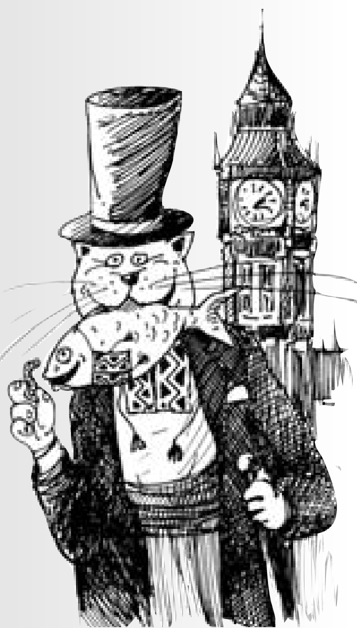

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ходила на толоку — будувати трипільські будинки у сільському музеї. Тату тим часом узяв собі за звичку щодня оббігати кілька сусідських хат — у кожній йому наливали молока чи пригощали чимось смачненьким. Нині Номі з Тату вивчають артефакти десь у Мексиці, але в Легедзиному їх пам'ятають.

Не менш цікавих персонажів довелося зустріти в сувенірній крамниці в Нью-Делі. Високий сивочолий пан років п'ятдесяти вибирав намисто — напевно, у подарунок. «Що ж узяти — смарагди чи бірюзу?» — бубонів під ніс незнайомець.

— Ви з України?! — я передчасно зраділа співвітчизникові.

— Та ні, тепер уже з Лондона, — чоловік усміхнувся у відповідь. — Останні три місяці живу в Нью-Делі.

— І як воно?

— Я нічого, а кіт скучає. У Києві він привчився їсти гречку, а тут її не дістати.

Отже, чотирилапі теж здатні сумувати за батьківщиною. Хоча в глобалізованому світі жодні бар'єри не можуть стати на заваді простим гастрономічним радощам.

Одна моя знайома вийшла заміж за італійця, і тепер у компанії двох її догів з'явилася іноземка-левретка — чоловікова улюблениця. Тремтливе створіння має неабиякий гонор, проте свою українську хазяйку розуміє співслова. На фразу «сальця хочеш?» реагує миттєво.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Богдан Хмельницький: «Здоровенькі були!», а у відповідь — «Здоров, товарищ Богдан!». І він закам'янів

Від першого дня

Любов Станачич — літературний редактор

1. Коли наприкінці 1990-го мені запропонували працювати в першій газеті незалежної України, то одразу погодилася без жодних вагань. Це було надзвичайно відповідально, адже перші кроки газети в період її становлення мали бути особливими, помітними для читачів. Тож наш «мовний» відділ докладав чимало зусиль, щоб тексти «заграли». Пригадую, коли працювали над підготовкою матеріалів до перших чисел газети, навіть про час забували. Обговорювали ледь не кожен вислів — щоб подати найкращий варіант. Додому приїздили пізно вночі, а бувало, і перед світанням... Але як потім раділи, коли тримали в руках свіжий перший номер! Досі зберігаю його...

2. Коли довго працюєш у колективі, а бажання змінити його не виникає, це — щось із галузі фантастики. Мені ось пощастило, бо всі ці роки я працювала з цікавими людьми, в команді справжніх професіоналів, відданих своїй справі, попри всі складнощі, що є в житті у кожного. Запам'яталися не лише робочі моменти, а й захопливе дозвілля: святкові новорічні вечори з неперевершеними «капусниками» Жежери й Борисенка, спільні туристські поїздки Україною, заповідні куточки якої ми щоразу відкривали для себе. Пригадуються пісні, що разом співали на карпатській полонині, і як ішли «в міцному ланцюжку», тримаючись за руки, в печері на Тернопіллі, врешті, філіжанка кави, яку передавали одне одному змерзлі від вранішньої прохолоди...

Навіть не віриться, що вже злетіли 20 років... І вони для мене не минули, як буває, в сірій буденщині, адже щодня в процесі роботи дізнаєшся про наше сьогодення щось нове, щось для себе відкриваєш, щось переосмислюєш, часто спілкуєшся з авторами, а це зазвичай — люди неординарні.

3. Праця у щоденній газеті вирізняється напруженим ритмом: зранку зачинаєш її, плекаєш, мов дитину, а до вечора (за графіком) вона вже має бути «доросла» в довершеному вигляді. В цьому сенсі можна сказати, що за стільки років роботи було все: і веселі моменти, і напружені. Але під кінець відпустки раптом ловиш себе на думці, що знову хочеться поринути у цей надзвичайний світ творення сторінок... Думаю, це і є найбільша моя удача.

Енергетичний 2004-й

«Ми зробили свою справу для своєї країни», — заявила співачка, додавши, що перемога в Стамбулі — лише трамплін для підкорення нових вершин у Європі».

18 травня 2004 року

Справді, свою справу Руслана зробила. Бо неможливо нині з упевненістю говорити, що помаранчева революція, яка почалася менше, ніж за півроку після стамбульської перемоги української співачки, відбулася б, якби свого часу на півсвіту не пролунали «Дикі танці». Ці дві події порівнюються і зіставляються мимоволі. Думаєш про Руслану, пригадуєш Майдан, і навпаки.

Це була, безумовно, переконлива перемога. Про неї писали всі вітчизняні та західні ЗМІ. Музичні критики відзначали «мульти-талант, енергію, видовищність виступу, запальність ритму та оригінальність костюмів». «Євробачення» давно критикують за надмірну політизованість музичного конкурсу. Якщо відштовхуватися від цього, у травні 2004-го більша частина континенту висловила нам свою симпатію. Руслані вдалося буквально закохати в себе Європу. А водночас і підняти патріотичний дух українців.

Тільки міцно згуртований народ міг піднятися потім для того, щоб змінити своє життя на Майдані. Паралелі між цими двома подіями настільки очевидні, що сам по собі напрошується висновок — саме в цей період українці хотіли єднання, хотіли змін і перемог.

Що змінилося з того часу? На Євробаченні були «Гринджоли» і Альоша, в політиці — розкол і зміна влади, серед українців — розчарування і повна апатія. Трамплін, який взяла Руслана для підкорення Європи, дав силу їй і політичному реноме нашої країни лише для одного підскоку.

Надія СМІЯН.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

На знімку: 17 травня 2004 р. Переможниця музичного конкурсу «Євробачення» співачка Руслана Лижичко на прес-конференції у Києві після перемоги.

«Алчевська трагедія» як синонім катастрофи, але вже не в Алчевську

«В Алчевську внаслідок прориву теплотраси без тепла залишилося майже 60 тисяч осіб. У місті оголошено надзвичайний стан».

26 січня 2006

Минуло чотири роки. На відміну від інших міст Луганщини, тепер в Алчевська є схема теплопостачання міста, а це дуже важливо. Оптимізація теплогосподарства розрахована у деталях, тому трагедія не повинна повторитися. Але одними з найважливіших своїх досягнень міська влада вважає заміну 37,2 км теплотраси, будівництво резервної обвідної теплотраси діаметром 630 мм від котельні «Східна». Завдяки реконструкції вдалося знизити тиск у головній теплотрасі, й це дає змогу продовжити термін служби трубопроводів і звести до мінімуму ймовірність виникнення аварійних ситуацій.

За словами начальника управління ЖКГ міськвиконкому Анатолія Погребняка, після тієї трагедії влада змінила підхід до теплозабезпечення. Тепер після закінчення опалювального сезону тепловики проводять гідравлічні випробування системи, повторні тести. Цього року комунальне підприємство «Алчевськтеплокомуненерго» істотно підтримав місцевий бюджет, виділивши приблизно 2 млн. гривень. Ці кошти спрямовані на придбання матеріалів для проведення капремонту котлів на котельнях «Заводська» і «Східна», а також на реалізацію програми енергозбереження. На 25 котельнях установлені комерційні вузли обліку природного газу. Виконані також роботи з підготовки обладнання, насосних і котельних агрегатів, хімічного водоочищення та вимірювальних приладів. У підготовці до нового опалювального сезону підприємство замінило більш як 5 км головних і внутрішньоквартальних теплотрас.

І все-таки деякі проблеми залишилися. Йдеться про заміну аварійних ділянок теплотраси від котельні «Заводська» до теплової камери-4 і будівництво підвищувальної насосної. Вона дасть можливість подавати теплоносій від «Заводської» у східні мікрорайони міста та одержати економію за рахунок використання коксового газу. Це дасть змогу стабільно та безаварійно подавати теплоносій і позитивно позначиться на фінансово-економічній діяльності КТП. Але самотужки з таким обсягом місту не впоратися. Є надія, що в 2011 році Алчевськ буде включений до загальнодержавної програми ЖКГ України й одержить фінансування з держбюджету. Принаймні галузевий міністр це обіцяє. Крім того, влада сподівається на підтримку Євросоюзу.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Із гвардії — у рядові

«Ця аварія у черговий раз нагадує, що перед стихією людина безсила, — вважає Прем'єр-міністр Віктор Янукович. — Щодо державної політики, то ми, звичайно, ставимо перед собою завдання збільшити видобуток вугілля».

20 листопада 2007 року

Наш читач Віталій Луць із Львівщини — колишній шахтар. На теми, які стосуються проблем вугільників, звертає особливу увагу. Після однієї з публікацій читач надіслав мені листа. «Чому ж не виконують ся обіцянки?» — риторично питає шахтар.

Шахтарські страйки 1989-го «змели» партком з території підприємств. У 1993-му призвели до дочасних виборів Президента та парламенту. У 1996-му стали усобленням конфлікту між «донецькими» та «дніпропетровськими». Після чого акції протесту стали жестом відчаю, а не потужним ударом. Піші походи гірників на Київ та підземні страйки були єдиним способом отримати зароблене. «Нам тоді давали по двадцять-тридцять гривень на місяць, — пригадує Анатолій Свиридов, гірник із Горлівки. — А вдома — двоє маленьких дітей, дружина в декреті. Я тоді ходив збирати металобрухт. Здавав, отримував гроші та купував молоко дітям. Нікому такого не побажаю».

Шахтарські вдови — окрема тема. З 1998-го, коли на донецькій шахті імені Скочинського загинули 63 гірники, і до листопада-грудня 2007-го, коли внаслідок трьох вибухів на шахті імені Засядька загинули 106 осіб, Україна шокувала світ кількістю жертв на виробництві. Всього з 1991 року в області загинули понад три тисячі гірників. Декого з них я знала особисто — розмовляла, коли приїздила на шахту. Ці люди розповідали про щоденний ризик і про те, чому продовжують працювати. А за деякий час знаходила знайоме прізвище у списку загиблих. Так було на шахті імені Скочинського, на шахті «Краснолиманська»... І ці втрати особливо відчутно давали зрозуміти, наскільки висока імовірність того, що шахтар не повернеться додому після чергової зміни. Після найбільшої аварії на шахті імені Засядька вирішено затопити горизонт, де сталися вибухи. Крім того, шахта звернулася по допомогу до польських колег, які мають досвід попередження таких аварій. У рамках галузі вирішено впроваджувати систему автоматичного контролю за станом атмосфери під землею. Такий моніторинг давно діє на вугільних підприємствах інших країн. Фактично та аварія стала каталізатором підвищеної уваги до безпеки у галузі.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

НАШІ БАЙКИ

Зустріч

У світі багато дивних речей. Інколи трапляється таке, у що неможливо повірити...

Влітку 2007 року в Києві, перед відрядженням до Ліберії, я купив книгу з фотооб'єктивом на обкладинці. Вона називалася «Баталіст». Автор — Артуро Перес-Реверте.

Мене надзвичайно вразив цей роман про фотографа, який знімає війни. Про те, що його через десяток років знаходить хорватський солдат, якого він сфотографував під час відступу у Вуковарі. Не варто переповідати сюжет цієї книги, написаної іспанським письменником, який сам був журналістом на війні у Сараєві й Мостарі в 1993—1994 роках. Скажу лише, що він зумів передати й привести до ладу найпотаємніші думки військової журналістської братії. І що зі мною стався випадок, схожий на описаний ним...

Мілован Маткович, Республіка Сербська, листопад 1998 року.

Мілован Маткович і Олександр Клименко. Західна Африка, Ліберія, листопад 2007 року.

У листопаді 1998 року я був у відрядженні в Боснії і Герцеговині. Там, у населеному пункті Врапчичі, поблизу Мостара базувався український батальйон у складі SFOR. Разом із Юрієм Гольцевим, Олександром Семеновим, Василем Голомашевичем та Ігорем Чередниченком ми поїхали у складі патруля в Республіку Сербську. Поблизу поселень Падежине—Зіємля стояв пост сербської поліції. Ми зупинилися поспілкуватися. На стіні було намальовано герб сербів — чотири букви «С» із хрестом, що означає, як пояснили поліцейські, «Сама сила спасе сербів». На тлі герба я випадково сфотографував поліцейського. І ось у листопаді 2007 року чергове відрядження до західноафриканської Ліберії. Офіцер Сергій Сизоненко познайомив мене з товаришем із Республіки Сербської Зораном Четковичем, який служив у цивільній поліції ООН.

Я подарував Зорану свій фотоальбом, у якому зібрані знімки з різних місць, де побували українські миротворці протягом 1994—2003 років. Подивившись альбом, Зоран сказав, що тут, у Ліберії, є одна людина, фото якої надруковане в книзі. Моєму здивуванню не було меж. Наступного дня ми зустрілися. Це був той поліцейський на тлі герба з далекої місцини Падежине—Зіємля — Мілован Маткович. Я його одразу впізнав. Після війни Мілован працював у поліції Боснії і Герцеговини в Мостарі, командував підрозділом з 12 чоловік. Потім потрапив до поліції ООН, і доля закинула його в Африку. Чи міг я собі уявити, що зустрінуся з людиною через 9 років майже день у день на такій великій планеті? У фотографа під час роботи бувають тисячі безсловесних зустрічей із людьми, з якими він, найімовірніше, більше ніколи в житті не побачиться. Але виходить, що це не зовсім так.

Олександр КЛИМЕНКО.

Фото автора.

Розпочали страйк одночасно шахтарі, вчителі та колгоспники. Видати зарплату ОМОНу!

Не варто недооцінювати власний народ

«Ми бачили, як хлопці поблискували очима крізь скло касок і нервово погрюкували щитами. Вони чекали на агресію, але з цього боку Банкової їх привітали численними гаслами: «Міліція з народом», «Слава «Барсу», «Беркуту», «Витязю», «Хлопці, переходьте до нас», і головне — квітами. Передні ряди клали гвоздики і хризантеми просто на міліцейські щити».

25 листопада 2004 року

Після оголошення результатів другого туру президентських виборів на користь провладного кандидата Віктора Януковича, які різнилися з даними майже всіх екзит-полів, народ вийшов на вулиці, щоб захистити свій голос. Стихійні мітинги на другий день після виборів глави держави, 22 листопада, відбулися у 17 регіонах країни. Центральною площею, де за різними оцінками зібралося від 100 до 500 тисяч протестувальників з усієї країни, став столичний майдан Незалежності. А символами позитивних змін, яких усі прагнули, стали гасло «Свободу не спинити!» та помаранчевий колір. Саме під цим кольором проходила виборча кампанія опозиційного кандидата Віктора Ющенка.

Пригадую, з яким піднесенням, натхненням люди йшли на Майдан, усміхалися один одному. Хтось розміщував у своїх домівках приїжджих, а хтось ніс у намети продукти, теплий одяг, ліки тощо. Та атмосфера була винятковою. А й справді, ну, хто з нас сьогодні ось так запросто зміг би прихистити у своїй оселі незнайому людину? Сподівання влади, що холод розжене мітингувальників, не справдилися. Стояти збиралися до кінця.

Київ. Помаранчева революція.

Міліцейські кордони навколо владних інституцій, здавалося, готові були в будь-який момент застосувати силу. Напружено атмосфера була й у домівках простих українців. Пригадую, як ми зі старшим братом намагалися переконати батька (він був прихильником Віктора Януковича), що наш кандидат кращий. Слава Богу, що тоді перемогла мудрість, і ми не розсварилися, як це сталося в багатьох родинах, але кожен залишився при своїй думці.

Верховний Суд України, розпочавши розгляд скарги Миколи Катеринчука (тоді був довіреною особою В. Ющенка), заборонив Центральній виборчій комісії оприлюднювати результати другого туру виборів. Країна стояла на порозі розколу. В регіонах ширилися сепаратистські настрої. Головним завданням на той час було: зберегти територіальну цілісність держави й суверенітет. Крапку в хаосі поставила Верховна Рада України, скликавши позачергове пленарне засідання, де було ухвалено постанову, перший пункт якої гласив: «Визнати недійсними результати повторного голосування з виборів Президента України 21 листопада 2004 року, що відбулися з порушеннями виборчого законодавства й не відображають повною мірою волевиявлення народу» («Голос України», №226 від 30 листопада 2004 року).

Відкриваючи це засідання, Голова Верховної Ради зауважив: «Ми недооцінили власний народ, ми не взяли народ у розрахунок, бо нас не цікавить народ. Ми вважали, що народ завжди сприймає ту позицію, яку задекларують зверху. Ми діяли за звичною схемою і продовжуємо діяти. Україна сьогодні кричить від обурення і болю. Сьогодні вирішується не питання, кому бути Президентом, сьогодні вирішується питання, чи бути Україні як державі, сьогодні вирішується питання, чи бути їй цілісній у територіальному вимірі».

Після п'ятиденного засідання Верховний Суд призначив на 26 грудня 2004 року повторне проведення другого туру виборів Президента. За Віктора Ющенка проголосувало 52,29 відсотка виборців. А міжнародні експерти відзначили: вибори відбулися демократично й відкрито. Ми добре пам'ятаємо, що було далі. Та, навіть попри нашу терплячість, наступні роки розчарувань і зневіри, влада, все ж таки, повинна пам'ятати: не варто недооцінювати власний народ...

Олена ГОРБУНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Рік великих ілюзій і демографічних надій

«Затверджено порядок виплат при народженні дитини: з 1 квітня 2005 року одноразова допомога при народженні дитини в Україні становить 8497 грн. і виплачуватимуть її частинами протягом року. Першу частину в розмірі дев'яти прожиткових мінімумів, що становить 3384 грн., молоді мами отримають одразу після народження дитини. Решту грошей виплачуватимуть готівкою протягом 12 місяців».

13 квітня 2005 року

Здавалося, що сталося неможливе: жінкам, які наважилися привести в цей світ дитя, віднині... платитимуть! І не копійки, а суму, на котру на той час можна було, хоча й не розкошуючи, але «протриматися» місяць. Та й щомісячні виплати на дитину до трирічного віку теж зросли: не 17 грн. (як ще рік тому), і не 42 грн. (як від початку року).

Вагітні не йняли віри своєму майбутньому багатству; продавці товарів для дітей мало не щодня переписували цінники; послуги лікарів у пологових будинках також тепер коштували на порядок дорожче; а редакційна пошта на чверть складалася з листів від жінок, яким «пощастило» народити до 1 квітня. Молоді мами, чиї пологи не потрапили під дію цього закону, були страшенно обурені, адже їхня вагітність також припала на сувору «помаранчеву зиму», тож і виплати, на їхню думку, мали зрости хоча б із дня інавгурації... Засобами масової інформації прокотилася й доволі потужна хвиля скептичних припущень: мовляв, тепер українські жінки народжуватимуть винятково заради грошей, які... пропиватимуть батьки...

Що ж до розвитку подій, то, попри вперті чутки, молоді мами ці гроші отримували. А вже наступного року демографи відзначили зростання народжуваності.

За даними Мін'юсту: «Органи реєстрації актів цивільного стану у 2006 році зареєстрували 462,732 тис. народжень. Це майже на 8 % більше, ніж у 2005 році (428,345 тисячі). Разом із тим і смертність серед дітей до року та кількість мертвонароджених дітей зросла на 10—15 відсотків». Остання цифра, до речі, змусила уряд звернути увагу і на обладнання пологових будинків, яке мало дати змогу результативніше доглядати недоношених малюків.

А на початку 2008 року виплати на дітей ще збільшено: «На кожну дитину, що народилася починаючи з 1 січня, держава виплатить понад 12 тисяч гривень, якщо це друга дитина в сім'ї — 25 тисяч, а якщо третя чи наступна — 50 тисяч гривень» (із заяви депутатської фракції «Наша Україна — Народна самооборона» у «Голосі України»)».

Як буде далі — подивимося.

Юлія ПОТАПЕНКО.

Американські президенти завжди ставили запитання: «Ну хто так будує?»

«Усю неділю похмурі робітники старанно фарбували відбійники на Бориспільській трасі, яку в понеділок перекрили задовго до прильоту американського лідера».

1 квітня 2008 року

Джордж Буш, котрий відвідав Україну 31 березня — 1 квітня 2008 року, судячи із сяючого вигляду, букету нареченої і голівудської посмішки, що не сходила з обличчя, був абсолютно задоволений. У Києві теж раділи, як могли. Зрештою, заокеанські президенти не часто гостюють на українській землі. Щоправда, роздратування через снайперів на дахах і перекриті автотраси у киян вочевидь брало гору над почуттям гордості за свою країну, до якої прилетів сам Буш.

Буш так розчулився, що навіть сказав кілька слів українською мовою. До того ж — майже без акценту! Довго тренувався, напевно. А ще Буш пообіцяв, що на саміті НАТО в Бухаресті, який розпочнеться 2 квітня, Україна приєднається до Плану дій щодо членства в НАТО. Саме цих слів і чекав від нього Віктор Ющенко. А в Москві через них почалася чергова паніка. У відповідь соратники президента в Раді почали терміново «виводити» ЧФ РФ. Однак у НАТО в результаті вирішили інакше... І Київ, у якому в плані пояснення населенню перевагу від співробітництва з альянсом нізхто і пальцем не поворухнув (у часи Кучми агітували в рази ліпше), одержав дірку від бублика, а не ПДЧ.

«Якби не приїзд пана Буша, то, можливо, ми одержали б ПДЧ, але Європа вперше вирішила показати характер, показати, що США в Європі не все вирішують. Тому ми стали заручниками геополітичної гри між старою Європою і США, — коментував потім підсумки саміту НАТО директор Європейського інституту інтеграції і розвитку Дмитро Видрін.

Утім, у рамках візиту було підписано кілька важливих документів. Насамперед це «Дорожня карта» — план дій Україна — США на 2008—2009 роки, що стосується співробітництва з восьми напрямів. Також було підписано кілька угод. Зокрема, про співробітництво в галузі дослідження й використання космічного простору в мирних цілях, що, за оцінками фахівців, було найприємнішим для серця пані Райс, котра супроводжувала Буша. Річ у тім, що Вашингтон ще до президентства Ющенка дратували ракетні амбіції України, її участь в космічних і ракетобудівних проектах тих країн, з якими у США стосунки були досить напруженими. Тепер Білий дім міг бути впевнений, що українська ракетобудівна й космічна галузь перебуватиме під щільнішим контролем США.

Зазначу, що для істотного впливу на політику України президентам США зовсім не обов'язково було особисто прилітати до Києва. Саме на відстані все бачилося їм набагато краще. До того ж наше керівництво за всіх часів і при всіх президентах частенько літало до Вашингтона «звірити годинники».

Однак, повертаючись до відвідувань України, хотілося б зазначити, що найщедрішим був Клінтон. Він відвідав Україну двічі: в 1995 році він намагався познайомитися з українським керівництвом і затвердити програму стратегічного партнерства. У 2000-му Клінтон, уже наприкінці свого перебування при владі, закликав Київ боротися за реформи. Буш-батько й Буш-син ощасливили українців по одному разу. Причому, якщо Джордж Буш-старший у 1991 році умовляв Київ не проголошувати незалежність (його тодішню промову назвали Chicken Kiev speech, натякаючи, що президент виявив малодушність курчати), то його син у 2008-му вже закликав нас вступити до НАТО й прискорити економічні реформи. Нинішній лідер США Барак Обама поки що не поспішає приїжджати до України. Невже пауза між візитом Буша й приїздом чергового американського лідера знову затягнеться на вісім років, як це вже було?.. Принаймні на Заході стверджують, що найближчим часом чекати в гості Обаму не варто.

Фото Михайла МАРКІВА.

Візит до Києва Президента США Джорджа Буша. Спілкування з учнями спеціалізованої школи №57 з поглибленим вивченням англійської мови.

Яна СТАДІЛЬНА.

«ГОЛОС» ПОЧУЛИ

«Ви врятували життя моїй дитині...»

Дві публікації в «Голосі України» настільки вплинули на благодійників, що вони вже наступного дня взялися допомагати хворій дівчині Світлані Загранюк з Козятина на Вінниччині.

У травні лікарі Інституту хірургії та трансплантології Академії медичних наук України провели дві операції. Спершу видалили нирку в мами — Віри Загранюк. Відтак пересадили її доньці Світлані.

Кошти на операцію вдалося зібрати завдяки добрим людям. Допомогла й публікація в нашій газеті. У лютому цього року «Голос України» надрукував матеріал про те, що Віра Загранюк готова передати нирку доньці, але для складної операції потрібні кошти. На публікацію того ж дня відгукнувся підприємець з Вінниці на ім'я Олег. Він найбільше допоміг хворій. Чоловік проти того, щоб називали його прізвище. Зате відверто поділився, наскільки сильно вплинула на нього стаття в газеті.

— Коли прочитав, — каже він, — ніби отримав якийсь сигнал про те, що маю допомогти цій дівчині. Словами не можу передати той свій внутрішній стан. Дуже перейнявся бідою чужих мені людей.

— Ми навіть не знаємо прізвища цього чоловіка, але доброту його відчули сповна, — каже мати дівчини. — Олег розрахувувався в лікарні за все. Двічі приїжджав до нас у Київ. Часто телефонував, цікавився, як ми почуваємося. Поповнював рахунок, щоб мали можливість купувати продукти, навіть на телефонні розмови давав гроші. Коли нас виписали з лікарні, додому повернулися на його машині. Він сам нас віз. Після операції Світлана майже не виходить з квартири. Лікарі не радять бувати в людних місцях, щоб не «схопити» інфекцію. В її нинішньому стані це дуже небезпечно. А їй так хочеться спілкування! Це можна було б робити з допомогою комп'ютера. Світлана навіть почала потроху відкладати кошти зі своєї невеликої пенсії. Але яка може бути «заначка» із її пенсійних 771 гривні? Мама теж не може допомогти, бо зарплата в неї вісімсот гривень. Батько помер. Про все це йшлося у ще одній публікації, присвяченій матері й доньці Загранюкам — «Три місяці дівчина живе з маминою ниркою» («Голос України», вересень 2010 р.) Уже наступного дня після виходу газети автору статті зателефонував чоловік, який назвав себе Олександром. Попросив телефон Світлани. Сказав, хоче придбати для неї комп'ютер.

— Ми, чомусь, думали, що незнайомець привезе старий комп'ютер, який йому вже не потрібний, — каже мати Світлани. — Помилилися. Комп'ютер — новенький, прямо з магазину. Заодно й модем купив. Правда, аж три тижні довелося чекати, поки наші зв'язківці підключили Інтернет. Це ж райцентр, чого тут дивуватися.

Віра Макарівна каже, що запитувала незнайомця про те, чому він раптом вирішив витратити чималу суму для чужої йому людини. Той відповів: «Публікація так вплинула на нього, що Світлана навіть вночі йому приснилася». Він зрозумів, що обов'язково має допомогти дівчині.

Олександр запропонував Світлані спробувати виконати роботу для його підприємства. Враховуючи її здібності дизайнера. З допомогою комп'ютера, звичайно. Якщо їй це буде під силу, гість пообіцяв працевлаштувати на своєму підприємстві. Під час розмови з'ясувалося, що вони закінчували один вуз — Вінницький національний технічний університет.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Номер рахунка Світлани Загранюк: ПриватБанк, код отримувача: 4627087873431375 на ім'я Світлани Загранюк.

НАШІ БАЙКИ

Коли без «ДУ» виходить «МУ»

З якихось причин найприємніше згадувати про два курйози, хоч за 20 років роботи їх траплялось набагато більше.

Один курйоз ось який. Восени 1994 року, невдовзі після того, як Кучма став президентом, було звільнено з роботи Едуарда Митницького, тодішнього керівника столичного театру Російської драми. Звільнив, звісно, не сам Кучма і не його адміністрація — все робилося руками слухняного Міністерства культури.

Після цього я надрукував у «Голосі України» сердитого фейлетона «Епоха нових віників». У заголовку обігрувалася приказка «нова мітла по-новому мете». Мовляв, отака в нас тепер нова мітла й отакі у неї віники-чиновники.

Оскільки «віники» були досить високого рангу, годилося, щоб ситуацію прокоментував хтось із політиків чи народних депутатів. За коментарем я звернувся до Миколи Жулинського, й Микола Григорович охоче погодився. Його коментар звучав коротко: «Я вважаю, що Міністерство культури МУСИТЬ ВИБАЧИТИСЯ ПЕРЕД МИТНИЦЬКИМ». Цією фразою й закінчувався мій фейлетон.

Коли газета вже версталася, переглянув верстку. Все було нормально, і я пішов собі додому з почуттям виконаного обов'язку. Але, як часто трапляється у відповідальний момент, при остаточній верстці останні півтора рядки обірвалися на півслові.

Коли наступного ранку газета вийшла в світ, останній рядок коментаря Жулинського мав такий вигляд: «Я ВВАЖАЮ, ЩО МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ МУ».

Я сидів за робочим столом у глибокій печалі. Раптом зателефонували з Міністерства культури й дуже серйозним тоном сказали:

— Віталію! Якщо ти нам поясниш, що саме ми «МУ», то, може, ми й «МО»!

Потім захихикали і поклали трубку.

Інша історія була технологічно чимось схожа на першу, хоч і веселіша. Трапилася вона на самому початку існування газети, коли ще вихід буквально кожного номера був для нас усіх справжнім святом. Ми, особливо автори номера, не розходилися додому і чекали сигнального примірника, щоб помилуватися ним (і трохи собою). Не без того — доки чекали, брали на душу чарчину-другу, час же пізній, неробочий.

І от — сидимо. Приносять сигнальний примірник. А в мене там була маленька заміточка про вчорашнє засідання парламенту, на якому Іван Степанович Плющ зауважив, що дублювання ще нікому не зашкодило (малося на увазі, очевидно, дублювання деяких законотворчих положень). Мені захотілося ще раз глянути, чи добрий вигляд ця фраза Плюща має в газеті.

Те, що я побачив, не лізло в жодні ворота: при переносі з одного рядка на другий загубився перший склад слова «дублювання» — «ду».

І виходило, ніби Іван Степанович сказав непристойність. Він умів круто висловитись, але ж цього, Бог свідок, не говорив.

Друкарня — близько. Ми збігали туди й там (від руки) було дописане злощасне «ду», а браковану частину тиражу нам обіцяли знищити. Але замість того відправили на провінцію, і там колекціонери курйозів були задоволені. Скарг не надходило. Щасливий був час — всі ще вміли прощати одне одному помилки, не лише друкарські.

Віталій ЖЕЖЕРА.

До Кості Бурого — новою асфальтівкою

У листопаді 2008 року «Голос України» розповів про хвилюючу долю 14-річного Кості Бурого із села Гусавки Менського району. У нього тоді взимку померла бабуся, а влітку — батько. У матері, яка жила в Санкт-Петербурзі, було своє життя... Хлопчина навідріз відмовився від інтернату і вирішив самотужки доглядати передані йому у спадок помешкання, теличку Малину. Його порив дати раду собі, городу, живності викликав повагу і водночас співчуття. Адже насувалася зима, а у Кості не було ні копійки на оплату газу, на харчування.

Фото автора.

Костя Бурий демонструє нову асфальтівку, яка з'явилася у селі завдяки тому, що до нього приїхав народний депутат.

«Голос» почули

Після виходу матеріалу десятки читачів «Голосу України» з різних куточків держави направили у Гусавку грошові перекази, посилки з одягом, консервацією, продуктами. Про мужнього хлопчика розповіли й інші видання. Відразу чимало «зимніх» проблем у нього відпало. З'явилися гроші на оплату тепла. Було модернізовано газовий котел в оселі Кості. Один приватний підприємець з Мени зробив ремонт у будинку. Привезли читачі «Голосу України» й телевізор, велосипед, комп'ютер!

Прочитав публікацію газети Верховної Ради й народний депутат України Олег Ляшко.

— Він подарував мені 10 тисяч гривень, — розповів Костя.

Директор Локнистенської ЗОШ I—III ступенів Анатолій Надточій повідомив ще таку красномовну деталь:

— Олега Ляшка під час тієї поїздки вразила розбита дорога до Локнистого. Тож невдовзі він подбав, щоб її капітально відремонтували.

...З Костею зустрілися у Локнистому в школі. Сюди він їздить велосипедом з Гусавки на навчання (ходить у 10-й клас). Хлопчина добре за два роки підріс, змужнів. Уже не виглядає таким настороженим, зляканим, як бачився першого разу. Директор дав йому позитивну оцінку:

— Він зібраний, зосереджений, серйозний...

Навчання йому дається нелегко, але він старається. І це подобається педагогам.

— А корову тримаєш? — запитую.

— Маю Малину, теля...

— Це та теличка, яку ти не здав на м'ясо, виросла?

— Еге ж...

Хлопець, виявляється, її доїть уранці та ввечері і має щодня свіже молоко, сир. Вигонить годувальницю у череду. Коли надходить черга, теж пасе сільських корів.

— А чим же ти годуватимеш Малину взимку?

—- Я купив кілька рулонів сіна. А буряки у мене не вродили. То хрещена (Надія Миколаївна Столенець. — **Авт.**) привезла.

— Молоко продаєш?

— Зараз — ні. А влітку продавав.

Разом з Костею приїхали у Гусавку. На подвір'ї його радо зустрів і обступив гурт курей. Нарешті годувальник прийшов!

Десятикласник позадавався: випустив з хліва теличку Дунайку.

— Це Малина привела, — уточнив. — Вона зараз на випасі.

— А чого Дунайкою назвав?

— Так у насперед Малиною корову звали...

Хлопець розповів, як самостійно господарює: варить їсти, пере. Дуже задоволений цьогорічною картоплею.

— Я спробував посадити сорт «Біла Роса» і не програв, — хвалиться. — Урожай був удвічі вищий, ніж торік. Аж два вози з хрещеною накопав.

— Продавав лишки?

— Ще почекаю. Може, ціна підніметься. Та й курей же чимось годувати треба.

— А що з Дунайкою робитимеш?

— Ось вирощу і продам.

Часу у нього за клопотами обмаль. Але у вихідні ще ходить до церкви, паламарює у ній.

Костя Бурий подякував усім читачам «Голосу України» за те, що не залишили його у скрутну хвилину. Тепер він як сирота отримує належну фінансову допомогу від держави. А оскільки він ощадливий і знає ціну кожній копійці, то і не пускає гроші на вітер.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Менський район
Чернігівської області.

На те й преса, щоб «щуки» не дрімали

Журналісти завжди раді листам. Бо це означає, що газеті довіряють. Саме листи визначають тему багатьох газетних публікацій.

Але порушити проблему, на мою думку, — замало, важливо домогтися її розв'язання. І дуже приємно, що у свій актив наша газета може записати виділення з обласного та районного бюджетів коштів на будівництво першої черги водогону у селі Пугач Сарненського району. В такий спосіб керівництво області, депутати обласної та Сарненської районної рад відреагували на те, що в цьому поліському селі люди більше тридцяти років живуть з привізної води. Адже через вибухи у кар'єрі вода звідси «утекла».

Після виступів у газеті торік побудовано школу в селі Глинне Рокитнівського району, де багато дітей. А цього року Кабмін почув наш «Голос» і виділив кошти на спорудження її в селі Познань цього ж району. Це село б'є рекорди в Україні з народжуваності. Судячи з високих темпів будівництва тут школи, новосілля не за горами.

Покривила б душею, якби сказала, що всі так реагують на виступи газети. Аж чотири публікації знадобилося для того, щоб влада Рівного нарешті дослухалась до проблем, порушених у листах до редакції не лише рівнянами, а й мешканцями інших населених пунктів Рівненщини, які користуються послугами автовокзалу по вулиці Київській в обласному центрі. Проблеми виникли після того, як міська влада надала в оренду землю (нею до цього користувався автовокзал) впливовому рівненському бізнесменові. Це створило незручності для людей, зокрема, з вільним доступом до автовокзалу — до нього вони діставались через стоянку, наражаючи себе на небезпеку бути травмованими транспортом; з перенесенням на сто метрів зупинки громадського транспорту. Постала проблема аварійних виїздів з автовокзалу та із згаданої стоянки. До того ж власник платної автостоянки використовував її не за призначенням — побудував на ній кафе...

І хто знає, чи дослухалася б міська влада до проблем, про які писали люди і наша газета, якби не принципова позиція тодішнього прокурора Рівненської області (а нині Львівської) Анатолія Пришка. Прокуратура, перевіривши всі факти, таки примусила міських чиновників привести рішення у відповідність до вимог чинного законодавства. Тож кафе-самобуд було знесено, облаштували доступ людей до автовокзалу, аварійні виїзди тощо.

Чесно кажучи, людей і досі обурює те, що двадцять соток міської землі, якими досі користувався автовокзал по вулиці Київській, передані в користування приватній особі, причому за суто символічну орендну плату. Бюджет міста отримав мізер, тоді як автовокзал стало затісно — міжнародні рейси тут інколи з цієї причини приймають, пробачте, біля туалету. Яким бачать наше місто іноземці, гості Рівного? До речі, і досі не облаштовано транзитної зупинки таксі, через що пасажирів, у яких важкі валізи, підвозять до платформ автовокзалу через ту саму приватну стоянку, звичайно, за відповідну плату...

З допомогою прокуратури вдалося відстояти право рівнян вільно пересуватися однією з вулиць нового житлового кварталу, що поблизу вулиці Костромської. Нагадаю, що кілька власників розкішних котеджів (з «впливових») перегородили вулицю кованим парканом, на що й поскаржились наші читачі. За приписом прокуратури паркан було знесено. Після цього обурені багачі (мовляв, знайте своє місце) перегородили вулицю блоком перекриття, потім насипали піску... І все ж вулицю їм не вдалося «прихватизувати»...

Чекаємо рішень судів, що мають розглянути факти, про які писав «Голос України» в публікації «Війна» у поліській глибинці». Нагадаю, що десятки мешканців сіл Великоозерянської сільської ради Дубровицького району поскаржились народному депутату України Павлу Сулковському та до редакції нашої газети про те, що з громадою ніхто не порадився, передаючи в оренду ліс під мисливські угіддя. Тепер селяни, писали мешканці Великих Озер та сусідніх із ними сіл, мають проблеми з вільним доступом до лісу, щоб зібрати грибів і ягід, чого не було навіть під час минулої війни, а єгер мисливського господарства «Залужжя» поводився з людьми дуже грубо й зухвало, перевищував свої повноваження... Всі факти, викладені у листі, перевірялись журналістами нашої газети разом з прокуратурою області і прокуратурою Дубровицького району. Поновлено низку кримінальних справ, які вже було закрили. Направлено позови до судів — Господарського Рівненської області і до Дубровицького районного.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Діагноз не підтвердився...

«Верховна Рада України прийняла в цілому проект закону про внесення змін до Закону «Про державний бюджет України на 2009 рік» (щодо забезпечення всіх лікарень країни необхідними ліками та обладнанням для діагностики хвороби і протидії поширенню епідемії грипу (401 «за»). Законопроектом передбачено виділення додаткового фінансування на 2009 рік у сумі мільярд гривень із резервного фонду держбюджету».

4 листопада 2009 року

Рік тому на вулицях з'явилися люди в масках, в аптеках — ажіотаж, а в телевізійних новинах і газетах — повідомлення про нові випадки захворювання та смертельні результати.

І «Голос України» в той час інформував своїх читачів про те, що відбувається на фронті боротьби з епідемією. Крім офіційних повідомлень, ми висували власні версії «окупації» нашої території каліфорнійським грипом. Зокрема, що епідемія не так страшна, як її рекламують. І вона на руку великим фармвиробникам. Була запущена потужна ідеологічна машина практично в усьому світі...

Нагадаємо, вірус свинячого грипу було виявлено наприкінці березня 2009 року в Мексиці, США та Канаді, де були зареєстровані перші випадки захворювання, що спричинили смерть хворих. У квітні того ж року ВООЗ оголосила пандемію свинячого грипу, поступово піднімаючи рівень загрози.

10 серпня 2010 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про завершення пандемії A/H1N1. Водночас Рада Європи назвала свинячий грип аферою століття. За даними доповіді ПАРЄ, кількість підтверджених жертв A/H1N1 в усьому світі виявилася навіть меншою, ніж під час звичайних сезонних епідемій грипу. А спричинена ВООЗ паніка призвела до перезавантаження лікарень і розбазарювання коштів із держбюджетів.

Отже, діагноз не підтвердився. Але «осад» залишився великий. По-перше, закупили величезними партіями медикаменти, які зберігаються на складах лікарень дотепер. Багато з них уже не придатні до застосування або термін придатності не дозволить їм «дожити» до нового сезону грипу. По-друге, епідемія показала неспроможність вітчизняної медицини і фармвиробництва ефективно й швидко реагувати на подібні ситуації. Але дійові реформи в охороні здоров'я так і не розпочалися.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

2 листопада 2009 р. В Україні — епідемія грипу.

Краще працювати без певної мети, ніж нічого не робити

«Справедливість — моє ремесло»

Під цим кредо героя однойменної вистави (70-ті роки XX століття) можуть підписатися й журналісти парламентського видання. Небайдужі, ті, хто неупереджено шукає істину й тим самим захищає права, честь і гідність скривджених. Їм часто доводиться викривати лиходіїв, а точніше, їх аморальні та злочинні вчинки. Негідника називати негідником, гвалтівника — відморозком, знахабнілого чинушу — негідником. А мета часом жорстких, але таких, що не принижують, зазначу, кривдника публікацій — відновлення справедливості, моральна реабілітація жертв зловмисників.

«Голос» почули

«Шановні працівники «Голосу України»! Я зверталася до вас по допомогу й ви відгукнулися. Була в газеті стаття «Воскресла? Жити вам довго», в якій викладено мої митарства, багаторічні ходіння по інстанціях. Суть питання в наступному.

Брат мого чоловіка підло відвоював нашу хату, заявивши в суді, що спадкоємців немає. Мовляв, дружина, тобто я, давно виїхала із села й померла, а дітей у нас не було.

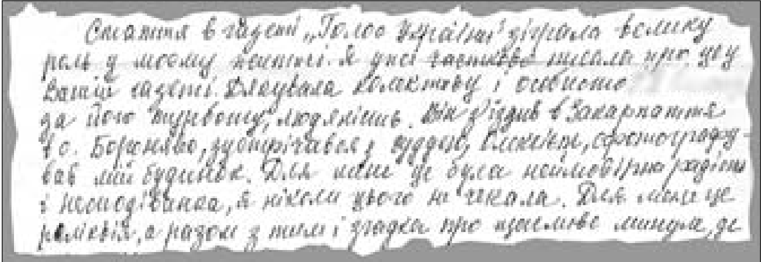
Стаття в газеті „Голос України" зіграла велику роль у моєму житті. Я усі таємниці писала про це у Вашій газеті. Дякувала колективу і особисто за його турботу, людяність. Він з'їздив в Закарпаття в с. Боржава, розібрався у судах, ..., сфотографував мої будівлі. Для мене це була неймовірна радість і несподіванка, я ніколи цього не чекала. Для мене це реліквія, а разом з тим і згадка про щасливе минуле, де

Уявіть, як було довідатися таку неправду, яку підтвердили судді й односельці. Журналіст «Голосу України» своєю публікацією поставив крапки над «і». Вона відкрила очі землякам, вони почали телефонувати, писати мені, запрошують у гості. Багато хто, у тому числі й мої учні, не знали, що мене заживо поховали й оголосили бездітною, хоча у мене був син...».

Учителька з Вінниці Поліна Микулина щаслива, що справедливість узяла гору. Неважко передбачити стан М. з Тернополя, К. із Броварів, Л. з Харкова, яким «Голос України» своїми гострими публікаціями допоміг повернути незаконно захоплену землю, гроші за непобудований будинок і вкрадені речі.

В активі парламентської газети дуже багато фактів торжества істини. Вони, журналісти, сприяли поверненню матеріальних благ, у тому числі житла, поновленню на роботі, компенсації збитків, поверненню доброго імені, працевлаштуванню, оздоровленню читачів.

І майже щоразу кривдники несли заслужене покарання, хоча газетярі не ставлять метою понизити в посаді, звільнити, посадити за колючий дріт. Головне — виправити помилку...

...Про Геннадія К. і трьох його товаришів по нещастю «Голос України» писав чотири рази. Щоразу після детального журналістського дослідження кореспондент стверджував: у хлопців залізне алібі, вони не могли вбити й пограбувати жінку.

Харківська Феміда підтвердила свою сліпоту й до того ж продемонструвала глухоту, засудивши чоловіків. Відсидівши шість років, вони все-таки вийшли на волю. Верховний Суд виправдав їх, взявши до уваги і аргументи «Голосу України».

Свого часу вища судова інстанція на кілька років раніше строку звільнила від подальшого відбування покарання Ю. Ш. з Бердянська й В. І. з Тернопільщини. Приводом для перегляду кримінальних справ стали, зокрема, й газетні публікації.

До слова, ще десять років тому критичні виступи «Голосу України» були предметом обговорення й глибокого аналізу у високих кабінетах виконавчої влади й правоохоронних органів. Що, втім, передбачено законами, які в останні роки, на жаль, найчастіше нехтуються.

Сьогодні навіть така вбивча фраза на початку журналістського дослідження «Уже 16 років (!) «око государеве» спокійно, не моргаючи, спостерігає зі столиці за вінницькими й черкаськими прокурорами, які «розслідують» справу про згвалтування Н. з Умані» не тривожить і не хвилює Генпрокуратуру.

Головний наглядовий орган країни своєю байдужістю до кричущих фактів укотре наштовхує на запитання: навіщо беззуба щука в ставку, що кишить дрімаючими карасями?..

Таку реакцію на публікації газети, точніше, її відсутність, не приховують, схоже, і в міліцейських органах. Знадобилися не одне відрядження й статті, приміром, щоб правоохоронці порушили кримінальну справу за фактом замаху на життя дніпропетровця Ч.; після багаторічної тяганини довели до суду справу про вбивство жителів Сумщини ментами; почали процес повернення проданого не без сприяння держвиконавців приватного підприємства К. тощо.

Залишається зазначити, що автор згаданих і багатьох інших журналістських досліджень Іван ІЛЛЯШ.

НАШІ БАЙКИ

За всіма зайцями

Питання є? Звичайно! Інтерв'ю вважається жанром нескладним. От і моя проба пера в «Голосі України» почалася із простенького завдання — «взяти інтерв'ю в якоїсь зірки».

У пошуках зірки я вирушила на кіностудію імені Довженка. Пощастило. Людина, яку я зустріла, була не Джулією Робертс і не Бельмондо, а набагато краще! Досвідчена колега, телевізійні передачі якої я завжди із задоволенням дивилася, ще не думаючи про журналістику. Познайомилися, і я чесно запитала, мовляв, де ж у Києві водяться зірки. Виявилося, що у... нотатнику теледиви, в якому містилася шикарна колекція телефонів вітчизняних зірок усіх величин.

Але здобути потрібний контакт — це перший крок, за яким слідує ще з десяток. І необов'язково, що всі вони завершаться публікацією надзвичайної інтелектуальної розмови. Був у моїй практиці один випадок, коли відправлене на авторизацію готове інтерв'ю з міністром потонуло в купі бюрократичної тяганини й бездіяльності помічників високопосадовця. Втім, незабаром і міністра цього зняли...

Однак найазартнішиме в нашім ремеслі — це інтерв'ю-експромт. До такого не готуєшся заздалегідь, але, побачивши цікавого співрозмовника, просто не можеш пройти повз нього. Вперше так я взяла інтерв'ю просто в літаку Київ—Варшава в юної польки — віце-королеви краси на вперше проведеному напередодні в українській столиці конкурсі «Міс Європа». А якось завдяки дипломатам нашого посольства побувала в гостях у режисера Єжи Гофмана й актора, що зіграв головну роль у фільмі «Ва-банк» Яна Махульського, хоча метою відрядження були інтерв'ю з маршалками Сейму й Сенату РП і матеріал про життя діаспори. Але найбільше мені запам'яталася випадкова зустріч із відомим російським актором Євгеном Мироновим.

Був лютий мороз, і, виходячи із Володимирського собору, я зіткнулася із парубком у лисячому кожушку. Поглянула — впізнала, зупинилася, а він пірнув у тепле нутро церкви. Ледве втрималася, щоб не побігти за ним. Довго мерзнула, але дочекалася! Відрекомендувалася, пояснила, що від театру далека й займаюся міжнародною політикою, але дуже хотіла б записати з ним інтерв'ю. «Взагалі я інтерв'ю не даю. Але приходьте ввечері до театру Лесі Українки», — раптом посміхнувся Миронов. У те, що я це зробила, повірила, лише коли диктофон було вимкнено, а сам актор шукав помічницю, щоб посадити мене у залі для перегляду вистави.

Взагалі-то такі спонтанні бесіди — завжди яскравіші й цікавіші. Особливо це стосується політиків. Деякі із них навіть згодом заявляють, що, мовляв, не є недоторканними, оскільки були схоплені за рукав журналісткою. Головне, коли робиш такий запис, остерігатися охоронців, які технічно відтирають тебе від керівництва країни.

А буває, що люди самі в себе... беруть інтерв'ю, а потім просять його опублікувати. Але найкумедніший випадок стався зі мною на Парламентській Асамблеї ОБСЄ у Варшаві 1997 року. До мене звернувся один депутат із проханням взяти в нього інтерв'ю. З'ясувалося, що він — голова Комітету з іноземних справ парламенту Грузії. Зверхньо подивившись на цю людину, я заявила, що, мовляв, представляю дуже серйозне видання, тому записую лише голів парламентів або, у крайньому разі, віце-спікерів. Чоловік знітився, але вирішив дати візитку, про всяк випадок. На ній було написано його ім'я — Михайло Саакашвілі.

Яна СТАДІЛЬНА.

«Натюрморд» від слова морда

І хоча двадцять років, можливо, не так і багато, однак двадцять років щоденного захисту, постійного пошуку аргументів в умовах майже щоденної зміни законодавства — це поважний термін. Сьогодні ми розповімо про буденну роботу нашого юридичного відділу, роботу, непомітну для оточуючих, але результат якої може багато що змінити.

За ці роки позовів було чимало, кожен з них — це серйозний іспит і для автора матеріалу, і для юриста редакції. Адже вимоги досить часто вимірюються значними сумами. Були до нас позови: на сто тисяч, п'ятсот тисяч, мільйон і навіть дев'ятнадцять мільйонів вісімдесят тисяч. Хоча заради справедливості варто зазначити, що моральну шкоду було оцінено й у розмірі 1 гривні. До речі, чомусь завжди виходить так: що надуманіша причина звернення до суду, то більша сума позову. Складається враження, що деякі позивачі на декількох рядках намагаються просто заробити можливий максимум.

> **«Дайте мені шість рядків, написаних рукою найчеснішої людини, і я знайду в них що-небудь, за що її можна повісити».**
>
> **(Кардинал Рішельє).**

Крім традиційних вимог захистити честь, гідність, ділову репутацію та відшкодувати моральну шкоду, були, наприклад, і такі: «зобов'язати редакцію газети «Голос України» надрукувати і за свій рахунок надіслати російською мовою тексти ухвалених Верховною Радою України і підписаних Президентом України 16.01.2003 р. Цивільного кодексу України і Господарського кодексу України».

Цікавою була вимога спростувати фотофакт. Хоча на фото чітко було видно машину, яка врізалася в магазин на вулиці К., власниця магазину по вулиці Т. вимагала спростувати факт аварії, пов'язаної з її магазином. Була й образа на розміщену поряд з матеріалом карикатуру з назвою «Натюрморд із зеленню». Аби було зрозуміліше, наведемо цитату з позовної заяви: «нам, а також читачам однозначно зрозуміло, що слово «натюрморд» походить від слова «морда». Оскільки в статті прямо названо наші посади і прізвища та описано, начебто, наші протиправні дії, у читачів виникає впевненість, що саме ми ще й заводідли чимись доларами, а також, що на малюнку зображено саме нашу «морду» або «морду» одного з нас. Морду мають тварини. Стосовно людини «морда» образливе слово від слова «обличчя». Ми не бажаємо, щоб у газеті Верховної Ради України наші обличча безпідставно та безкарно називали «мордами», брудно смакуючи таким чином наші прізвища».

До речі, наші матеріали не лише «дуже ображають», вони ще й, буває, «морально травмують позивача як особистість, перешкоджають у реалізації соціально і особисто значущих потреб у самоповазі».

Усім, скільки можеш, допомагай

Однак не одним лише захистом ми живемо. Ми намагаємося максимально допомагати нашим читачам у розв'язанні їхніх проблем, реалізації прав і просто пояснити норму закону. Гадаємо, наші читачі пам'ятають акції «Залишайтеся з «Голосом» і ми допоможемо вам», багато хто з них особисто звертався до юридичної клініки, створеної спільно з юридичним факультетом Київського національного економічного університету. За ці двадцять років кількість консультацій, підготовлених громадянам позовів, скарг, заяв, звернень навряд чи хто порахує, адже кількість тих, хто звертався до редакції по допомогу, обчислюється десятками тисяч.

> **<u>Найскладніша справа</u> — позов ЗАТ «ТНК — Україна — Інвест»**
>
> **<u>Найдорожча справа</u> — позов ДП «НВО «Павлоградський хімічний завод» (19 080 000 грн.)**

Шановні наші читачі, ми щодня працюємо для вас. Кожна наша консультація — «Домашній адвокат», «Діалог» чи «Право мати право» — це щире бажання допомогти та показати, які права ви маєте і як їх можна обстояти. І нам надзвичайно приємно, коли завдяки підготовленим нами позовним заявам чи зверненням вам вдається вирішити проблеми та отримати захист. І найвища оцінка для нас — ваше «дякуємо, ви допомогли».

Фото з архіву «Голосу України».

Працює юридична клініка «ГУ».

Від першого дня

Віктор Браницький, спортивний оглядач

1. Перед тим, як потрапити до «Голосу України», я вже був досвідченим журналістом. Починав з піонерської газети «Зірка», потім 15 років відпрацював у «Спортивній газеті», ще три роки — в «Молодій гвардії», а в той час, коли організувався «Голос», був кореспондентом у «Київській правді». Мій друг Олександр Білик запропонував мені місце оглядача. Я пройшов співбесіду і мене взяли на роботу. Так я опинився в «Голосі». Треба сказати, що дуже заманливою була пропозиція. Адже відомо, які політичні події на той час відбувалися: Україна перебувала на межі незалежності, зашкалював політичний градус, тому «Голос України» став ковтком свіжого повітря для демократів, людей прогресивних. Саму газету дуже шанували, і ще мало під собою грунт, бо тут зібрались, як то кажуть, вершки — найкращі журналісти з багатьох українських видань.

2. Я в житті в усьому однолюб. Мабуть, це така риса характеру. З дружиною Тетяною, приміром, цьогоріч відсвяткуємо 37 років спільного життя, а в «Голос», якщо можна так сказати, я закохався з першого погляду. Так, були різні пропозиції, у федерацію футболу мене запрошували на постійну роботу й інші видання заманювали, кликали на телебачення, адже я виявився непоганим коментатором, пропонували більші гроші, спокійнішу роботу, але я не спокусився. І я собі вирішив, що звідси вже нікуди не піду.

3. Про найбільше професійне досягнення легко говорити людині, яка отримала Нобелівську премію або премію імені Тараса Шевченка за якийсь твір. Мої удачі — це удачі газети. Скажімо, саме «Голос» започаткував традицію визначати кращого футболіста країни за підсумками року. Першим у нас був Геннадій Литовченко. Рейтинг складали журналісти з усіх куточків України. Років через десять ми припинили цю практику, бо з'явилося аж надто багато тих референдумів. Але першопроходцями були ми. А ще найперше інтерв'ю Андрія Шевченка у великому футболі, коли той тільки став гравцем київського «Динамо», опублікував... «Голос України». У нас навіть була така фотографія, як Андрій сидить у Борисполі і читає нашу газету перед першою своєю поїздкою за кордон на матч Ліги чемпіонів.

Завдяки «Голосу України» я побував майже у півсотні країн на різних континентах, відвідав чемпіонати світу з таких найпопулярніших видів спорту як футбол та хокей, де збірна України вперше у своїй історії брала участь. Щоправда, на жодних Олімпійських іграх я не був, та, можливо, колись і поїду.

Як наївна мрія стала реальністю

Спочатку була ідея, котра ексклюзивно належала президентові Федерації футболу України Григорію Суркісу. А потім уже прозвучало його слово про плани провести в Україні та Польщі спільно фінальну частину чемпіонату Європи 2012 року. І з того моменту, найсерйознішим чином поставившись до такої ідеї, «Голос України», як міг, підтримував її своїми публікаціями.

19 квітня 2007 року

Хоча було багато таких, хто відкидав навіть думку про можливість подібного, називаючи президента ФФУ і його однодумців наївними мрійниками. І запитували, як можна в Україні з її щонайширшим спектром проблем здійснити такий грандіозний проект? Але, як то кажуть, караван ішов. І в квітні 2007 року в Кардиффі (Великобританія, Уельс) задумане Григорієм Суркісом набуло реальних рис.

Україна та Польща виграли тендер на проведення Євро-2012. Спільна заявка країн-сусідок взяла гору над Італією та Хорватією з Угорщиною.

Як же все відбувалося тоді? Після останньої презентації всі чекали серед 18 квітня і голосування за участю дюжини членів виконкому УЄФА. Напередодні вирішальної події українсько-польська заявка дістала потужний козир у вигляді приїзду до столиці Уельсу Президента України Віктора Ющенка та Президента Польщі Леха Качинського. Варто додати до цього ще й виступи на засіданні наших мегазірок Олега Блохіна, Віталія Кличка та Андрія Шевченка.

Однак, ніде правди діти, побоювання були, ще й які. Політична криза, котра вразила Україну в ті дні, сильна інфраструктура головного конкурента — Італії не давали нашим повпредам спокійно спати тієї ночі напередодні жеребкування. Навіть Григорій Суркіс сказав, що прийняв сто грамів, щоб краще спати і чекати на вердикт виконкому.

Отже, 18 квітня о 12.30 за київським часом у мерії Кардиффа все й почалося. Коли демонстрували фільми про країни-претенденти, телекамери вихоплювали з числа присутніх украй знервованого президента ФФУ та вже чомусь похмурих італійців. Перед заключним акордом слово взяв президент УЄФА Мішель Платіні **(на знімку).** Потім він поволі відкрив конверт, де на аркуші було написано два слова — Україна та Польща!

Зрозуміло, що обидві наші делегації підкинуло потужною хвилею радості. Було зворушливо дивитись, як Віталій Кличко обнімався з Сергієм Бубкою. З'ясувалося, що нашу перемогу підтримали геть усі одинадцять членів виконкому УЄФА, котрі брали участь у голосуванні.

Після того фантастичного дня минуло вже понад три роки. Були періоди тривоги, нам навіть казали, що відберуть право на проведення фінальної частини, якщо не робитимемо все вчасно і за графіком. На щастя, ті дні минули. Хоча проблем залишається чимало. Але ми вже маємо один із найкращих стадіонів у Європі — «Донбас Арену» в Донецьку. Чудовий сучасний стадіон є в Харкові. На підході головна спортивна арена України — НСК «Олімпійський» у Києві, де відбудеться фінальний матч Євро-2012. Потім завершиться будівництво арени у Львові. Будуються дороги, готелі, вокзали, сучасні термінали аеропортів.

Одне слово, робиться багато чого в різних обов'язкових напрямах. Слід сказати, що колосальну роботу проводить нинішній уряд України, зокрема, віцепрем'єр з питань Євро-2012 Борис Колесніков. І є переконання, що до визначених термінів Україна і Польща будуть абсолютно готові виконати покладену на них високу місію.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Оксана, котра нарешті повернулася додому

«Країни у світі знають по їхніх дітях. Країни ростуть разом зі своїми дітьми, молодіють з ними. Від сторіччя до сторіччя... Оксана Баюл за останні місяці підросла на кілька сантиметрів. Не треба пояснювати, що це означає для спортсменки, якій необхідне таке гранично гармонійне поєднання плоті й духу, щоб в інших дух перехопило від філігранної майстерності, від спорту, що переростає в мистецтво, від сили грації і грації сили. Оксана зробила все. Навіть більше. І не тільки в золотій медалі справа».

7 березня 1994 року

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (з архіву «Голосу України»).

Олімпійська чемпіонка Оксана Баюл і перший Президент України Леонід Кравчук.

Ці рядки з'явилися в «Голосі України» відразу після перемоги нашої фігуристки на Олімпійських іграх у Ліллехаммері 1994 році. А до цього була ще одна стаття — «Оксана, в якої зненацька розв'язався шнурок на черевику». В ній читачі познайомилися з п'ятнадцятирічною школяркою із Дніпропетровська, котра підкорила арбітрів і глядачів на чемпіонаті Європи в Гельсінкі.

Під час виконання технічної програми на черевику в дівчинки розв'язався шнурок. Здавалося б, усе, провал. Але Оксана не розгубилася, під'їхала до столика суддів — і їй дозволили почати спочатку. Зібравши волю в кулак, спортсменка блискуче відкатала програму, і хоча тоді її обійшла більш досвідчена Сурія Боналі з Франції, саме нашій землячці були присвячені розвороти всіх фінських газет, що пророкували фігуристці велике майбутнє.

Їхні прогнози виправдалися. В 1993-му вона стає чемпіонкою світу, а ще через рік — тріумфатором Олімпійських ігор. Але найголовнішої перемоги в її житті могло й не бути. На тренуванні перед виступом фігуристка зштовхнулася з німецькою спортсменкою Танею Шевченко. Та зачепила ковзаном гомілку Баюл. Перемагаючи біль, Оксана виконала довільну програму із властивої їй легкістю та музикальністю і виграла золоту олімпійську медаль. До неї жодній українській фігуристці-одиночниці не вдавалося не те що отримати нагороду, а навіть наблизитися до п'єдесталу! Та й після неї також.

Що далі? Оксана переїжджає до США й одразу іде в професійний спорт. Більші доходи, більші спокуси. Дорослішання в чужій країні відбувалося не просто. В Україну доходили тривожні чутки, що Оксана приохотилася до алкоголю. І яка перемога, олімпійська чи над зеленим змієм, для неї цінніша, знає тільки сама Баюл.

Через шістнадцять років Оксана Баюл повертається в Україну, щоб виховувати нових чемпіонів. Сьогодні вона раз у раз з'являється на екранах телевізорів, сміливо спілкується з пресою, відкриваючи дедалі нові подробиці перебування за океаном, і розповідає про свою мрію — відкрити власну школу фігурного катання в столиці.

Щоб порозумітися з майбутніми підопічними, Оксана вже стала студенткою Київського педагогічного університету імені Драгоманова і нині їздить по країні в пошуках юних талантів. У рідному Дніпропетровську на неї завжди з нетерпінням чекає бабуся. Завдяки їй олімпійська чемпіонка нарешті відчула себе вдома...

Наталія ОВДІЄНКО.

«Арсенал», «Реал», «Челсі», «Баварія» — без втрат

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 3-й тур. 19 жовтня.

Група Е. «Рома» (Італія) — «Базель» (Швейцарія). 1:3. «Баварія» (Німеччина) — ЧФР (Румунія). 3:2. «Баварія» — 9, «Базель», ЧФР, «Рома» — по 3.

Група F. «Спартак» (Росія, Москва) — «Челсі» (Англія). 0:2. «Марсель» (Франція) — «Жиліна» (Словаччина). 1:0. «Челсі» — 9, «Спартак» — 6, «Марсель» — 3, «Жиліна» — 0.

Група G. «Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Мілан» (Італія). 2:0. «Аякс» (Нідерланди) — «Осер» (Франція). 2:1. «Реал» — 9, «Мілан», «Аякс» — по 4, «Осер» — 0.

Група Н. «Брага» (Португалія) — «Партизан» (Сербія). 2:0 (Ліма, 35, Матеус, 90).

«Арсенал» (Англія, Лондон) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 5:1. Голи: Сонг, 19, Насрі, 42, Фабрегас, 60 (п), Вілшир, 66, Шамаг, 69, Едуардо, 82.

«Арсенал»: Фабіанський, Ебуе, Джуру, Скілаччі, Кліші, Сонг, Фабрегас (Денілсон, 63), Вілшир, Росицький, Насрі (Аршавін, 72), Шамаг (Волкотт, 71). **Тренер** — Арсен Венгер.

«Шахтар»: П'ятов, Срна, Кучер, Ракицький, Рац, Тейшейра, Гай (Жадсон, 67), Гюбшман, Вілліан (Коста, 46), Мхітарян, Адріано (Едуардо, 63). **Тренер** — Мірча Луческу.

Попереджено: Гюбшмана, 57, Адріано, 59.

Рефері — Свейн Моен (Норвегія).

Лондон. Стадіон «Емірейтс». 60 000 глядачів. 7 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Арсенал»	**3**	**0**	**0**	**14—2**	**9**
2. «Шахтар»	**2**	**0**	**1**	**5—5**	**6**
3. «Брага»	1	0	2	2—9	3
4. «Партизан»	0	0	3	1—6	0

Перебіг матчу в Лондоні показав, що гравці «Шахтаря» не були готові психологічно до протистояння такому серйозному суперникові, як «Арсенал».

— Грали, як завжди, але було багато безглуздих помилок, — сказав після зустрічі капітан «гірників» **Даріо Срна.** — Прикро, соромно. Треба вибачитися перед уболівальниками, президентом клубу. Добре проаналізувати цей матч і дуже ретельно готуватися до матчу проти «Арсенала» в Донецьку...

Можна зрозуміти душевний стан Срни, але дозволимо собі не погодитися з ним. Адже далеко не у свій футбол грав на «Емірейтс» чемпіон України. Ми знаємо іншій «Шахтар» — швидкий, бойовий, задиристий, готовий до жорсткої боротьби. Цього разу ті чудові риси кудись поділися.

Зрозуміло, що вже в першому таймі багато що вирішилося. Але навіть після двох пропущених м'ячів (зовсім не обов'язкових), ситуація була не такою вже безнадійною. У перерві Луческу, найімовірніше, казав своїм підопічним не опускати руки, а більше контролювати м'яча. Але «Шахтареві» ті поради тренера, на жаль, втілити в ігрове життя не вдалося. Адже гострого протиборства, жорсткого опору з боку гостей ми не побачили. А отже, і бажаного контролю м'яча не було.

А коли рахунок став 3:0 на користь господарів, наша команда просто розгубилася. Натомість суперник почав діяти ще розкутіше і упевненіше. Трохи пізніше пролодив гірку пілюлю потужний і ефектний удар Едуардо, якого гаряче вітали трибуни. Адже ще зовсім недавно він грав за «Арсенал». І в нього, як з'ясувалося, залишилося чимало прихильників серед місцевих уболівальників.

— Якби я й хотів, щоб хтось із футболістів «Шахтаря» забив нам, то єдиною людиною в тому списку був би Едуардо, — сказав після зустрічі **Арсен Венгер.** — З ним пов'язано дуже багато приємних моментів, які ми пережили разом. Він гарний, розумний гравець, та й людина прекрасна. Сподіваюся, у нього все вийде. Що ж до овації на трибунах... Ну, напевно, наші вболівальники відчувають до Едуардо те саме, що і я...

Хід боротьби тренер «Арсенала» прокоментував так: "Гра виявилася для нас простою. Далася взнаки наша технічна майстерність. Саме перевага в цьому компоненті змусила «Шахтар» швидко втомитися. Це й стало ключем до нашої відчутної перемоги».

Мірча Луческу:

— Я вже казав, що наше протистояння з «Арсеналом» складається з двох раундів. Перший ми вже провели, на черзі — другий. Я переконаний, що в Донецьку ми побачимо зовсім інший «Шахтар» — сміливіший, впевненіший у собі. Однак прощення нам немає. Ми наробили помилок. Подарували суперникові перший гол. Потім під тиском публіки суддя призначив досить спірний пенальті. За рахунку 0:3 усе було закінчено. Дуже недолугих помилок припустився П'ятов. Помилявся, на жаль, і такий чудовий гравець, як Срна. Найголовніше — зробити правильні висновки перед матчем у відповідь.

В. Б.

Роман Абрамович купив «Челсі». У «Газпромі» подумали й вирішили купити ФІФА

Ситуація навколо крісла головного поштмейстера не влаштовує ні прокуратуру, ні громадськість

У конфлікт час втрутитися керівникам держави

Улітку нинішнього року наша газета привернула увагу до проблеми Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта». Публікації «Поштова карета застрягла на шляху реформ» (25 червня 2010 року) і «До управління повинні прийти професіонали» (2 липня 2010 року) спричинили чималий резонанс серед читачів. Адже стан справ у поштовій галузі стосується кожного без винятку мешканця країни.

Ми обіцяли повідомити читачам про розвиток подій навколо конкурсу на заміщення вакантної посади генерального директора УДППЗ «Укрпошта», оголошеного Міністерством транспорту і зв'язку. Заздалегідь вибачаємося за те, що робимо це тільки зараз. Річ у тім, що публікаціями в газеті й ситуацією навколо конкурсу зацікавилася Генеральна прокуратура України. Розгляд протесту прокуратури перенісся до суду. Поки йшли судові слухання, ми утримувалися від виступу в пресі. І ось тепер, коли окружний адміністративний суд Києва виніс своє рішення, можемо повернутися до подій тримісячної давнини.

Скасували рішення конкурсної комісії, а потім і сам... конкурс

Отже, як повідомлялося раніше, в Міністерстві транспорту і зв'язку відбувся конкурс на заміщення вакантної посади генерального директора «Укрпошти». До участі у ньому було допущено кілька претендентів, у тому числі виконуючий обов'язки генерального директора Євген Заяць. «Серед вимог, які висуваються до кандидатів, — базова освіта відповідного профілю і досвід успішної роботи на керівних посадах підприємств галузі зв'язку і сфери інформатизації не менш як п'ять років, — зазначала наша газета в публікації «Поштова карета застрягла на шляху реформ». — Ні спеціальної освіти, ні необхідного досвіду пан Заєць, який працював у будівельних, комунальних підприємствах та управлінні земельних ресурсів Дніпропетровська, не має. Але ця головна обставина не стала перешкодою для допуску його до участі як претендента на заміщення вакантної посади керівника «Укрпошти». Що є прямим порушенням Постанови Кабінету Міністрів №777 від 03.09.2008 р. «Про проведення конкурсного відбору керівників державних об'єктів господарювання».

Дивно, але за результатами конкурсу переможцем комісія назвала саме Зайця. Це рішення викликало запитання не тільки в поштовиків, журналістів і громадськості, а й у Генеральної прокуратури. Заступник Генерального прокурора Ренат Кузьмін направив протест на рішення комісії Міністерства транспорту і зв'язку України стосовно проведення конкурсного відбору керівників державних підприємств від 2 липня 2010 року. Заступник Генпрокурора зазначив, що комісія Мінтрансу порушила встановлений Кабінетом Міністрів порядок проведення конкурсного відбору. По-перше, в офіційних оголошеннях, розміщених на сайті міністерства, і в засобах масової інформації, не було зазначено дати проведення конкурсного відбору й оприлюднення його результатів. По-друге, комісія незаконно ухвалила рішення про недопущення до участі в конкурсі одного із претендентів, який подав усі передбачені документи.

«У той же час документи, подані Лаврентьєвою Н.П. та Зайцем Є.І., не відповідали кваліфікаційним вимогам, — зазначається у протесті. — Однак комісією вказані претенденти безпідставно допущені до участі в конкурсі, а Зайця Є.І. протиправно визнано переможцем... Усупереч зазначеним вимогам, у Зайця Є.І. та Лаврентьєвої Н.П. на час проведення конкурсу повна вища освіта за кваліфікаційним рівнем магістра або спеціаліста в галузі зв'язку відсутня. Досвід роботи Зайця Є.І. на керівних посадах підприємств галузі зв'язку та сфери інформатизації обмежується трьома місяцями, а Лаврентьєва Н.П. такого досвіду взагалі не має». Тобто сумніви громадськості в компетентності окремих претендентів тепер знайшли пряме підтвердження у протесті прокуратури. Заступник Генерального прокурора зажадав вжити невідкладних заходів із скасування незаконного рішення Міністерства транспорту і зв'язку.

У міністерстві спочатку протест прокурора відхилили. Реакцією прокуратури стала подання адміністративного позову до суду з вимогою визнати протиправним і скасувати рішення комісії міністерства. Нарешті 10 серпня комісія Мінтрансу все-таки скасувала рішення про визнання переможцем конкурсу на заміщення вакантної посади генерального директора «Укрпошти» Євгена Зайця.

Здавалося б, законність восторжествувала. Логічно припустити, що тепер комісія вибере кращого з інших претендентів, які також брали участь у конкурсі. Та не так сталося, як гадалося! Буквально наступного дня, 11 серпня, міністр видав наказ, яким скасував... сам конкурс, посилаючись при цьому на протест заступника Генерального прокурора. Але прокуратура вимагала скасувати лише рішення комісії про визнання Є. Зайця переможцем у конкурсі, а не сам конкурс! Зрештою, яке право має міністерство скасовувати конкурс, якщо інші його учасники виконали всі передбачені вимоги? Адже скасування зачіпає інтереси саме цих учасників. Мета бюрократичної еквілібристики Мінтрансу стала зрозуміла через кілька днів. Уже 19 серпня Євгена Зайця призначають... генеральним директором УДППЗ «Укрпошта».

А як же конкурс, питається? Та ніяк. Оголошений та анонсований в офіційних джерелах конкурс саме ж відомство і скасувало. До того ж нічого не пояснивши громадськості, що уважно стежить за розвитком подій навколо крісла першого керівника «Укрпошти», чи іншим учасникам конкурсу, які дізналися про скасування «заднім числом». Чи не здається наполегливість, з якою керівник Мінтрансу протягує на посаду генерального директора поштового відомства одну конкретну людину, гідною кращого застосування? А може, компетентним органам варто було б розглянути ситуацію на наявність ознак корупції?

«Віз» котиться назад і ризикує придавити «робочих конячок»

За станом справ у державному підприємстві поштового зв'язку давно стежить не тільки наша газета, а й інші всеукраїнські видання. Стривожені й рядові працівники галузі. Ось колективне звернення ветеранів поштового зв'язку Донецької області на ім'я першого віце-прем'єр-міністра України Андрія Клюєва. Автори звернення — почесні зв'язківці України: начальник центру поштового зв'язку №7 (Краматорськ) Людмила Нарожна, начальник центру поштового зв'язку №9 (Макіївка) Марія Дунаєва, начальник центру поштового зв'язку №10 (Мар'їнка) Любов Петренко, начальник центру поштового зв'язку №12 (Сніжне) Раїса Шапкарина — стурбовані: «Протягом кількох останніх років керівництво стратегічно важливого державного підприємства, його генеральна дирекція займаються не вирішенням проблем галузі і покращенням її стану та конкурентоспроможності, а вирішують свої власні проблеми і піднімають конкурентоспроможність кількох комерційних структур, що присмокталися за ці роки до тіла «Укрпошти» і висмоктують з неї соки, — пишуть зв'язківці. — Ціни, за якими ми отримуємо від них товари як широкого вжитку, так і поштові конверти, пакувальну тару, а також бланки, витратні матеріали, велосипеди, транспортні засоби (перелік можна продовжувати), не витримують порівняння із нормальними цінами на вітчизняних ринках цих товарів і послуг».

Автори звернення зазначають: «Сором бере, коли ми, своїми руками доставляючи періодичні видання, читаємо в них про всі ці корупційні схеми та нечистих на руку людей, які є ганьбою для галузі. Провідні українські видання — «Голос України», «Україна молода», «2000» та інші — неодноразово висвітлювали на своїх сторінках болючі проблеми «Укрпошти», ми в колективах із болем у серці читали ці матеріали. Але виникає питання, чому відповідні органи та установи не читають і не бачать їх?.. За невеликий термін перебування на посаді тільки в якості «виконуючого обов'язки» новий очільник (Є. Заєць) уже продемонстрував розмах і розширив чисельність своїх заступників до дев'яти без урахування численних радників і помічників. Це в той час, коли вся країна затягує паски. Але найгодовніше, що на новостворені посади призначено саме тих бізнесменів, які «харчувались» за рахунок пошти при попередньому керівництві... Наш віз котиться назад, і якщо його не спинити, передавить і тих робочих конячок — простих і чесних поштарів, що його тягли з останніх сил весь час, доки існує пошта».

Можна було б припустити, що такий крик душі «робочих конячок» не залишиться без уваги на найвищому рівні. На жаль, керівництво Кабміну не відреагувало на лист особисто, спустивши звернення вниз по інстанціях. У результаті автори одержали відповідь від заступника голови Державної адміністрації зв'язку В. Альохіна. У відповіді, що надійшла заявникам, не спростовуються обвинувачення в наявності «корупційних схем» і комерційних структур, що «присмокталися», за образним висловлюванням зв'язківців, до тіла «Укрпошти». Щоправда, автор відповіді уточнює цифру кількості заступників гендиректора підприємства: відповідно до організаційної структури їх сім, але керівництво відомства «запланувало проведення оптимізації організаційно-штатної структури». А скільки фактично заступників у генерального директора і за рахунок яких посад буде проведено «оптимізацію», в листі скромно замовчується. Чи не за рахунок рядових поштовиків почнуть урізати витрати на апарат?

До речі, незайвим буде нагадати, що щотижневик «2000» писав про досить обмежене коло фірм, причетних до поставок товарів і послуг «Укрпошті». Було б цікаво довідатися, чим спричинена така перевага й чи немає тут особистого інтересу керівництва «Укрпошти».

Рішення комісії Мінтрансу суд визнав протиправним

31 серпня 2010 року окружний адміністративний суд Києва прийняв постанову за результатами вирішення адміністративної справи за позовом заступника Генерального прокурора України до Міністерства транспорту і зв'язку. Як третя особа у процесі виступав Євген Заяць, який на засіданні не з'явився. Позивач вимагав визнати протиправним і скасувати рішення конкурсної комісії, котра оголосила нинішнього генерального директора переможцем конкурсу на заміщення вакантної посади керівника «Укрпошти». Суд ще раз підтвердив, що відповідно до пункту 10 Постанови Кабінету Міністрів України №777 від 03.09.2008 р. «Про проведення конкурсного відбору керівників державних суб'єктів господарювання» претендент повинен мати повну вищу освіту з відповідної спеціальності й досвід успішної роботи з управління підприємством. Суд визнав протиправним рішення комісії Мінтрансу для проведення конкурсного відбору керівників державних підприємств про визнання Є. Зайця переможцем конкурсного відбору на заміщення вакантної посади генерального директора УДППЗ «Укрпошта». У частині скасування незаконного рішення суд відмовив у задоволенні вимог, оскільки ці вимоги уже виконано відповідачем. Але той факт, що міністерство скасувало конкурс взагалі, на наш погляд, теж повинно зацікавити Генеральну прокуратуру. Адже таке рішення — безпрецедентний приклад для виконавчої влади.

Склалася парадоксальна ситуація: у кріслі першого керівника «Укрпошти» сидить людина, рішення про визнання якої переможцем конкурсу суд назвав протиправним. Суд також не прийняв заперечень відповідача про те, що вимоги до претендента не передбачають наявності у нього профільної освіти. Тобто порушення, на які вказував заступник Генерального прокурора, підтвердилися. Проте в Мінтрансі не бачать інших претендентів на посаду генерального директора «Укрпошти». Або не хочуть бачити? Залишається загадкою, як людина, що жодного дня не працювала в галузі, могла бути призначена виконуючою обов'язки генерального директора поштового відомства. «Укрпошту очолив ще один геолог», — під таким заголовком у квітні нинішнього року помістило інформацію про призначення Є. Зайця інтернет-видання «Українська правда». Видання відзначало, що в. о. генерального директора очолював Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України», а перед тим займав керівні пости в органах виконавчої влади й місцевого самоврядування у Дніпропетровську та Дніпропетровській області. Зовсім «за профілем», не чи правда?

Замість ветеранів грамоти одержує «начальство»

А гідних людей у галузі чимало. За традицією, кращих із кращих пошановують 9 жовтня — у Всесвітній день пошти. Такі збори відбулися в Києві й нинішнього року. От тільки рядові учасники урочистостей в розмові з кореспондентом «Голосу України» висловлювали не радість, а обурення і здивування. Оператор Горлівського центру поштового зв'язку Людмила Калашникова, начальник центру поштового зв'язку №6 з Єнакієвого Галина Головізіна, листоноша з Макіївки Олена Корзун, листоноша з Маріуполя Тетяна Баришева та інші розповіли, що в попередні роки такі свята відвідували перші керівники уряду, міністри, ділові партнери. Нинішнього року ні прем'єр, ні віце-прем'єри на урочистості не прийшли. Не прибув навіть міністр транспорту і зв'язку. Це що, промовисте ставлення до національного оператора і його проблем чи все-таки до керівництва «Укрпошти»? За словами очевидців, почесні грамоти на зборах вручили Євгену Зайцю й його заступникові. «У залі були люди, які по сорок років віддали пошті. А тут попрацював півроку — й одержуй грамоту, — поділилися невеселими міркуваннями голова Донецької обласної організації профспілки працівників зв'язку дирекції УДППЗ «Укрпошта» Надія Красицька та інші учасники форуму. — Знаємо, що регіональним дирекціям зменшили квоти на нагородження, навіть частину гідних кандидатів відхилили. Заради грамоти для генерального директора? Але такий підхід знецінює нагороди. Уже не хочеться навіть за них боротися, щоб не опинитися в одній компанії з такими «нагородженими».

Тим часом про менеджерські здібності нинішнього генерального директора «Укрпошти» і його бачення перспективи розвитку відомства промовисто розповідає... він сам. Його інтерв'ю газеті «День» (№129-130, 23-24 липня 2010 року) має таку назву: «Пошта майбутнього — банк і магазин». «З огляду на те, що попит на традиційні поштові послуги — як в Україні, так і у світі, — постійно знижується, Укрпошта, як і інші поштові оператори, шукає шляхи збільшення доходів від надання інших комерційних послуг, — заявив в інтерв'ю Євген Заяць. — Серед них — доставка друкованої рекламно-інформаційної продукції, логістичні послуги, реалізація лотерейних квитків, карток попередньої оплати за послуги мобільного зв'язку й доступу до Інтернету, продаж товарів народного споживання тощо». Але чи не тому впав у країні попит на послуги зв'язку, що листоноші перетворилися на коробейників і, крім своїх прямих обов'язків, змушені займатися не властивою пошті торгівлею? А падіння тиражів друкованих видань чи не тому сталося, що ці видання нікому вчасно доставляти? Натомість торгівля лотерейними квитками й картками мобільного зв'язку йде жваво.

На наш погляд, викладені факти повинні стати предметом докладного розгляду на рівні віце-прем'єра уряду. Чи не здається Кабінету Міністрів дивною така ситуація: у той час, коли вся сфера послуг у країні готується на високому рівні прийняти гостей Євро-2012, «Укрпошта», схоже, зустрічатиме візитерів... оновленим асортиментом пральних порошків, мила й лотерейних квиточків. У той час, коли на всіх рівнях триває динамічне реформування державної влади, поштове відомство виправдовує свою неефективність низькою рентабельністю послуг. Як видно з інтерв'ю Євгена Зайця газеті «День», рівень рентабельності «Укрпошти» становить 0,5—0,9 відсотка. І за такої прибутковості навколо крісла першого керівника відомства ось уже кілька місяців триває конфлікт. А людина, що займає пост генерального директора, відкрито заявляє, що бачить майбутнє пошти як... банк і магазин. Але чи таким бачать майбутнє стратегічної галузі керівники країни, понад 100 тисяч працівників і мільйони споживачів? На нашу думку, першим особам держави час втрутитися в ситуацію й прийняти політичне, вольове рішення.

Ліна КУЩ.

Господарським судом Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою по справі № 26/242/10 від 23.09.2010 р. визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Леон ОІЛ» (69104, м. Запоріжжя, вул. Чумаченка, 27/65, код ЄДРПОУ 35037427, р/р 26003014273001 в АТ «Індексбанк», МФО 307015) та відкрив щодо банкрута ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Нікітенко Микиту Олександровича (69037, Запоріжжя, а/с 411, тел. (095) 628 21 66, ліцензія серії АБ № 271511).

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, площа Героїв ВВВ, 3а) від 13 вересня 2010 року за справою № 20\946 визнано банкрутом Госпрозрахункове житлово-комунальне підприємство «Луч», місцезнаходження: Луганська область, м. Первомайськ, вул. Цуприка, буд. 32, ідентифікаційний код 32082168 та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Кудінова Євгена Володимировича (ліцензія серії АВ № 499035 від 04.12.09, ідентифікаційний № 3083612319), який мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Оборонна, буд. 1-Г.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) від 18.10.2010 р. по справі № Б-39/07-08 визнано банкрутом Харківське державне фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" Державної акціонерної компанії "Укрмедпром" (61013, м. Харків, вул. Шевченка, 22, ЄДРПОУ 22690784) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кононенка Є. С. (ліц. АВ № 347274 від 22.10.2007 р.).

Закрите акціонерне товариство «НТБ» (код ЄДРПОУ 30700388) повідомляє про скасування довіреностей на вчинення правочинів та інших юридично значимих дій від імені ЗАТ «НТБ», представництво ЗАТ «НТБ», у тому числі в судах, що складають систему судів загальної юрисдикції відповідно до законодавства України, виданих посадовими особами ЗАТ «НТБ» до 28 вересня 2010 року.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) Товариство з обмеженою відповідальністю «Ділова спілка», м. Запоріжжя (ЄДРПО — 31269967), зареєстрованого за адресою: 69001, м. Запоріжжя, вул. 12 Квітня, 5/1 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру по справі № 19/196/10 від 14.10.2010 р. Обслуговуючий банк: АКБ «Індустріалбанк», МФО 313849, банківський рахунок закрито. Розпорядником майна призначено Педченко Валентину Володимирівну (паспорт СА 581250, ІНН 1993905982) за адресою: 69008, м. Запоріжжя, вул. Південне шосе, 78. Телефон 289-76-78.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 12.10.10 р. по справі № Б38/229-10 Товариство з обмеженою відповідальністю «Дельта-Буд» (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Океанська, 3, ЄДРПОУ 33855559) визнано банкрутом в порядку ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та відкрито ліквідаційну процедуру строком на 1 рік. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Слоквенко Олексія Петровича (49000, м. Дніпропетровськ, Н. Перемоги, буд. 58, кв. 298).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) від 06.10.2010 р. по справі № 21/59-10-3795 ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "УКРАЇНСЬКИЙ ШЛЯХ" (65005, м. Одеса, вул. Бабеля, 24, ЄДРПОУ 32271804) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено: Салагорника Анатолія Володимировича (65005, м. Одеса, вул. Бабеля, 24).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Одеської області (65119, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) від 06.10.2010 р. по справі № 21/64-10-3885 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЄВРАЗІЯ ЛАКІ КАРС» (65031, м. Одеса, вул. Сергія Ядова, 26, кв. 76, ЄДРПОУ 35504385) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено: Салагорника Анатолія Володимировича (65031, м. Одеса, вул. Сергія Ядова, 26, кв. 76).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 5/113 Б від 06.09.2010 року визнано банкрутом Приватне підприємство «ВОСТОК-ЕНЕРГО» (ЄДРПОУ 36442613, розташоване за адресою: 83011, м. Донецьк, вул. Андреєва, буд. 3, кв. 3) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначити ініціюючого кредитора - Суб'єкта підприємницької діяльності - фізичну особу Кубріна Олексія Миколайовича (ІНН 2776703411, 86118, Донецька обл., м. Макіївка, вул. Фурманова, буд. 6). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Печатка та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) від 20.09.2010 р. порушено справу № 5/152б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Бейс-ВВМ» (код ЄДРПОУ 33341086, юридична адреса: 83008, м. Донецьк, вул. 60 річчя СРСР, буд. 43; п/р 26007080476000 у Донецькій обласній дирекції АТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 335076) та введений мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Ухвалою Господарського суду Донецької області від 12.10.2010 р. по справі № 5/152б відкрито процедуру розпорядження майном боржника, призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Корягіна Євгена Олексійовича (83001, м. Донецьк, вул. Коваля, буд. 84, кв. 36; ідентифікаційний код 3014305254, ліцензія АВ № 547720 від 10.08.2010 р.). Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 05.10.2010 р. по справі № Б29/89-10 Селянське (фермерське) господарство «Радкевич», (код ЄДРПОУ 23069276, юридична адреса: Дніпропетровська область, Криворізький район, с. Широке, вул. Широківська, 7а, р/р 26008295995001 в Криворізькій філії ПАТ КБ «ПриватБанк» (МФО 305750), визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Лукашука Миколу Васильовича, ліцензія АБ №271537, 50051, м. Кривий Ріг, а/с 2558, 80677215794.

Заяви з вимогами до банкрута приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 07.10.2010 р. у справі № Б3/154-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Бізнес — Спектр» (ЄДРПОУ 34984069; юридична адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Писаржевського, будинок 1-А; п/р № 26009301297 в філії — Лівобережному відділенні № 8420, ВАТ «Ощадбанк», МФО 306340, відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Яхновець Яну Вадимівну (49047, пров. Ялицевий, буд. 1, м. Дніпропетровськ).

Постановою Господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, Держпром, 8-й під'їзд, майдан Свободи, 5) від 27.09.10 р. по справі № Б-39/28-10 Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Балаклійське підприємство по птахівництву» (код ЄДРПОУ 05405799, Харківська область, Балаклійський район, м. Балаклія, вул. Червоноармійська, 13, р/р 26007700954101 в Харківській філії КБ «Експобанк», МФО 351964) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Куліченко Максима Валерійовича, ліцензія серії АВ № 499026 від 25.11.09 р., адреса: 04053, м. Київ, вул. Гоголівська, 48, оф. 12).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, вул. Куйбишева 1-А, м. Дніпропетровськ) від 04.10.2010 р. у справі № Б29/205-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Електросервіс Плюс» (ЄДРПОУ 34733471; юридична адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Героїв, будинок 4, кв. 675; п/р № 26003070000113 в ПАТ «ВіЕйБі Банк», МФО 380537, відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Криволапову Наталію Сергіївну (49000, Бульвар Слави, буд. 50. кв.40, м. Дніпропетровськ).

ОГОЛОШЕННЯ

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПАТ "Сітібанк" за 3 квартал 2010 року

БАЛАНС ПАТ "Сітібанк" за 3 квартал 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	916 201	792 374
2	Торгові цінні папери	497 144	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	3 640	72 242
4.1	В іноземній валюті	3 640	2 184
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(371)	(1 169)
5.1	Резерви у відсотках до активу	10.20	1.62
6	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	1 991 631	2 409 370
6.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	1 941 376	2 370 748
6.1.1	В іноземній валюті	516 257	444 673
6.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	50 255	38 622
6.2.1	В іноземній валюті	0	0
7	Резерви під знецінення кредитів	(136 842)	(85 443)
7.1	Резерви у відсотках до активу	6.87	3.55
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	2 081 535	915 747
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
9.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
11	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
11.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
13	Інвестиційна нерухомість	0	0
14	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	0	10 947
15	Відстрочений податковий актив	0	0
16	Основні засоби та нематеріальні активи	38 766	38 342
17	Інші фінансові активи	35 491	20 079
18	Резерви під інші фінансові активи	(16 879)	(7 822)
18.1	Резерви у відсотках до активу	47.56	38.96
19	Інші активи	4 101	3 431
20	Резерви під інші активи	0	0
20.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	0	0
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0
22.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
23	Усього активів, у тому числі:	5 414 416	4 168 098
23.1	В іноземній валюті	872 075	922 355
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
24	Кошти банків, у тому числі:	187 577	261 812
24.1	В іноземній валюті	25	63 881
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	4 023 208	3 051 051
25.1	В іноземній валюті	872 252	722 936
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	3 446 443	2 187 304
25.2.1	В іноземній валюті	757 148	610 462
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	16 462	12 760
26.1	В іноземній валюті	6 562	5 468
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	16 462	12 760
26.2.1	В іноземній валюті	6 562	5 468
27	Боргові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	0	0
27.1	В іноземній валюті	0	0
28	Інші залучені кошти	0	0
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	13 493	0
30	Відстрочені податкові зобов'язання	9 184	9 184
31	Резерви за зобов'язаннями	8 112	7 764
32	Інші фінансові зобов'язання	104 234	10 690
33	Інші зобов'язання	2 699	563
34	Субординований борг	0	0
35	Зобов'язання. що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу. чи групами вибуття	0	0
36	Усього зобов'язань. у тому числі:	4 364 969	3 353 824
36.1	В іноземній валюті	890 929	855 926
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
37	Статутний капітал	66 500	66 500
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
39	Емісійні різниці	253 091	253 091
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	59 604	37 032
41	Резерви переоцінки необоротних активів, у тому числі:	0	0
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	0	0
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0
42	Резерви переоцінки цінних паперів	1 373	6 199
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
44	Прибуток/Збиток минулих років	428 880	0
45	Прибуток/Збиток поточного року	239 999	451 452
46	Усього власного капіталу	1 049 447	814 274
47	Усього пасивів	5 414 416	4 168 098

Т.в.о. Голови правління **Сочинський В.В.**
Головний бухгалтер **Кузьмін Д.М.**

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" ПАТ "Сітібанк" за 3 квартал 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	101 869	134 735	(32 866)
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	72 500	(72 500)
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	3 237 041	2 938 368	298 673
4	Надана застава	0	0	0

Т.в.о. Голови правління **Сочинський В.В.**
Головний бухгалтер **Кузьмін Д.М.**

Звіт про фінансові результати ПАТ "Сітібанк" за 3 квартал 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід/ (Чисті процентні витрати)	269 610	308 777
1.1	Процентні доходи	324 993	421 019
1.2	Процентні витрати	(55 383)	(112 242)
2	Чистий комісійний дохід/ (Чисті комісійні витрати)	12 127	11 674
2.1	Комісійні доходи	18 804	17 546
2.2	Комісійні витрати	(6 677)	(5 872)
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	(13 932)	8 089
4	Результат від операцій з хеджування	0	0
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	1 282	(34 313)
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	85 589	245 439
7	Прибуток/(Збиток) який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою вищою або нижчою ніж ринкова	0	0
8	Прибуток/(Збиток) який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою вищою або нижчою ніж ринкова	0	0
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	0	0
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	(887)	6 053
11	Резерви під заборгованість за кредитами	(61 137)	(34 749)
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	49 960	(211)
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
15	Резерви за зобов'язаннями	0	0
16	Інші операційні доходи	2 000	778
17	Доходи/(Витрати) від дострокового погашення заборгованості	0	0
18	Адміністративні та інші операційні витрати	(56 516)	(45 743)
19	Результат від участі в капіталі	0	0
19.1	Дохід від участі в капіталі	0	0
19.2	Втрати від участі в капіталі	0	0
20	Дохід/(Збиток) від довгострокових активів призначених для продажу	0	0
21	Прибуток/(Збиток) до оподаткування	288 096	465 794
22	Витрати на податок на прибуток	(48 097)	(116 939)
23	Прибуток/(Збиток) після оподаткування	239 999	348 855
24	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів призначених для продажу	0	0
25	Чистий прибуток/(збиток) банку	239 999	348 855

Т.в.о. Голови правління **Сочинський В.В.**
Головний бухгалтер **Кузьмін Д.М.**

Примітка "Окремі показники діяльності банку"* ПАТ "Сітібанк" за 3 квартал 2010 року

Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Регулятивний капітал банку (тис. грн.)	755 903	74 194
2	Адекватність регулятивного капіталу (%)	50.13	не менше 10%
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	13.38	не менше 9%
4	Поточна ліквідність (%)	91.44	не менше 40%
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	24.47	не більше 25%
6	Великі кредитні ризики (%)	205.31	не більше 800%
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	4.90	не більше 5%
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	19.43	не більше 30%
9	Рентабельність активів (%)	6.87	
10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандартні" (тис. грн.)	1 378 069	
10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	2 797	
11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис. грн.)	3 219 032	
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	21 630	
12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандартні"(тис. рн.)	595 211	
12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	30 705	
13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис. грн.)	108 138	
13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	64 337	
14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис. грн.)	20 575	
14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	20 575	
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	23 999	
16	Сума сплачених дивідендів за 2009 рік на одну:	0	
16.1	Просту акцію (грн.)	0	
16.2	Привілейовану акцію (грн.)	0	
17	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку:	1. Сітібанк Оверсіз Інвестмент Корпорейшн Код країни 840 Пряма участь 67.00% Опосередкована участь 33.00 2. Сітікорп Лізинг Інтернешнл ЛЛС Код країни 840 Пряма участь 33.00% Опосередкована участь 00.00%	

Т.в.о. Голови правління **Сочинський В.В.**
Головний бухгалтер **Кузьмін Д.М.**

Господарським судом Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою по справі № 26/241/10 від 23.09.2010 р. визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Леон-Нафта» (69104, м. Запоріжжя, вул. Чумаченка, 27/65, код ЄДРПОУ 35037390, р/р 26004315462981 в облфілії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 334011) та відкрив щодо банкрута ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Алуфа Олексія Володимировича (69095, м. Запоріжжя, вул. Горького, 161/92, тел. (095) 235-90-12, ліцензія серії АВ № 470454).

Страхова компанія "БРОКБІЗНЕС" у зв'язку з втратою полісів обов'язкового страхування цивільно - правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: **Серія ВЕ** № 3810967

Та **стікер СГ** № 386642 вважати недійсними.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Інвестджерело" (61000, м. Харків, вул. Соколова, 66-А, код ЄДРПОУ 34790943) повідомляє про **проведення позачергових Загальних зборів акціонерів Закритого акціонерного товариства "Блакитна Нива" (вул. Леніна, 2, с. Телешівка, Рокитнянський р-н, Київська обл., Україна, 09622, код ЄДРПОУ 20599005),** (далі - Товариство), що відбудуться 27.12.2010 року об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Предславинська, 12, 1-й поверх. Реєстрація акціонерів та їх представників починається об 10 год. 00 хв. і закінчується об 10 год. 55 хв. за місцем проведення Загальних зборів.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про обрання робочих органів та затвердження регламенту роботи позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства.
2. Про звільнення Голєва С.В. з посади Голови правління Товариства.
3. Про обрання (призначення) нових органів управління та контролю Товариства.
4. Про приведення статуту ЗАТ "Блакитна Нива" у відповідність з вимогами Закону України "Про акціонерні товариства", затвердження нової редакції статуту Товариства та державну реєстрацію змін.
5. Про зміну реєстратора ЗАТ "Блакитна Нива" та про передачу реєстру власників іменних цінних паперів Товариства.
6. Про відчуження майна Товариства
7. Про ліквідацію Товариства

Для реєстрації та участі у Загальних зборах акціонерам Товариства необхідно надати оригінал виписки з рахунку у цінних паперах, та документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів надають також довіреність.

З матеріалами щодо порядку денного Загальних зборів акціонерів можливо ознайомитись за письмовим запитом на адресу ТОВ "Інвестджерело", а також у день проведення Загальних зборів.

ТОВ "Інвестджерело"

ВАТ АБ "СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК"

01033, м. Київ, вул. Микільсько-Ботанічна, 6/8, МФО 321477, код 19024948,

Голова Правління Яременко Ю.В.
Головний бухгалтер Сєдих С.І.

Баланс за III квартал 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	49778	27124
2	Торгові цінні папери	0	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	105579	87181
4.1	В іноземній валюті	92079	73682
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(117)	(99)
5.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
6	Кредити та заборгованість клієнтів	297061	314122
6.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	96979	114071
6.1.1	В іноземній валюті	38961	47963
6.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	200082	200051
6.2.1	В іноземній валюті	52757	54573
7	Резерви під знецінення кредитів	(4152)	(4867)
7.1	Резерви у відсотках до активу	1	2
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1562	1306
9	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку на продаж	0	(9)
9.1	Резерви у відсотках до активу	0	1
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
11	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку до погашення	0	0
11.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
13	Інвестиційна нерухомість	0	0
14	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	8222	8222
15	Відстрочений податковий актив	0	0
16	Основні засоби та нематеріальні активи	67643	66799
17	Інші фінансові активи	118	1018
18	Резерви під інші фінансові активи	0	0
18.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
19	Інші активи	8187	5163
20	Резерви під інші активи	(28)	(28)
20.1	Резерви у відсотках до активу	0	1
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	1498	0
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в АК та ДК, що утримуються з метою продажу	0	0
22.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
23	**Усього активів, у тому числі:**	**535351**	**505932**
23.1	В іноземній валюті	192802	179532
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
24	Кошти банків, у тому числі:	133648	123338
24.1	В іноземній валюті	2155	0
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	89612	94841
25.1	В іноземній валюті	4310	5804
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	66933	57283
25.2.1	В іноземній валюті	3938	5804
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	199897	179579
26.1	В іноземній валюті	152540	144954
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	1025	32137
26.2.1	В іноземній валюті	758	27109
27	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
27.1	В іноземній валюті	0	0
28	Інші залучені кошти	0	0
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	25	25
30	Відстрочені податкові зобов'язання	10815	10815
31	Резерви за зобов'язаннями	1643	1789
32	Інші фінансові зобов'язання	812	713
33	Інші зобов'язання	3708	87
34	Субординований борг	19858	20037
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття	0	0
36	**Усього зобов'язань, у тому числі**	**460018**	**431224**
36.1	В іноземній валюті	184146	172905
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
37	Статутний капітал	30210	30210
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
39	Емісійні різниці	0	0
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	9064	8985
41	Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:	35269	35243
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	35269	35243
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0
42	Резерви переоцінки цінних паперів	448	191
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
44	Прибуток/Збиток минулих років	0	0
45	Прибуток/Збиток поточного року	342	79
46	**Усього власного капіталу**	**75333**	**74708**
47	**Усього пасивів**	**535351**	**505932**

Звіт про фінансові результати за III квартал 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід	4243	5361
1.1	Процентний дохід	39406	41271
1.2	Процентні витрати	(35163)	(35910)
2	Чистий комісійний дохід	7030	10627
2.1	Комісійний дохід	7986	13099
2.2	Комісійні витрати	(956)	(2472)
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	0	0
4	Результат від операцій з хеджування	0	0
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	769	234
7	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0
8	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	0	0
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	0	0
11	Резерви під заборгованість за кредитами	706	(76)
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	9	0
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	279	0
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на погашення	0	0
15	Банківські резерви на покриття ризиків і втрат	0	0
16	Інші операційні доходи	281	493
17	Доходи/(Витрати) від довгострокового погашення заборгованості	0	0
18	Адміністративні та інші операційні витрати	(12934)	(14926)
19	Результат від участі в капіталі	0	0
19.1	Дохід від участі в капіталі	0	0
19.2	Втрати від участі в капіталі	0	0
20	Дохід/(Збиток) від довгострокових активів, призначених для продажу	0	0
21	Прибуток/(Збиток) до оподаткування	383	1713
22	Витрати на податок на прибуток	(41)	(25)
23	Прибуток/(Збиток) після оподаткування	342	1688
24	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	0	0
25	Чистий прибуток/збиток банку	342	1688

Примітка "Рахунки довірчого управління" за III квартал 2010 року

Примітка "Рахунки довірчого управління" не заповнюються у зв'язку з відсутністю даних

Довідкова інформація "Окремі показники діяльності банку" за III квартал 2010 року

Рядок	Найменування статті	На звітну дату	Нормативні показники
1	Регулятивний капітал банку (тис.грн.)	73 219	не менше 51 936 станом на 01.10.2010
2	Адекватність регулятивного капіталу (%)	13,89	не менше 10%
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	12,92	не менше 9%
4	Поточна ліквідність (%)	86,05	не менше 40%
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	22,70	не більше 25%
6	Великі кредитні ризики (%)	416,04	не більше 800%
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	0,39	не більше 5%
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	0,39	не більше 30%
9	Рентабельність активів (%)	0,09	
10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандартні" (тис. грн.)	382 788	
10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	3 120	
11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис. грн.)	36 595	
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	612	
12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандартні" (тис. грн.)	45 433	
12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	228	
13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис. грн.)	2 465	
13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	1 057	
14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис. грн.)	626	
14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	626	
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	
16	Сума сплачених дивідендів за 2008 рік на одну:		
16.1	Просту акцію	0	
16.2	Привілейовану акцію	0	
17	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку	**ТОВ "Компрайс"**, 804, пряма участь 32%, опосередкована участь 0% **ТОВ "Комтех"**, 804, пряма участь 35%, опосередкована участь 0% **ТОВ "СВМ Лтд"**, 804, пряма участь 33%, опосередкована участь 0%	

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за III квартал 2010 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані	83890	91411	-7521
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	2299	4686	-2387
4	Надана застава	152022	137452	14570

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 12.10.2010 р. по справі № Б3/162-10 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні Товариства з обмеженою відповідальністю «АВТОГАЗ», код ЄДРПОУ 30378993, адреса: 49018, м. Дніпропетровськ, вул. Моніторна, 10/502.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Морозов Ігор Анатолійович т. (056)770-27-40, поштова адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734.

1. Оголошення про проведення відкритих торгів

1. Замовник торгів: ***ТОВ "Краматорськтеплоенерго" код за ЄДРПОУ 34657789.***

1.1. Поштова адреса ***84305, Україна Донецька обл. м. Краматорськ, вул. Орджонікідзе, 5.***

1.2. Контактні телефони ***(06264) 3-97-07, факс 3-14-06.***

2. Інформація про процедуру закупівлі: **Паливо дизельне.**

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: ***за поштовою адресою, надіславши письмовий запит або факс - повідомлення про бажання участі у відкритих торгах.***

4. Кінцевий термін подання - **11 листопада 2010 року до 13-00.**

2. Повідомлення про результати проведення відкритих торгів

1. Замовник торгів: ***ТОВ "Краматорськтеплоенерго" код за ЄДРПОУ 34657789.***

2.1. Поштова адреса ***84305, Україна Донецька обл. м. Краматорськ, вул. Орджонікідзе, 5.***

2.2. Контактні телефони ***(06264) 3-97-07 факс 3-98-01, 3-14-06.***

2. Інформація про предмет закупівлі: **"Розробка ТЕО реконструкції системи газоочищення котлів БКЗ - 160 - 100 ПТ ТОВ "Краматорськтеплоенерго"**

3. Оголошення про проведення торгів опубліковане у газеті "Голос України" № 150 (4900) від 13.08.2010 р.

Торги скасовано з причини - ціна найбільш вигідної тендерної пропозиції перевищує суму, передбачену замовником на фінансування закупівлі.

КУРІНЬ

№ 197 (4947) ЧЕТВЕР, 21 ЖОВТНЯ 2010

Сьогодні в Україні хмарно, дощі. Вітер південно-східний, північно-західний, 5—12 м/с, місцями пориви до 15—20 м/с, у Криму й Приазов'ї до 25 м/с. Температура вночі 5—6 градусів тепла, удень 16—17, на півдні й у центрі 18—21 градус.

ЦЬОГО ДНЯ, 21 ЖОВТНЯ

1520. Португальський мореплавець Фернан Магеллан відкрив протоку, названу згодом його ім'ям: між материком Південна Америка та архіпелагом Вогняна Земля. **1805.** Трафальгарська битва. Загибель видатного англійського флотоводця Горацiо Нельсона. **1910.** Народилась українська актриса Поліна Куманченко. **1920.** Загальний політичний страйк у Північній Буковині. **1945.** Народився метр російського кінематографа Микита Михалков. **1962.** У газеті «Правда» надруковано вірш Євгена Євтушенка «Нащадки Сталіна», який мав величезний резонанс у суспільстві. **1967.** Радянський космічний апарат «Венера-4» здійснив м'яку посадку на Венері. **2005.** Поет Борис Олійник удостоєний звання «Герой України».

ДОШКА ПОШАНИ: ВИБРАНЕ

1990
Щоб простягти ноги

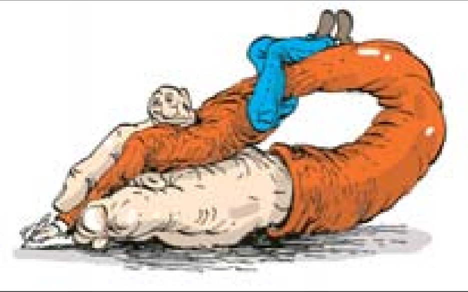

Леонід Кравчук, Голова Верховної Ради Української РСР:

— Представники Народної Ради бойкотують роботу сесії... Сьогодні була вчинена фізична дія з боку народного депутата Гудими. Він витягував фізично з крісла народного депутата, я вибачаюсь, витягував. Це було на моїх очах... Я думаю, що тут є вже підстави не тільки для комітету по етиці, а й для інших органів.

Від чергового:

— Що тут дивного? Тут і неозброєним органом видно: ви, Леоніде Макаровичу, протягуєте фізичних осіб у крісла членів комісії з розробки нової Конституції УРСР. Депутат Гудима фізично витягує з крісла народного депутата Ягоферова, бо той простягує руку із фізично чужою карткою і голосує за ваших, Леоніде Макаровичу, протягнутих.

1991
Заступ...

Геннадій Янаєв, віце-президент СРСР:

— Згідно з Конституцією, на час відсутності Президента або коли він неспроможний справлятися з обов'язками, його заступаю я...

Від чергового:

— Ну, заступили — і вся країна переконалася, що ви не тільки неспроможні зі своїми обов'язками справлятися, вас навіть власні руки не слухаються.

1992
Спасибі за честь

Олександр Мороз, народний депутат України (про уряд В. Фокіна):

— У 1992 році жодна влада так не обдирала народ, і тому уряд за це гідний Нобелівської премії.

Від чергового:

— Вітаю всіх! У 1993 році нас уже обдиратиме Нобелівський лауреат.

1993
Класова боротьба

Іван Плющ, Голова Верховної Ради України (про приватизацію):

— Суспільство нині поділилося на два класи: на тих, хто вже встиг хапонути, і на тих, хто ще хоче хапонути...

Від чергового:

— І, що найголовніше, ці два класи сидять в одному приміщенні — парламенті.

1994
Помилка англійської королеви

Леонід Кучма, Президент України (у перші дні свого президентства):

— Якщо наші голови обряд сподіваються, що я буду англійською королевою, а вони робитимуть, що заманеться, то вони глибоко помиляються.

Від чергового:

— До речі, англійська королева цю тираду виголосила б зовсім по-іншому: «Ці голови, бля, зовсім уже абарзєлі...».

1995
Обережно: укази!

Віктор Мусіяка, народний депутат України (під час обговорення нових указів Президента):

— Ліквідація прогалин в законодавчому полі шляхом видання указів — це справа надзвичайно тонка. При цьому необхідно пройти по правовому полю, яке вже засіяне законами, актами вищої сили, і пройти так, щоб знайти прогалини...

Від чергового:

— А після того, як пройшли, засіяли поле, озирнулися — а половина наших громадян-підприємців уже в повітрі! Підірвалися на указах споповільненої дії.

1996
Хазяїн з повноваженнями Президента

Павло Лазаренко, Прем'єр-міністр України (ніби вибачаючись, що його записали в конкуренти Л. Кучми):

— Я не політик, а хазяїн...

Від чергового:

— І дивно, чим частіше ви це кажете, тим міцніше за свій стілець тримається Президент.

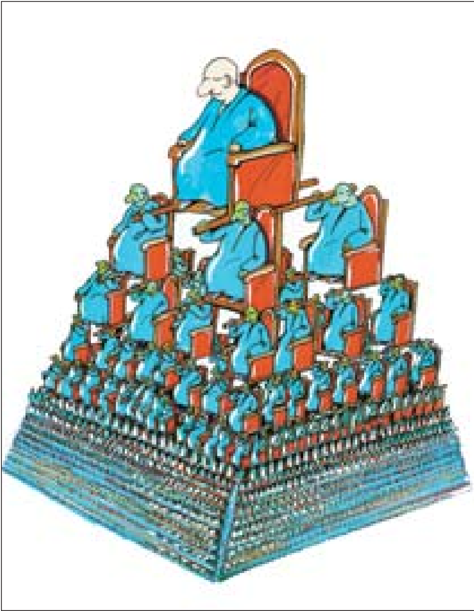

1997
Листопадові звуки му-у!

Юрій Донченко, народний депутат України (про Л. Кучму):

— Селянський хлопчик Льоня й нині прибирав би за худобою коровами, а не був би президентом, якби не 7 листопада!

Від чергового:

— А мені здається, 7 листопада тут ні до чого! Це кому як на роду написано! Кому — бути президентом, а кому — рогами двері відчиняти...

1998
Годі втикати — пора тікати!

Валерій Пустовойтенко, Прем'єр-міністр України:

— Усі останні роки ми працювали методом тику.

Від чергового:

— Правду кажете! І втикали споконвіку лише народові! І, схоже, ваш уряд, Валерію Павловичу, найбільше.

1999
Слабкість

Роман Безсмертний, представник Президента у Верховній Раді України:

— Всі ці бійки, сварки можна назвати одним словом: парламент. Такі слабкості йому треба пробачити...

Від чергового:

— Ми, власне, і пробачаємо. А що робити? Проте якщо парламент — це бійки й сварки, то що в такому разі уряд — рукостискання й поцілунки? Чого доброго, скоро добалакаємося, що Президент — серп і молот, а народ — ковадло.

2000
Було ваше — стало наше?..

Леонід Деркач, Голова СБУ:

— Якщо ми разом діятимемо, то ми подолаємо нашу злочинність...

Від чергового:

— Дозвольте поцікавитися. Тепер що, ваші злочини стануть нашими? Тобто народним надбанням?!..

2001
На тверезу голову олігарха

Олександр Волков, народний депутат України (мається на увазі, кого призначити прем'єром):

— Почнуться свята, відгуляємо мій день народження... Потім на тверезу голову сядемо й подумаємо, що робити далі.

Від чергового:

— А далі сядемо, подумаємо і знову вип'ємо, почнуться свята, потім — відгуляємо день народження президента, затим — парламентські вибори. А потім на тверезу голову сядемо й подумаємо, кого обирати наступним президентом. Потім з цього приводу почнуться свята...

2002
Замість фіззарядки

Віктор Черномирдін, посол РФ в Україні:

— Ми працюємо в Україні наскоками...

Від чергового:

— Тепер, треба думати, наскоки почастішають. Прокинувся вранці а чи не зробити наскок на Україну?

2003
Розплата за зарплату

Микола Азаров, віце-прем'єр-міністр:

— Минулися ті часи, коли ми видавали зарплату отрутохімікатами, трунами...

Від чергового:

— Дивно, чому ж ми досі не такі живучі, як колорадські жуки?..

2004
Хто шукає можливості

Віктор Янукович, Прем'єр-міністр України:

— Хто буде з політичних мотивів заважати об'єднанню навколо справ, будемо шукати можливості поставити його на місце засобами, яких немає у світовій енциклопедії.

Від чергового:

— У світовій енциклопедії, можливо, й немає, а ось у Великій Радянській — вже є напевне. Між буквами В — «відкручувати» і Я — «яйця».

2005
Невже?

Віктор Ющенко, Президент України:

— Де клан — там і зона...

Від чергового:

— Невже і справді тепер буде навпаки: де зона — там і клан?!

2006
Чиста робота

Нестор Шуфрич, депутат АР Крим:

— Видно, Кримові раз на сто років потрібний свій Нестор Іванович. Махно в XX столітті очистив Крим від білих, а Шуфрич у XXI столітті очистить Крим від помаранчевих...

Від чергового:

— Як сказав би сам Махно: а хто почистить нам гумно?..

2007
Надія

Володимир Путін, Президент РФ:

— Я про пострадянський простір узагалі вже не кажу. Була одна надія на хлопців з України, та й ті повністю себе дискредитували, там справа йде просто до суцільної тиранії. Повне порушення конституції, всіх законів і так далі.

Від чергового:

— Справді. Ну про що з цими хлопцями можна говорити?! Залишається тільки чекати, доки сортири відчиняться!...

2008
Розтин покаже

Юлія Тимошенко, Прем'єр-міністр України:

— Якось по телевізору, по каналу Discovery, показували розтин великої білої акули. У неї в шлунку знайшли кілька буїв, номерний знак автомобіля, кілька бляшанок від консервів, моток дроту і рештки байдарки. Якщо розрізати українського чиновника, картина буде приблизно та сама.

Від чергового:

— Не скажіть! Якщо на каналі УТ-1 розрізати, скажімо, чиновника Кабміну, черево білої акули здаватиметься дитячою забавкою.

2009
Пам'ятка борцеві

Арсеній Яценюк, Голова Верховної Ради України:

— Я боротимуся з Януковичем, і я здобуду перемогу над Януковичем, Юлією Тимошенко й обов'язково над Віктором Ющенком.

Від чергового:

— Пам'ятайте, коли будете боротися:

з Януковичем — у захваті він часто використовує викид правої ноги між ніг суперника;

з Тимошенко — відводьте очі, бо вона їх виколе Фірташем;

з Ющенком — просто подайте руку, допоможіть устати...

2010
Набожність

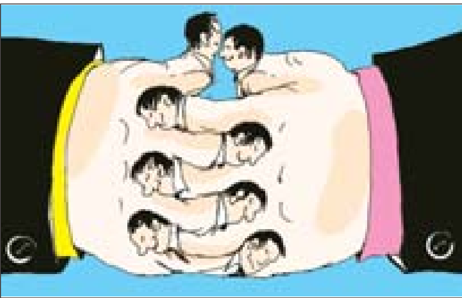

Анатолій Гриценко, народний депутат України:

— Виявилося, що в Конституційному Суді є, принаймні, одинадцять набожних суддів, які користуються у своїй діяльності не нормами закону, а дуже чутливо дослухаються до молитов голови держави.

Від чергового:

— А все тому, що коли Віктор Янукович молився, то Анна Герман коментувала: «Ваші, Вікторе Федоровичу, молитви та суддям у вуха!».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Наталя ФІЛІПЧУК.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 18155

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»